

MUNI
ECON

FINANČNÍ ÚČETNICTVÍ 2

Sbírka příkladů

JANA VODÁKOVÁ
EVA HÝBLOVÁ
ZUZANA KŘÍŽOVÁ
PETR VALOUCH
FILIP HAMPL

MASARYKOVA
UNIVERZITA

MUNI
ECON

FINANČNÍ ÚČETNICTVÍ 2

Sbírka příkladů

JANA VODÁKOVÁ
EVA HÝBLOVÁ
ZUZANA KŘÍŽOVÁ
PETR VALOUCH
FILIP HAMPL

MASARYKOVA
UNIVERZITA
BRNO 2020

Tento studijní materiál byl vytvořen v rámci projektu Fondu rozvoje Masarykovy univerzity (FRMU) č. MUNI/FR/1178/2019 – Inovace obsahu a výukových metod s důrazem na posílení praktických dovedností předmětu Finanční účetnictví 2.

Kniha je šířená pod licencí

CC BY-NC-ND 4.0 Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0

Autoři:

doc. Ing. Jana Vodáková, Ph.D. (př. 2.1–2.8; 2.10.–2.14)

Ing. Eva Hýblová, Ph.D. (př. 1.1–1.13; 4.1–4.7; 4.9–4.20; 4.22; 7.2)

Ing. Zuzana Křížová, Ph.D. (př. 3.1–3.6; 3.8; 3.10; 5.1; 5.2; 5.4–5.7)

Ing. Petr Valouch, Ph.D. (př. 6.1–6.7; 7.1; 7.3)

Mgr. Ing. Filip Hampl (úvodní texty a př. 2.9; 3.7; 3.9; 3.11; 4.8; 4.21; 4.23; 5.3; 5.8; 6.8; 7.4; 7.5)

Recenzovali:

doc. Ing. Anna Fedorová, CSc.

Ing. Milana Otrusinová, Ph.D.

doc. Ing. Jaroslav Sedláček, CSc.

© 2020 Masarykova univerzita

© 2020 Jana Vodáková, Eva Hýblová, Zuzana Křížová, Petr Valouch, Filip Hampl

ISBN 978-80-210-9619-6

ISBN 978-80-210-9644-8 (brožováno)

OBSAH

ÚVOD	6
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	7
1 ÚČTOVÁ TŘÍDA 2 (KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK, PENĚŽNÍ PROSTŘEDKY A KRÁTKODOBÉ ÚVĚRY)	8
Příklad 1.1 – Opakování (řešený příklad)	9
Příklad 1.2 – Platba kartou – zaměstnanec na pracovní cestě	9
Příklad 1.3 – Platba kartou – prodej zboží	10
Příklad 1.4 – Účtování cizích měn v pokladně	10
Příklad 1.5 – Majetkové cenné papíry	11
Příklad 1.6 – Přecenění cenných papírů na reálnou hodnotu – zvýšení hodnoty	12
Příklad 1.7 – Přecenění cenných papírů na reálnou hodnotu – snížení hodnoty	13
Příklad 1.8 – Dluhopisy držené do splatnosti	14
Příklad 1.9 – Diskontované dluhopisy	16
Příklad 1.10 – Krátkodobý bankovní úvěr	17
Příklad 1.11 – Krátkodobé cenné papíry (řešený příklad)	17
Příklad 1.12 – Kurzové rozdíly	18
Příklad 1.13 – Dočasné snížení hodnoty finančních aktiv	19
2 ÚČTOVÁ TŘÍDA 1 (ZÁSObY)	20
Příklad 2.1 – Opakování – vliv hospodářských operací na rozvahu (řešený příklad)	21
Příklad 2.2 – Srovnání průběžného a periodického způsobu účtování o zásobách	22
Příklad 2.3 – Účtování o zásobách u plátce a neplátce DPH	24
Příklad 2.4 – Účtování o zásobách průběžně a periodicky u plátce DPH	25
Příklad 2.5 – Poskytnutí zálohy zaměstnanci na nákup materiálu	26
Příklad 2.6 – Poskytnutí zálohy dodavateli na nákup zásob u neplátce DPH	27
Příklad 2.7 – Poskytnutí zálohy dodavateli na nákup zásob u plátce DPH	27
Příklad 2.8 – Účtování o materiálu a zásobách vlastní činnosti (řešený příklad)	29
Příklad 2.9 – Účtování virtuálních měn/kryptoměn (komplexní příklad)	29
Příklad 2.10 – Účtování o zásobách vlastní činnosti	31
Příklad 2.11 – Účtování o zásobách na konci účetního období	33
Příklad 2.12 – Účtování o inventarizačních rozdílech způsobem B v průběhu období	34
Příklad 2.13 – Účtování o inventarizačních rozdílech u zásob při uzavírání účetních knih ..	34
Příklad 2.14 – Účtování o opravných položkách k zásobám	35
3 ÚČTOVÁ TŘÍDA 0 (STÁLÁ AKTIVA – DLOUHODOBÝ HMOtnÝ, NEHMOtnÝ A FINANČNÍ MAJETEK)	36
Příklad 3.1 – Pořízení dlouhodobého hmotného majetku nákupem	37
Příklad 3.2 – Pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku nákupem s platbou zálohy	39
Příklad 3.3 – Pořízení a prodej různých druhů dlouhodobého finančního majetku (řešený) ..	40
Příklad 3.4 – Vyřazení dlouhodobého majetku poškozeného požárem	41
Příklad 3.5 – Různé způsoby vyřazení dlouhodobého majetku	42
Příklad 3.6 – Změny ve struktuře dlouhodobého finančního majetku	43
Příklad 3.7 – Účtování pronajatého majetku na základě smlouvy o finančním leasingu	44
Příklad 3.8 – Opravy a technické zhodnocení majetku najatého na základě smlouvy o finančním leasingu	46
Příklad 3.9 – Výpočet rovnoměrných a zrychlených účetních odpisů (řešený příklad)	47
Příklad 3.10 – Srovnání metod účetních a daňových odpisů	47
Příklad 3.11 – Účtování dotací na pořízení dlouhodobého majetku (komplexní řešený příklad)	48

4 ÚČTOVÁ TŘÍDA 3 (ZÚČTOVACÍ VZTAHY)	51
Příklad 4.1 – Opakování (řešený příklad).....	52
Příklad 4.2 – Reklamace při pořízení zásob.....	53
Příklad 4.3 – Směnky k inkasu a k úhradě I.....	54
Příklad 4.4 – Směnky k inkasu a k úhradě II (řešený příklad)	56
Příklad 4.5 – Kurzové rozdíly	56
Příklad 4.6 – Pohledávky a dluhy k zaměstnancům.....	57
Příklad 4.7 – Zúčtování mezd I	58
Příklad 4.8 – Zúčtování mezd II – Stanovení čisté mzdy, účtování zaměstnaneckých benefitů a srážek ze mzdy (komplexní řešený příklad)	58
Příklad 4.9 – Zúčtování se zaměstnanci (řešený příklad).....	61
Příklad 4.10 – Spotřební daň	61
Příklad 4.11 – Zúčtování daní (řešený příklad)	62
Příklad 4.12 – Účtování dotací	62
Příklad 4.13 – Zúčtování se společníky ve veřejné obchodní společnosti (řešený příklad).	63
Příklad 4.14 – Zúčtování se společníky ve společnosti s ručením omezeným.....	63
Příklad 4.15 – Časové rozlišení aktiv a pasiv I.....	64
Příklad 4.16 – Časové rozlišení aktiv a pasiv II.....	67
Příklad 4.17 – Komplexní náklady příštích období	68
Příklad 4.18 – Dohadné účty aktivní a pasivní	69
Příklad 4.19 – Opravné položky k pohledávkám I	69
Příklad 4.20 – Opravné položky k pohledávkám II	71
Příklad 4.21 – Odpis pohledávky (řešený příklad).....	71
Příklad 4.22 – Postoupení pohledávky I.....	72
Příklad 4.23 – Postoupení pohledávky II (řešený příklad).....	72
5 ÚČTOVÁ TŘÍDA 4 (KAPITÁLOVÉ ÚČTY, REZERVY A DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY)	74
Příklad 5.1 – Založení a vznik akciové společnosti, vydání výzvy k upisování akcií (komplexní příklad)	75
Příklad 5.2 – Použití účtu 491 – Účet individuálního podnikatele.....	78
Příklad 5.3 – Změna ve struktuře společníků společnosti s ručením omezeným	79
Příklad 5.4 – Rozdělení výsledku hospodaření ve společnosti s ručením omezeným (řešený příklad).....	80
Příklad 5.5 – Rozhodování o výplatě zálohy na podíly na zisku na základě mezitímní účetní závěrky.....	81
Příklad 5.6 – Emise dlouhodobých konvertibilních (vyměnitelných) dluhopisů (řešený)	82
Příklad 5.7 – Vystavení dlouhodobé směnky a přijetí dlouhodobé zálohy.....	83
Příklad 5.8 – Tvorba a zúčtování zákonných rezerv	84
6 ÚČTOVÁ TŘÍDA 5, ÚČTOVÁ TŘÍDA 6 (NÁKLADY A VÝNOSY)	87
Příklad 6.1 – Členění nákladů (řešený příklad)	88
Příklad 6.2 – Členění výnosů	89
Příklad 6.3 – Účtování o nákladech a výnosech ve výrobní společnosti a jejich vazba na příjmy a výdaje (komplexní příklad).....	90
Příklad 6.4 – Účtování o nákladech a výnosech ve společnosti poskytující služby (řešený)	93
Příklad 6.5 – Účtování o nákladech a výnosech ve společnosti obchodující s použitým zbožím	94
Příklad 6.6 – Účtování o nákladech a výnosech u fyzické osoby vedoucí účetnictví	95
Příklad 6.7 – Účtování o nákladech a výnosech u shared service centra (SSC).....	96
Příklad 6.8 – Oprava chyby minulého účetního období.....	98

7 ÚČTOVÁ TŘÍDA 7 (ÚČETNÍ UZÁVĚRKA A ÚČETNÍ ZÁVĚRKA)	101
Příklad 7.1 – Účetní uzávěrka – opakování (řešený příklad).....	102
Příklad 7.2 – Účetní uzávěrka a závěrka.....	104
Příklad 7.3 – Účetní závěrka (komplexní příklad).....	107
Příklad 7.4 – Přehled o změnách vlastního kapitálu	111
Příklad 7.5 – Přehled o peněžních tocích (komplexní řešený příklad)	113
8 ŘEŠENÍ VYBRANÝCH PŘÍKLADŮ	117
Příklad 1.1 – Opakování.....	117
Příklad 1.11 – Krátkodobé cenné papíry	118
Příklad 2.1 – Opakování – vliv hospodářských operací na rozvahu.....	119
Příklad 2.8 – Účtování o materiálu a zásobách vlastní činnosti	120
Příklad 3.3 – Pořízení a prodej různých druhů dlouhodobého finančního majetku	121
Příklad 3.9 – Výpočet rovnoměrných a zrychlených účetních odpisů	122
Příklad 3.11 – Účtování dotací na pořízení dlouhodobého majetku (komplexní příklad)...	123
Příklad 4.1 – Opakování.....	126
Příklad 4.4 – Směnky k inkasu a k úhradě II	127
Příklad 4.8 – Zúčtování mezd II – Stanovení čisté mzdy, účtování zaměstnaneckých benefitů a srážek ze mzdy (komplexní příklad)	128
Příklad 4.9 – Zúčtování se zaměstnanci	131
Příklad 4.11 – Zúčtování daní	131
Příklad 4.13 – Zúčtování se společníky ve veřejné obchodní společnosti.....	132
Příklad 4.21 – Odpis pohledávky	133
Příklad 4.23 – Postoupení pohledávky II.....	134
Příklad 5.4 – Rozdělení výsledku hospodaření ve společnosti s ručením omezeným	135
Příklad 5.6 – Emise dlouhodobých konvertibilních (vyměnitelných) dluhopisů.....	137
Příklad 6.1 – Členění nákladů	139
Příklad 6.4 – Účtování o nákladech a výnosech ve společnosti poskytující služby	140
Příklad 7.1 – Účetní uzávěrka – opakování.....	141
Příklad 7.5 – Přehled o peněžních tocích (komplexní příklad)	143
LITERATURA	147
PŘÍLOHA Č. 1 (ROZVAHA V PLNÉM ROZSAHU)	148
PŘÍLOHA Č. 2 (VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY V PLNÉM ROZSAHU)	152
PŘÍLOHA Č. 3 (PŘEHLED O PENĚŽNÍCH TOCÍCH)	154
PŘÍLOHA Č. 4 (SMĚRNÁ ÚČTOVÁ OSNOVA A VZOROVÝ ÚČTOVÝ ROZVRH)	156

ÚVOD

Tato Sběrka příkladů je určena nejen studentům vybraných oborů bakalářského studia Masarykovy univerzity, ale i studentům oborů navazujících a dalším zájemcům z řad uživatelů účetních dat, jako jsou investoři, věřitelé, vlastníci či vedení podnikatelských subjektů. Publikace může být také využita jako součást učebních materiálů k přípravě na profesní zkoušky z oblasti finančního účetnictví, finančního řízení a auditingu či pro průběžné ověření praktických účetních znalostí. Jejím hlavním cílem je ověřit schopnost aplikace teorie finančního účetnictví na příkladech hospodářských operací běžně se vyskytujících v praxi podnikatelských subjektů při respektování principu věrného a poctivého zobrazení ekonomické reality.

Publikace navazuje na znalosti získané studiem předmětu Finanční účetnictví 1, které dále prohlubuje a rozšiřuje především o praktické dovednosti při účtování obvyklých hospodářských operací a prezentaci účetních dat ve výkazech účetní závěrky podle českých účetních pravidel. Její obsah je rozdělen do osmi kapitol, z nichž prvních šest zahrnuje příklady k jednotlivým transakčním okruhům. Sedmá kapitola procvičuje problematiku uzavírání účtů a sestavování výkazů účetní závěrky. Osmá kapitola obsahuje řešení vybraných příkladů a posiluje tak možnosti samostudia. V přílohách najde čtenář pro úplnost formuláře výkazů účetní závěrky a směrnou účtovou osnovu. Vlastní text publikace klade důraz na vzájemnou provázanost a komplexnost účetních informací a jejich adekvátní interpretaci, v souladu s doporučeními ACCA (The Association of Chartered Certified Accountants).

Sběrka úloh byla vytvořena k právnímu stavu účinnému k 30. 6. 2020 se zapracováním novely zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech, účinné k 1. 1. 2021.

Přejeme vám hodně úspěchů při studiu a věříme, že publikace přispěje k prohloubení vašich praktických dovedností z oblasti finančního účetnictví.

Autorský kolektiv

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

A	aktivum
D	dal (ve prospěch)
DD	daňový doklad
DFM	dlouhodobý finanční majetek
DHM	dlouhodobý hmotný majetek
DPH	daň z přidané hodnoty
EUR	euro
FAP	faktura přijatá
FAV	faktura vydaná
FO	fyzická osoba
HMV	hmotné movité věci a jejich soubory
Kč	koruna česká
KS	konečný stav
LR	dlouhodobý
MD	má dáti (na vrub)
N	náklad
Nh	nominální hodnota
OP	opravná položka
OV	obchodní vztah
P	pasivum
PP	peněžní prostředky
PPD	příjmový pokladní doklad
PS	počáteční stav
SP	sociální pojištění
SR	krátkodobý
USD	americký dolar
V	výnos
VBÚ	výpis z bankovního účtu
VH	výsledek hospodaření
VK	vlastní kapitál
VPD	výdajový pokladní doklad
VÚD	vnitřní účetní doklad
ZDP	zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
ZK	základní kapitál
ZP	zdravotní pojištění

KAPITOLA 1: ÚČTOVÁ TŘÍDA 2

KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK, PENĚŽNÍ PROSTŘEDKY A KRÁTKODOBÉ ÚVĚRY

Účtová třída 2 slouží k účtování krátkodobého finančního majetku, peněžních prostředků v pokladně (vč. cenin) a na účtech, krátkodobých závazků k úvěrovým institucím se splatností do jednoho roku a opravných položek ke krátkodobému finančnímu majetku. Krátkodobý finanční majetek zahrnuje zejména cenné papíry (majetkové či dluhové) držené za účelem obchodování s cílem realizovat zisk z cenových rozdílů v časovém horizontu nejvýše jednoho roku, dluhové cenné papíry se splatností do jednoho roku držené do splatnosti, ostatní (realizovatelné) krátkodobé cenné papíry a podíly, u nichž v okamžiku porřízení není znám záměr účetní jednotky, vlastní akcie/podíly, vlastní dluhopisy a směnky k inkasu.

Položky účtové třídy 2 ve výňatku z rozvahy			
Označení	AKTIVA	Označení	PASIVA
	AKTIVA CELKEM		PASIVA CELKEM
C.	Oběžná aktiva	A.	Vlastní kapitál
C.III.	Krátkodobý finanční majetek	A.I.	Základní kapitál
C.III.1.	Podíly - ovládaná/ovládající osoba	A.I.2.	Vlastní podíly (-)
C.III.2.	Ostatní krátkodobý finanční majetek	C.	Závazky
C.IV.	Peněžní prostředky	C.II.	Krátkodobé závazky
C.IV.1.	Peněžní prostředky v pokladně	C.II.1.	Vydané dluhopisy
C.IV.2.	Peněžní prostředky na účtech	C.II.2.	Závazky k úvěrovým institucím
		C.II.8.2.	Krátkodobé finanční výpomoci

K okamžiku uskutečnění účetního případu se peněžní prostředky, ceniny a krátkodobé závazky k úvěrovým institucím oceňují jejich **jmenovitou (nominální) hodnotou**; podíly, cenné papíry a deriváty **pořizovací cenou**. Krátkodobé cenné papíry k obchodování se v okamžiku sestavení účetní závěrky oceňují reálnou hodnotou souvztažně k výsledkovým účtům. Majetek a závazky v cizích měnách se k okamžiku uskutečnění účetního případu přepočítávají na českou měnu aktuálním kurzem ČNB (při směně měn lze použít i nákupní kurz), nebo pevným kurzem; k okamžiku sestavení účetní závěrky kurzem ČNB.

Pohyby hotovostních prostředků se účtují na základě příjmových a výdajových pokladních dokladů a zaznamenávají se chronologicky v **pokladní knize (deníku)**. Skutečný stav peněžních prostředků v pokladně vč. cenin zjištěný fyzickou inventurou (tj. pokladní skontro) se porovnává s konečným stavem v pokladní knize. Rozdíly se považují za schodek, příp. přebytek.

K překlenutí časového nesouladu mezi vklady či výběry peněz z pokladny a přijetím příslušných výpisů z účtů se používá účet **261 - Peníze na cestě**. Obdobně se na tomto účtu účtuje i při časovém nesouladu při převodech mezi účty účetní jednotky v úvěrových institucích.

Pohyby peněžních prostředků za účetní období se v rámci účetní závěrky vykážou v samostatném účetním výkazu, tj. **přehledu o peněžních tocích**.

Otázky k opakování:

1. O jakých položkách se účtuje v účtové třídě 2? Charakterizujte krátkodobý finanční majetek.
2. Jakým způsobem se oceňují cenné papíry k obchodování, dluhopisy držené do splatnosti a majetkové účasti při porřízení a na konci účetního období?
3. Definujte pořizovací cenu a vymezte náklady související s porřízením cenných papírů a podílů.
4. Charakterizujte ceniny.
5. K čemu slouží účet 261 - Peníze na cestě? Za jakých okolností se použije?

Příklad 1.1 – Opakování (řešený příklad)

Účetní jednotka zaznamenala v běžném období níže uvedené operace.

Úkol: Sestavte účtovací předpis a rozhodněte o vlivu operací na aktiva, závazky a vlastní kapitál.

Č.	Doklad	Název operace	MD	D	A	VK	Z
1.	VBÚ	Inkaso od odběratelů					
2.	VBÚ	Úhrada dodavatelům					
3.	VPD	Nákup známek					
4.	VPD	Nákup kolků					
5.	VÚD	Spotřeba známek					
6.	VÚD	Spotřeba kolků					
7.	VPD	Odvod peněz z pokladny na běžný účet					
8.	VBÚ	Připsání hotovosti na běžný účet					
9.	PPD	Výběr hotovosti z bankovního účtu do pokladny					
10.	VBÚ	Zúčtování výběru hotovosti z bankovního účtu					
11.	VÚÚ	Banka přislíbila krátkodobý úvěr					
12.	VBÚ	Připsání krátkodobého úvěru na bankovní účet					
13.	VBÚ	Splátka bankovního úvěru z bankovního účtu					
14.	VÚÚ	Splátka bankovního úvěru – snížení závazku					
15.	VÚD	Manko v pokladně					
16.	VÚD	Předpis manka pokladníkovi					
17.	PPD	Pokladník uhradil manko					
18.	VPD	Záloha na služební cestu zaměstnancům					

A – aktiva; VK – vlastní kapitál; Z – závazky (dluhy)

Příklad 1.2 – Platba kartou – zaměstnanec na pracovní cestě

Zaměstnanec účetní jednotky používal na pracovní cestě platební kartu svého zaměstnavatele. Účetní jednotka má k dispozici výpis z bankovního účtu k 30. 9. 202X. Vyúčtování cestovních výdajů předložil zaměstnanec 8. 10. 202X.

Úkol: Doplňte částky a účtovací předpis k jednotlivým účetním případům.

Číslo	Datum	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	30. 9.	VBÚ	Platby kartou	4 000		
2.	8. 10.	VÚD	Čerpání karty – ubytování	2 500		
3.	8. 10.	VÚD	Nákup pohonných hmot	1 500		

Pokladní kniha - korunová pokladna

Číslo	Hospodářská operace	Příjem		Výdej		Zůstatek	
		Kč		Kč		Kč	
PS	Korunová pokladna					10 000	
---	Celkem						

Pokladní kniha - valutová pokladna

Číslo	Hospodářská operace	Příjem		Výdej		Zůstatek	
		EUR	Kč	EUR	Kč	EUR	Kč
PS	Valutová pokladna					100	
---	Celkem						

Příklad 1.5 - Majetkové cenné papíry

Účetní jednotka nakoupila akcie, které má v úmyslu v případě příznivého vývoje cen ihned prodat. Akcie byly nakoupeny za částku 350 000 Kč, kterou účetní jednotka uhradila z bankovního účtu. Účetní jednotka dále uhradila z bankovního účtu provizi 2 500 Kč obchodníkovi s cennými papíry. Za tři měsíce po nákupu akcie prodala za 380 000 Kč.

Úkol 1: Zformulujte účetní operace, doplňte částky, doklady a účtovací předpis k jednotlivým účetním případům.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					

Úkol 2: Sestavte výňatek z rozvahy ke dni pořízení cenných papírů.

Výňatek z rozvahy ke dni pořízení cenných papírů (v tis. Kč)					
AKTIVA	Brutto	Korekce	Netto	PASIVA	
Aktiva celkem				Pasiva celkem	

Úkol 3: Na základě zaúčtovaných operací sestavte výňatek z výkazu zisku a ztráty. V příkladu neuvažujte s daní z příjmů.

Výňatek z výkazu zisku a ztráty (v tis. Kč)	
Finanční výsledek hospodaření	
Výsledek hospodaření	

Příklad 1.6 - Přecenění cenných papírů na reálnou hodnotu - zvýšení hodnoty

Účetní jednotka zakoupila akcie v pořizovací ceně 352 500 Kč (viz příklad 1.5) v listopadu běžného roku. K rozvahovému dni byly akcie přeceněny na reálnou hodnotu 360 000 Kč. V březnu následujícího roku je účetní jednotka prodala za 375 000 Kč.

Úkol 1: Zapište počáteční stav účtu 251 – Majetkové cenné papíry k obchodování. Naformulujte účetní operace, doplňte doklady a zaúčtujte přecenění akcií na konci běžného účetního období.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D

Úkol 2: Vypočítejte výsledek hospodaření: _____

Úkol 3: Na základě zaúčtovaných operací v úkolu 1 sestavte výňatek z rozvahy účetní jednotky k datu přecenění.

Výňatek z rozvahy k datu přecenění (v tis. Kč)					
AKTIVA	Brutto	Korekce	Netto	PASIVA	
Aktiva celkem				Pasiva celkem	

Úkol 4: Zapište počáteční stav účtu 251 – Majetkové cenné papíry k obchodování v následujícím účetním období. Naformulujte účetní operace, doplňte doklady a zaúčtujte prodej akcií.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D

Úkol 5: Na základě zaúčtovaných operací sestavte výňatek z výkazu zisku a ztráty. V příkladu neuvažujte s daní z příjmů.

Výňatek z výkazu zisku a ztráty (v tis. Kč)	
Finanční výsledek hospodaření	
Výsledek hospodaření	

Příklad 1.7 - Přecenění cenných papírů na reálnou hodnotu - snížení hodnoty

Účetní jednotka zakoupila akcie v pořizovací ceně 352 500 Kč (viz příklad 1.3) v listopadu běžného roku. K rozvahovému dni byly akcie přeceněny na reálnou hodnotu 330 000 Kč. V březnu následujícího roku je účetní jednotka prodala za 300 000 Kč.

Úkol 1: Zapište počáteční stav účtu 251 – Majetkové cenné papíry k obchodování. Naformulujte účetní operace, doplňte doklady a zaúčtujte přecenění akcií na konci běžného účetního období.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D

Úkol 2: Vypočítejte výsledek hospodaření: _____

Úkol 3: Na základě zaúčtovaných operací sestavte výňatek z rozvahy k datu přecenění.

Výňatek z rozvahy k datu přecenění (v tis. Kč)					
AKTIVA	Brutto	Korekce	Netto	PASIVA	
Aktiva celkem				Pasiva celkem	

Úkol 4: Zapište počáteční stav účtu 251 – Majetkové cenné papíry k obchodování v následujícím účetním období. Naformulujte účetní operace, doplňte doklady a zaúčtujte prodej akcií.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D

Úkol 5: Na základě zaúčtovaných operací sestavte výňatek z výkazu zisku a ztráty. V příkladu neuvažujte s daní z příjmů.

Výňatek z výkazu zisku a ztráty (v tis. Kč)	
Finanční výsledek hospodaření	
Výsledek hospodaření	

Úkol 6: Porovnejte výsledek hospodaření z příkladů 1.6 a 1.7.

Zvýšení hodnoty akcií (příklad 1.6):

Výsledek hospodaření za běžné období	
Výnosy	
Náklady	
Výsledek hospodaření	

Výsledek hospodaření následující období	
Výnosy	
Náklady	
Výsledek hospodaření	

Snížení hodnoty akcií (příklad 1.7):

Výsledek hospodaření za běžné období	
Výnosy	
Náklady	
Výsledek hospodaření	

Výsledek hospodaření následující období	
Výnosy	
Náklady	
Výsledek hospodaření	

Příklad 1.8 - Dluhopisy držené do splatnosti

Obchodní společnost zaúčtovala v souvislosti s emisí dluhopisů se splatností do 1 roku níže uvedené účetní operace. Emise i proplacení dluhopisů včetně úroků proběhly ve stejném účetním období.

Úkol 1: Doplňte chybějící částky a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	VÚD	Emise dluhopisů se splatností do 1 roku	250 000		
2.	VBÚ	Prodej dluhopisů právnické osobě	200 000		
3.	VÚD	Stažení neprodaných dluhopisů	50 000		
4.	VÚD	Likvidace neprodaných dluhopisů	50 000		
5.	VÚD	Zúčtování 4% úroku z dluhopisů			
6.	VBÚ	Proplacení dluhopisů včetně úroků			

Úkol 2: Sestavte výňatek z rozvahy k datu emise dluhopisů.

Výňatek z rozvahy k datu emise dluhopisů (v tis. Kč)					
AKTIVA	Brutto	Korekce	Netto	PASIVA	
Aktiva celkem				Pasiva celkem	

Úkol 3: Na základě zaúčtovaných operací sestavte výňatek z výkazu zisku a ztráty. V příkladu neuvažujte s daní z příjmů.

Výňatek z výkazu zisku a ztráty (v tis. Kč)	
Finanční výsledek hospodaření	
Výsledek hospodaření	

Úkol 4: Odvodte účetní případy a sestavte účtovací předpis u účetní jednotky (právnícké osoby), která dluhopisy nakoupila se záměrem je držet do splatnosti. Poplatek makléřské společnosti činil 5 % z hodnoty nakoupených dluhopisů. Nákup dluhopisů i poplatek byly hrazeny z běžného účtu.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D

Úkol 5: Vypočítejte výsledek hospodaření: _____

Úkol 6: Sestavte výňatek z rozvahy k datu nákupu dluhopisů.

Výňatek z rozvahy k datu nákupu dluhopisů (v tis. Kč)					
AKTIVA	Brutto	Korekce	Netto	PASIVA	
Aktiva celkem				Pasiva celkem	

Úkol 7: Odvodte účetní případy a sestavte účtovací předpis u účetní jednotky (právnícké osoby), která dluhopisy nakoupila se záměrem je v případě příznivého vývoje cen prodat. Poplatek makléřské společnosti činil 5 % z hodnoty nakoupených dluhopisů. Účetní jednotka prodala dluhopisy za 3 měsíce od jejich pořízení za 220 tis. Kč.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D

Úkol 8: Vypočítejte výsledek hospodaření: _____

Příklad 1.9 - Diskontované dluhopisy

Obchodní společnost nakoupila diskontované dluhopisy se záměrem držet je do splatnosti ve jmenovité hodnotě 4 000 tis. Kč za částku 3 640 tis. Kč. Poplatek makléřské společnosti za zprostředkování transakce hrazený z bankovního účtu činil 3 640 Kč.

Úkol 1: Doplňte částky a sestavte účtovací předpis.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	VBÚ	Nákup dluhopisů	3 640 000		
2.	VBÚ	Poplatek makléřské společnosti	3 640		
3.	VÚD	Převod dluhopisů do evidence			
4.	VÚD	Zúčtování úroků z dluhopisů			
5.	VBÚ	Prodej dluhopisů (inkaso včetně úroků)			
6.	VBÚ	Zúčtování poplatku makléřské společnosti			

Úkol 2: Sestavte výňatek z rozvahy k datu nákupu dluhopisů.

Výňatek z rozvahy k datu nákupu dluhopisů (v tis. Kč)						
AKTIVA		Brutto	Korekce	Netto	PASIVA	
Aktiva celkem					Pasiva celkem	

Úkol 3: Vypočítejte výsledek hospodaření po zaúčtování všech operací: _____

Úkol 4: Odvodte účetní případy a sestavte účtovací předpis u emitenta dluhopisů.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D

Úkol 5: Sestavte výňatek z rozvahy k datu emise dluhopisů.

Výňatek z rozvahy k datu emise dluhopisů (v tis. Kč)						
AKTIVA		Brutto	Korekce	Netto	PASIVA	
Aktiva celkem					Pasiva celkem	

Úkol 6: Vypočítejte výsledek hospodaření po zaúčtování všech operací: _____

Příklad 1.10 – Krátkodobý bankovní úvěr

V souvislosti se získáním krátkodobého bankovního úvěru zúčtovala účetní jednotka níže uvedené operace.

Úkol 1: Sestavte účtovací předpis.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	VÚÚ	Poskytnutí krátkodobého bankovního úvěru	500 000		
2.	VBÚ	Připsání úvěru na bankovní účet	500 000		
3.	VBÚ	Úroky z úvěru	1 250		
4.	VBÚ	Splátka jistiny úvěru	100 000		
5.	VÚÚ	Snížení úvěru	100 000		

VÚÚ – výpis z úvěrového účtu

Úkol 2: Sestavte výňatek z rozvahy k datu připsání úvěru na bankovní účet.

Výňatek z rozvahy k datu připsání úvěru na bankovní účet (v tis. Kč)					
AKTIVA	Brutto	Korekce	Netto	PASIVA	
Aktiva celkem				Pasiva celkem	

Příklad 1.11 – Krátkodobé cenné papíry (řešený příklad)

Účetní jednotka nakoupila krátkodobé dluhopisy držené do splatnosti za 500 tis. Kč a akcie určené k obchodování za 600 tis. Kč, nákup uhradila z běžného účtu. Makléřské společnosti zaplatila z bankovního účtu 10% provizi za nákup akcií. U dluhopisů zúčtovala 20% úrok. Dluhopisy byly proplaceny v den splatnosti včetně úroku na bankovní účet, akcie prodala v hotovosti za 800 tis. Kč. Účetní operace proběhly ve stejném účetním období.

Úkol 1: Odvoďte a zaúčtujte potřebné operace, doplňte částky a doklady.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	VBÚ	Nákup dluhopisů			
2.	VBÚ	Nákup akcií			
3.	VBÚ	Poplatek za nákup akcií			
4.	VÚD	Převod dluhopisů do evidence			
5.	VÚD	Převod akcií do evidence			
6.	VÚD	Zúčtování úroků z dluhopisů			
7.	VBÚ	Proplacení dluhopisů včetně úroků			
8.	PPD	Prodej akcií			
9.	VÚD	Vyřazení akcií z evidence			

Úkol 2: Vypočítejte výsledek hospodaření z prodeje dluhopisů: _____

Úkol 3: Vypočítejte výsledek hospodaření z prodeje akcií: _____

Příklad 1.12 – Kurzové rozdíly

Účetní jednotka eviduje k datu sestavení účetní uzávěrky zůstatky na vybraných účtech vedených v cizích měnách v EUR a USD.

Analytický účet	EUR/USD
211.AE.EUR Pokladna	6 000
221.AE.EUR Peněžní prostředky na účtech	15 000
251.AE.EUR Majetkové cenné papíry k obchodování	2 300
256.AE.EUR Dlužné cenné papíry držené do splatnosti	1 200
063.AE.USD Ostatní cenné papíry a podíly	4 800

V průběhu účetního období účetní jednotka používala pevné kurzy 25,70 Kč/EUR a 25,40 Kč/USD. K rozvahovému dni činí aktuální kurzy České národní banky 26,00 Kč/EUR a 25,90 Kč/USD.

Úkol 1: Dopočítejte konečné stavy účtů a zaúčtujte kurzové rozdíly.

Účet	Hodnota EUR/USD	Původní stav (Kč)	Přepočtený stav (Kč)	Kurzový rozdíl	MD	D
211.AE.EUR	6 000					
221.AE.EUR	15 000					
251.AE.EUR	2 300					
256.AE.EUR	1 200					
063.AE.USD	4 800					

Úkol 2: Sestavte výňatek z rozvahy účetní jednotky k rozvahovému dni.

Výňatek z rozvahy k rozvahovému dni (v tis. Kč)					
AKTIVA	Brutto	Korekce	Netto	PASIVA	
Aktiva celkem				Pasiva celkem	
Stálá aktiva				Vlastní kapitál	
Oběžná aktiva					

Příklad 1.13 – Dočasné snížení hodnoty finančních aktiv

Účetní jednotka nakoupila akcie určené k obchodování v hodnotě 350 tis. Kč, hrazené z bankovního účtu. K rozvahovému dni zjistila, že hodnota akcií vlivem nepříznivé situace klesá, i když reálnou hodnotu akcií nelze aktuálně zjistit. Předpokládaný pokles hodnoty akcií je o 20 %.

Úkol 1: Odvodte účetní případy a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D

Úkol 2: Sestavte výňatek z rozvahy k rozvahovému dni.

Výňatek z rozvahy (v tis. Kč)							
AKTIVA			Brutto	Korekce	Netto	PASIVA	
Aktiva celkem						Pasiva celkem	

V následujícím účetním období účetní jednotka akcie prodala za 50 % pořizovací ceny.

Úkol 3: Zapište počáteční stav příslušných účtů, odvodte účetní případy, sestavte účtovací předpis.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D

Úkol 4: Vypočítejte výsledek hospodaření: _____

KAPITOLA 2: ÚČTOVÁ TŘÍDA 1

ZÁSoby

V účtové třídě 1 se účtuje o materiálu, zásobách vlastní činnosti (nedokončené výrobě, polotovarech, výrobcích, mladých a ostatních zvířatech), zboží, poskytnutých zálohách na pořízení zásob, virtuálních měnách a opravných položkách k zásobám. Materiál zahrnuje zejména základní materiál, pomocné látky, látky nezbytné k zajištění provozu (mazadla, paliva, čisticí prostředky), náhradní díly, obaly a obalové materiály, pokusná zvířata, další movité věci s dobou použitelnosti kratší než jeden rok bez ohledu na výši ocenění, hmotné movité věci a jejich soubory s dobou použitelnosti delší než 1 rok nesplňující finanční limit pro zařazení do dlouhodobého majetku (tj. drobný hmotný majetek). Mezi zboží patří především movité věci a zvířata, nabyté za účelem jejich prodeje, a výrobky vlastní výroby, které byly aktivovány a předány do vlastních prodejen. V závislosti na způsobu nabytí jsou virtuální měny považovány za zásoby vlastní činnosti (tj. získané těžbou), nebo zboží (tj. nabyté koupí/směnou).

Položky účtové třídy 1 ve výňatku z rozvahy			
Označení	AKTIVA	Označení	PASIVA
	AKTIVA CELKEM		PASIVA CELKEM
C.	Oběžná aktiva		
C.I.	Zásoby		
C.I.1.	Materiál		
C.I.2.	Nedokončená výroba a polotovary		
C.I.3.	Výrobky a zboží		
C.I.4.	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny		
C.I.5.	Poskytnuté zálohy na zásoby		

Nakoupený materiál, zboží a zvířata se v okamžiku pořízení oceňují **pořizovací cenou**, zásoby vytvořené vlastní činností se oceňují **vlastními náklady**, zvířata vlastního odchovu (příchovky) vlastními náklady nebo reprodukční pořizovací cenou, nelze-li vlastní náklady zjistit. Přírůstky zvířat se ocení vlastními náklady. Bezúplatně nabyté zásoby (darem, vkladem společníka, nálezem atd.) se ocení **reprodukční pořizovací cenou**. K ocenění úbytků zásob stejného druhu lze vedle individuálních cen využít i metodu FIFO, vážený aritmetický průměr či pevnou skladovou cenu.

O zásobách se účtuje **průběžně způsobem A**, nebo **periodicky způsobem B**. Při uplatnění způsobu B se na rozdíl od způsobu A v průběhu účetního období neúčtuje na majetkových účtech zásob, nýbrž veškeré složky pořizovací ceny se účtují rovnou do nákladů. Při uzavírání účetních knih se u způsobu B nejprve převedou počáteční stavy majetkových účtů zásob do nákladů a následně se stavy nakoupených zásob podle skladové evidence, resp. stavy zásob vlastní činnosti podle inventarizace, přeúčtují z nákladů na majetkové účty zásob. Podmínkou pro použití způsobu B je vedení skladové evidence.

U obou způsobů se při uzavírání účetních knih zaúčtují již (např. na základě faktury) vyúčtované zásoby, které ale nebyly fyzicky dodány, a to na účet **119 - Materiál na cestě**, resp. **139 - Zboží na cestě**. Nevyfakturované, ale již fyzicky přijaté zásoby se účtují ve prospěch dohadných účtů pasivních. Porovnáním skutečného stavu zásob zjištěného fyzickou inventurou s účetním stavem mohou být zjištěny úbytek do normy v rámci přirozených úbytků, manko nad normu nebo přebytek.

Otázky k opakování:

1. Charakterizujte jednotlivé položky oběžných aktiv účtované v rámci účtové třídy 1.
2. Popište podstatu účtování o zásobách způsobem A a způsobem B. Diskutujte výhody a nevýhody obou způsobů. Je možné tyto způsoby v rámci jedné účetní jednotky kombinovat?
3. Popište z účetního hlediska výrobní cyklus (materiál → ... → výrobky).
4. Jakým způsobem se zaúčtují inventarizační rozdíly u zásob způsobem A a způsobem B?

Příklad 2.1 - Opakování - vliv hospodářských operací na rozvahu (řešený příklad)

Účetní jednotka zaznamenala v průběhu běžného účetního období níže uvedené vybrané hospodářské operace z oblasti zásob.

Úkol: Přiřadte k operacím chybějící účetní doklady a vytvořte pro ně účtovací předpisy. Rozhodněte o vlivu operací na aktiva, závazky, náklady a výnosy.

Č.	Doklad	Název operace	Způsob	MD	D	A	Z	N	V
1.		Nákup materiálu za hotové	A						
2.		Vnitropodniková přeprava materiálu	A						
3.		Převzetí materiálu na sklad	A						
4.		Přírůstek polotovarů	A						
5.		Úbytek nedokončené výroby	A						
6.		Nákup zboží na fakturu	B						
7.		Přeprava zboží uhrazena hotově	B						
8.		Převzetí zboží na sklad	B						
9.		Prodej zboží za hotové	---						
10.		Prodej výrobků; úhrada proběhne za 14 dnů	---						
11.		Vyskladnění prodaného zboží	B						
12.		Vyskladnění prodaných výrobků	A						
13.		Manko u materiálu	A						
14.		Předpis manka k náhradě	---						
15.		Úhrada zálohy na materiál z bankovního účtu	---						

A - aktiva; Z - závazky; N - náklady; V - výnosy

Účtování periodicky způsobem B:

Úkol 2: Sestavte z konečných stavů výnosových a nákladových účtů účet 710 - Účet zisků a ztrát pro případ účtování způsobem A i B a sestavte výňatek výkazu zisku a ztráty po zaúčtování operací v úkolu 1. Zhodnoťte vliv způsobu účtování o zásobách na průběžně vykázaný výsledek hospodaření. Daň z příjmů právnických osob neuvažujte.

710 - Účet zisků a ztrát (A)	710 - Účet zisků a ztrát (B)

Výňatek výkazu zisku a ztráty (v tis. Kč)		
Položka	Způsob A	Způsob B
Provozní výsledek hospodaření		
Finanční výsledek hospodaření		
Výsledek hospodaření před zdaněním		

Úkol 3: Určete konečný stav zásob materiálu a doplňte do tabulky hospodářské operace, které je třeba zaúčtovat na konci období, aby účetní stav materiálu při použití způsobu B odpovídal skutečnosti.

Konečný stav zásob materiálu: _____

Č.	Doklad	Název operace	Částka	Způsob A		Způsob B	
				MD	D	MD	D
11.				---	---		
12.				---	---		

Příklad 2.3 - Účtování o zásobách u plátce a neplátce DPH

Fitcentrum, s.r.o., účetní jednotka a registrovaný plátce DPH, kromě poskytování sportovních služeb obchoduje s potravinovými doplňky a drobnými sportovními potřebami. Ty nakupuje taktéž od plátců DPH, pokud není uvedeno jinak. O zásobách účtuje způsobem A.

Úkol 1: K níže uvedeným operacím doplňte účetní doklady, chybějící částky a vytvořte účtovací předpisy. V posledních dvou sloupcích vytvořte pro srovnání účtovací předpisy pro situaci, kdy by Fitcentrum, s.r.o., nebylo registrovaným plátcem DPH.

Č.	Doklad	Název operace	Plátce			Neplátce		
			Částka	MD	D	Částka	MD	D
1.	FAP	Nákup proteinových nápojů:						
		- cena bez daně	20 000					
		- DPH v 1. snížené sazbě						
2.		Přijaté vstupné v hotovosti:				11 000		
		- cena vstupného bez daně	10 000					
		- DPH v 1. snížené sazbě						
3.	VPD	Dopravné k nápojům (od neplátce)	1 000					
4.		Převzetí nápojů na sklad						
5.	PPD	Prodej třetiny nápojů:				10 500		
		- prodejní cena bez daně	9 400					
		- DPH v 1. snížené sazbě						
6.		Vyskladnění prodaných nápojů						

Úkol 2: Jakým typem ceny jsou oceněny proteinové nápoje při pořízení? Srovnajte výši ceny jednoho nápoje u plátce a neplátce DPH.

Typ ceny (oceňovací báze): _____

Výše ceny u plátce DPH: _____ Výše ceny u neplátce DPH: _____

Úkol 3: Diskutujte faktory, které bude neplátce DPH zvažovat při stanovení prodejní ceny proteinových nápojů.

Příklad 2.4 – Účtování o zásobách průběžně a periodicky u plátce DPH

Zahrada, s.r.o., účetní jednotka a registrovaný plátce DPH, obchoduje s rostlinami a doplňkovým sortimentem. Ve vybraném časovém období zaznamenala níže uvedené hospodářské operace.

Úkol 1: Přiřadte k operacím účetní doklady a zaúčtujte je pro srovnání průběžným i periodickým způsobem. Předpokládejte počáteční stav na účtu 211 – Pokladna ve výši 15 tis. Kč. Pro odlišení jednotlivých druhů zásob využijte analytickou evidenci.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	Způsob A		Způsob B	
				MD	D	MD	D
PS		211 - Pokladna					
1.		Nákup keřů na fakturu:					
		- cena keřů bez daně	100 000				
		- DPH v 1. snížené sazbě					
2.		Vlastní přeprava keřů	3 700				
3.		Nákup trvalek na fakturu:					
		- cena trvalek bez daně	40 000				
		- DPH v 1. snížené sazbě					
4.		Převzetí keřů na prodejnu					
5.		Prodej keřů za hotové:					
		- prodejní cena bez daně	30 000				
		- DPH v 1. snížené sazbě					
6.	VPD	Poštovné a balné trvalek:					
		- cena bez daně	1 000				
		- DPH v základní sazbě					
7.		Vyskladnění prodaných keřů	17 000				
8.		Převzetí trvalek na prodejnu					
9.		Prodej trvalek za hotové:					
		- prodejní cena bez daně	48 000				
		- DPH v 1. snížené sazbě					
10.		Vyskladnění prodaných trvalek	25 000				
11.		Odvod hotovosti na účet	80 000				
12.	VÚD	Bezúplatné nabytí 2 ks tisů	2 890				
13.	VBÚ	a) úhrada faktury za keře					
		b) úhrada faktury za trvalky					
		c) připsání hotovosti na účet					
		d) úhrada bank. poplatků	250				

Úkol 2: Určete, jakým typem ceny (oceňovací bází) se ocení bezúplatně nabyté tisíce v operaci č. 12.

Oceňovací báze: _____

Příklad 2.5 - Poskytnutí zálohy zaměstnanci na nákup materiálu

Účetní jednotka, plátce DPH, eviduje v pokladně počáteční stav 27 tis. Kč. Z této částky poskytla zaměstnanci hotovost na předem stanovené účely, tj. na nákup drobného kancelářského materiálu, u kterého předpokládá výdej do spotřeby zhruba do 1 týdne.

Úkol 1: Doplňte chybějící částky a zaúčtujte níže uvedené operace.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
PS	VÚD	Počáteční stav účtu 211 - Pokladna			
1.	VPD	Výdej hotovosti zaměstnanci	6 300		
2.	DD	Nákup kancelářského materiálu			
		- cena materiálu bez daně	5 000		
		- DPH v základní sazbě			
3.	PPD	Vypořádání vzniklého rozdílu			

DD - daňový doklad

Úkol 2: Doplňte chybějící operace a účetní doklady do tabulky. Při účtování využijte účet 333 - Ostatní dluhy k zaměstnancům.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
PS	VÚD	Počáteční stav účtu 211 - Pokladna			
1.	VPD	Výdej hotovosti zaměstnanci	6 000		
2.	DD	Nákup kancelářského materiálu			
		- cena materiálu bez daně	5 000		
		- DPH v základní sazbě			
3.					
4.					

DD - daňový doklad

Úkol 3: V návaznosti na úkol 2 sestavte výňatek z rozvahy k okamžiku nákupu kancelářského materiálu (tj. po uskutečnění operace 2). Předpokládejte základní kapitál ve výši 27 tis. Kč.

Výňatek z rozvahy k okamžiku nákupu kancelářského materiálu (v Kč)					
AKTIVA	Brutto	Korekce	Netto	PASIVA	
Aktiva celkem				Pasiva celkem	
Oběžná aktiva				Vlastní kapitál	
				Závazky	

Příklad 2.6 - Poskytnutí zálohy dodavateli na nákup zásob u neplátce DPH

Účetní jednotka, neplátce DPH, která o zásobách účtuje způsobem A, nakupuje surovinu pro výrobu od dodavatele, rovněž neplátce DPH. Na dodávky surovin poskytuje dodavateli částečnou platbu předem (zálohu).

Úkol 1: Doplňte chybějící částky a zaúčtujte níže uvedené operace zaznamenané v průběhu února a března běžného období u **odběratele**.

Č.	Datum	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	16. 2.	VBÚ	Úhrada zálohy na surovinu	100 000		
2.	12. 3.	FAP	Přijetí faktury na surovinu	300 000		
3.	12. 3.	VÚD	Zúčtování zálohy s přijatou fakturou			
4.	15. 3.	VÚD	Převzetí suroviny na sklad			
5.	29. 3.	VBÚ	Doplatek dluhu dodavateli			

Úkol 2: Na základě účetních operací v úkolu 1 odvodte a zaúčtujte účetní případy u **dodavatele** suroviny, který danou surovinu vyrobil za 170 tis. Kč.

Č.	Datum	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
PS						

Příklad 2.7 - Poskytnutí zálohy dodavateli na nákup zásob u plátce DPH

Účetní jednotka, registrovaný měsíční plátce DPH, která o zásobách účtuje způsobem B, nakupuje zboží od dodavatele, rovněž plátce DPH. Na dodávky zboží poskytuje dodavateli částečnou úhradu předem.

Daň z přidané hodnoty ze zálohy vypočítejte metodou „shora“ v souladu s ustanovením § 37 písm. b) zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, tj. dle následujícího vztahu:

$$\text{Daň z přidané hodnoty} = \text{fakturovaná částka včetně DPH} - \left(\frac{\text{fakturovaná částka včetně DPH}}{\text{koeficient}} \right),$$

kde koeficient je:

- **1,21** pro základní sazbu DPH
- **1,15** pro první sníženou sazbu DPH
- **1,10** pro druhou sníženou sazbu DPH

Pro účely tohoto příkladu zaokrouhlete vypočtenou daň z přidané hodnoty na celé koruny matematicky.

Úkol 1: Doplňte chybějící částky a zaúčtujte níže uvedené operace zaznamenané v průběhu března a dubna běžného období u **odběratele**.

Č.	Datum	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	7. 3.	VBÚ	Úhrada zálohy na zboží dodavateli	100 000		
2.	11. 3.	DD	Odpočet DPH ze zálohy			
3.	15. 4.	FAP	Nákup zboží na fakturu:	300 000		
			- cena zboží bez daně			
			- DPH v základní sazbě			
4.	15. 4.	VÚD	Doúčtování DPH ze zálohy			
5.	15. 4.	VÚD	Zúčtování zálohy s přijatou fakturou			
6.	30. 4.	VBÚ	Doplatek faktury za zboží			

DD – daňový doklad o přijaté úplatě

Úkol 2: Vyjděte ze zadání v úkolu 1 a zformulujte a zaúčtujte účetní operace týkající se dodávky zboží u **dodavatele**.

Č.	Datum	Doklad	Název operace	Částka	MD	D

Úkol 3: Do výňatku z rozvahy doplňte, kde bude vykázána přijatá a kde poskytnutá záloha na zboží.

Výňatek z rozvahy (v tis. Kč)			
AKTIVA	Částka	PASIVA	Částka
Aktiva celkem		Pasiva celkem	
Stálá aktiva		Vlastní kapitál	
Oběžná aktiva		Závazky	

Příklad 2.8 – Účtování o materiálu a zásobách vlastní činnosti (řešený příklad)

Účetní jednotka, registrovaný plátc DPH, se zabývá výrobní činností. O zásobách, pokud není uvedeno jinak, účtuje způsobem A.

Úkol: Doplňte chybějící částky, účetní doklady a zaúčtujte níže uvedené operace.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.		Nákup čisticích prostředků od neplátce za hotové (způsob B)	890		
2.	FAP	Nákup surovin od plátce DPH			
		- cena surovin a dopravy	420 000		
		- DPH v základní sazbě			
3.		Převzetí surovin na sklad			
4.	VPD	Poskytnutí zálohy společníkovi	15 000		
5.		Spotřeba poloviny surovin ze skladu			
6.		Přírůstek polotovarů a jejich převod na sklad	158 100		
7.		Úbytek polotovarů	47 520		
8.		Přírůstek výrobků a jejich převod na sklad	47 520		
9.	FAV	Prodej výrobků odběratelům	30 000		
		- prodejní cena bez daně			
		- DPH v základní sazbě			
10.		Vyskladnění prodaných výrobků	12 113		

Příklad 2.9 – Účtování virtuálních měn/kryptoměn (komplexní příklad)

Účetní jednotka účtující způsobem A, neplátce DPH, uskutečnila v průběhu května 202X následující operace s kryptoměny Ethereum (ETH) a Bitcoin Cash (BCH):

- 1. 5. 202X: Účetní jednotka nakoupila 50 jednotek ETH v kryptoměnové směnárně v kurzu 280 USD/ETH; za uskutečnění transakce zaplatila transakční poplatek ve výši 30 USD. Kurz České národní banky k datu transakce činil 22,60 Kč/USD; kurz banky uvedený na výpisu z účtu 23,00 Kč/USD. Účetním dokladem je výpis z bankovního účtu.
- 5. 5. 202X: Nákup kryptoměn byl potvrzen a zaevidován v příslušném blockchainu – nakoupené kryptoměny byly připsány v kryptoměnové peněžence. Dokladem je výpis z kryptoměnové peněženky.
- 15. 5. 202X: Účetní jednotka směnila 11,50 jednotek BCH za 20 svých jednotek ETH s jinou účetní jednotkou. K okamžiku transakce kurz Bitcoin Cash k USD činil 490 USD/BCH; kurz České národní banky k datu transakce činil 22,50 Kč/USD. K potvrzení transakce a připsání do kryptoměnové peněženky došlo ještě tento den. Dokladem k transakci je výpis z kryptoměnové peněženky.
- 25. 5. 202X: Účetní jednotka nakoupila spotřební zboží v hodnotě 100 000 Kč na fakturu; za dopravu zboží zaplatila v hotovosti 4 000 Kč. Zboží převedla na sklad.
- 30. 5. 202X: Účetní jednotka uhradila fakturu 15,50 jednotkami ETH. Dokladem je výpis z kryptoměnové peněženky.

Úkol 2: Sestavte rozvahu k 31. 5. 202X. Kryptoměny vykažte jako samostatnou položku v příslušné kategorii aktiv.

Rozvaha k 31. 5. 202X (v Kč)					
AKTIVA	Brutto	Korekce	Netto	PASIVA	
Aktiva celkem				Pasiva celkem	
Oběžná aktiva				Vlastní kapitál	

Úkol 3: Sestavte výkaz zisku a ztráty k 31. 5. 202X a vypočítejte výsledek hospodaření. Daň z příjmů právnických osob neuvažujte.

Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 202X (v Kč)	
Provozní výsledek hospodaření	
Finanční výsledek hospodaření	
Výsledek hospodaření	

Příklad 2.10 – Účtování o zásobách vlastní činnosti

Step, s.r.o., účetní jednotka a registrovaný plátce DPH, se zabývá výrobou a prodejem taneční obuvi. O zásobách účtuje průběžným způsobem. Na účtu 112 – Materiál na skladě eviduje počáteční stav 50 tis. Kč.

Úkol 1: Při výrobě dámské obuvi na latinu zaznamenal Step, s.r.o., níže uvedené účetní operace. Doplňte chybějící částky a doklady. Operace zaúčtujte.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
PS		112 – Materiál na skladě			
1.		Výdej suroviny – kůže – ze skladu	40 000		
2.	FAP	Nákup pomocných látek od plátce			
		- cena bez daně	100 000		
		- DPH v základní sazbě			
3.		Převzetí pomocných látek na sklad			
4.		Mzdové náklady na výrobu obuvi	90 000		
5.		Zákonné pojistné na SZP ke mzdám	30 400		

Příklad 2.11 – Účtování o zásobách na konci účetního období

Alfa, s.r.o., účetní jednotka a registrovaný plátce DPH, zaznamenala několik hospodářských operací v souvislosti s pořizováním zásob v prosinci běžného účetního období, kterým je kalendářní rok. Společnost o zásobách účtuje průběžným způsobem. Pro účely tohoto příkladu zaokrouhlete DPH na celé koruny matematicky.

Úkol 1: Doplňte chybějící částky a níže uvedené operace zaúčtujte.

Č.	Datum	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
Účetní období 202X						
1.	15. 12.	FAP	Pořízení zboží od plátce:			
			- cena zboží bez daně	19 000		
			- DPH v základní sazbě			
2.	17. 12.	VÚD	Dodávka materiálu a jeho převzetí na sklad	32 000		
3.	29. 12.	VÚD	Převod nedodaného zboží v rámci účetní uzávěrky			
4.	29. 12.	VÚD	Převod nevyfakturovaného materiálu			
Účetní období 202X+1						
1.	4. 1.	FAP	Nákup materiálu od plátce:	40 000		
			- cena materiálu bez daně			
			- DPH v základní sazbě			
2.	4. 1.	FAP	Vypořádání rozdílu v ceně materiálu			
3.	7. 1.	VÚD	Převzetí zboží na prodejnu			

Úkol 2: Vyplňte tabulku a vytvořte účetní předpisy i pro způsob B účtování o zásobách.

Č.	Datum	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
Účetní období 202X						
Účetní období 202X+1						

Příklad 2.12 – Účtování o inventarizačních rozdílech způsobem B v průběhu období

Fotoateliér, neplátce DPH, který účtuje o zásobách způsobem B, nakoupil filtry v zahraničí. V průběhu účetního období došlo při fotografování v terénu ke zničení jednoho filtru zaměstnancem.

Úkol: Zaúčtujte níže uvedené účetní operace.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	FAP	Nákup HD a CPL filtrů z Asie	10 000		
2.	JSD	Jednotný správní doklad k filtrům			
		- celní dluh	400		
		- DPH v základní sazbě			
3.	VÚD	Škoda na CPL filtru zaviněná zaměstnancem	2 070		
4.	VÚD	Předpis škody k náhradě			

Příklad 2.13 – Účtování o inventarizačních rozdílech u zásob při uzavírání účetních knih

Účetní jednotka Ovoce a zelenina, s.r.o., provedla při uzavírání účetních knih inventuru ve skladu ovoce. Její výsledky jsou uvedeny níže v tabulce. Účetní jednotka je prodejcem ovoce a zeleniny.

Úkol 1: Doplňte chybějící částky a rozhodněte, o jaký druh inventarizačního rozdílu se jedná.

Druh ovoce	Skutečný stav	Účetní stav	Zjištěný rozdíl +/-	Norma přirozených úbytků	Druh inventarizačního rozdílu		
					Přebytek	Úbytek do normy	Manko
Jablka	14 525	15 210		800			
Jahody	7 854	8 330		490			
Granátová jablka	3 411	4 020		230			
Švestky	5 726	5 556		280			
Celkem							

Úkol 2: Zformulujte a zaúčtujte potřebné účetní operace k vzniklým inventarizačním rozdílům. Pro srovnání využijte pro zaúčtování jednak způsob A a jednak způsob B. Případné manko vypořádejte s odpovědnou osobou v souladu se zákoníkem práce.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	Způsob A		Způsob B	
				MD	D	MD	D
1.							
2.							
3.							
4.							

Příklad 2.14 – Účtování o opravných položkách k zásobám

Účetní jednotka podnikající v oblasti letecké přepravy eviduje zásoby leteckého benzínu, u kterého v rámci inventarizace mimo jiné porovnává ocenění v účetnictví a vývoj aktuálních cen na trhu. Při tomto srovnání účetní jednotka zjistila, že aktuální cena benzínu snižená o náklady spojené s prodejem poklesla o 15 % proti účetní hodnotě.

Úkol 1: Zaúčtujte počáteční stav leteckého benzínu, který činí 780 tis. Kč. Zohledněte dočasný cenový pokles v rámci uzávěrkových prací, vytvořte účetní operace a zaúčtujte je.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D

Úkol 2: Do výňatku z rozvahy doplňte účetní stav leteckého benzínu k rozvahovému dni.

Výňatek z rozvahy – strana aktiv k 31. 12. 202X (v tis. Kč)			
AKTIVA	Brutto	Korekce	Netto
Aktiva celkem			
Oběžná aktiva			

Úkol 3: V následujícím účetním období letecká společnost při inventarizaci zjistila, že cena benzínu k rozvahovému dni vzrostla o 19 % proti počátečnímu stavu. Předpokládejte stejný počáteční stav leteckého benzínu jako v úkolu 1 a zohledněte dočasný cenový nárůst k rozvahovému dni následujícího období.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D

Úkol 4: Do výňatku z rozvahy doplňte účetní stav leteckého benzínu k rozvahovému dni následujícího účetního období.

Výňatek z rozvahy – strana aktiv (v tis. Kč)				
AKTIVA	k 31. 12. 202X+1			k 31. 12. 202X
	Brutto	Korekce	Netto	Netto
Aktiva celkem				
Oběžná aktiva				

KAPITOLA 3: ÚČTOVÁ TŘÍDA 0

STÁLÁ AKTIVA (DLOUHODOBÝ HMOTNÝ, NEHMOTNÝ A FINANČNÍ MAJETEK)

Účtová třída 0 se používá pro účtování o dlouhodobém nehmotném, hmotném a finančním majetku, nedokončeném dlouhodobém nehmotném a hmotném majetku, poskytnutých zálohách na dlouhodobý majetek, oprávkách a opravných položkách k dlouhodobému majetku. Dlouhodobý nehmotný majetek zahrnuje zejména nehmotné výsledky vývoje, software a ocenitelná práva s dobou použitelnosti delší než jeden rok a od výše ocenění stanovené účetní jednotkou a dále goodwill, povolenky na emise a preferenční limity. Mezi dlouhodobý hmotný majetek patří především pozemky a stavby bez ohledu na výši ocenění, hmotné movité věci a jejich soubory se samostatným technicko-ekonomickým určením od výše ocenění stanovené účetní jednotkou a dobou použitelnosti delší než jeden rok a dále bez ohledu na výši ocenění předměty z drahých kovů, umělecká díla a jejich sbírky. Dlouhodobý finanční majetek obsahuje zejména dlouhodobé podíly v jiných účetních jednotkách, dlouhodobé dluhové cenné papíry držené do splatnosti a ostatní dlouhodobé cenné papíry, u nichž není v okamžiku pořízení znám záměr účetní jednotky, dlouhodobé poskytnuté zápůjčky či úvěry a také drahé kovy či předměty z drahých kovů (nejsou-li dlouhodobým hmotným majetkem či zásobami). Za dlouhodobý hmotný/nehmotný majetek se považuje také **technické zhodnocení** k tomuto majetku od výše ocenění stanovené účetní jednotkou.

Položky účtové třídy 0 ve výňatku z rozvahy (základní členění položek)			
Označení	AKTIVA	Označení	PASIVA
	AKTIVA CELKEM		PASIVA CELKEM
B.	Stálá aktiva		
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek		
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek		
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek		

Nakoupený dlouhodobý majetek se ocení **pořizovací cenou**; majetek vytvořený vlastní činností se ocení **vlastními náklady**. V případech bezúplatného nabytí se použije **reprodukční pořizovací cena**. K rozvahovému dni se deriváty a dlouhodobé cenné papíry, s výjimkou cenných papírů držných do splatnosti, dluhopisů neurčených k obchodování a podílů v ovládané osobě nebo osobě pod podstatným vlivem, oceňují **reálnou hodnotou**. Dluhopisy a ostatní cenné papíry s pevným výnosem nepřeceňované reálnou hodnotou se k rozvahovému dni ocení pořizovací cenou zvýšenou/sníženou o úrokové výnosy/náklady. Podíly představující účast v ovládané osobě nebo osobě pod podstatným vlivem mohou být přeceněny **ekvivalencí (protihodnotou)**.

Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek (s výjimkou zejména pozemků, uměleckých děl a sbírek, nedokončeného dlouhodobého majetku) se účetně odpisuje nepřímým způsobem formou oprávek na základě stanoveného a průběžně aktualizovaného odpisového plánu. Rozlišují se **časové odpisy** (rovnoměrné, zpomalené a zrychlené – stanovené kupř. metodou DDB či SYD) a **výkonové odpisy**. U majetku složeného z komponent s různou dobou použitelnosti je vhodné zvolit **metodu komponentního odpisování**. O daňových odpisech účetní jednotka neúčtuje.

Otázky k opakování:

1. Charakterizujte dlouhodobý nehmotný, hmotný a finanční majetek. Vymezte technické zhodnocení.
2. Definujte rozhodující a podstatný vliv. V jakých právních předpisech naleznete jejich úpravu?
3. Vysvětlíte způsob oceňování (vč. postupu výpočtu) majetkových účastí ekvivalencí.
4. Vymezte rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy, jejich účel a metody výpočtu.
5. Jaké účty se projeví ve sloupci rozvahy „Korekce“? Co je účelem tohoto sloupce?

Příklad 3.1 – Pořízení dlouhodobého hmotného majetku nákupem

Nově založená akciová společnost GAMA byla dne 16. 2. 202X zapsána do obchodního rejstříku. Její základní kapitál 20 mil. Kč složil jediný akcionář při založení 9. 2. 202X na vázaný bankovní účet. Ještě před vznikem si GAMA, a.s., objednala u dodavatele 3D tiskárnu, která jí byla doručena dne 20. 2. 202X spolu s fakturou. Instalaci a zprovoznění tiskárny provedl první zaměstnanec akciové společnosti následující den po doručení.

Předpokládejte, že se obchodní společnost stala bezprostředně po svém vzniku registrovaným plátcem DPH.

Úkol 1: Zaúčtujte počáteční stavy při vzniku společnosti, přijetí faktury a zprovoznění tiskárny.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
PS	VÚD				
PS	VÚD				
1.	FAP	Nákup dlouhodobého majetku od plátce			
		- cena tiskárny	103 000		
		- DPH v základní sazbě			
2.	VÚD	Práce zaměstnance při instalaci	5 000		
3.	VÚD	Zahájení používání tiskárny			

Úkol 2: Na základě zaúčtovaných operací sestavte výňatek z rozvahy po zprovoznění tiskárny.

Výňatek z rozvahy po zprovoznění tiskárny (v tis. Kč)					
AKTIVA	Brutto	Korekce	Netto	PASIVA	
Aktiva celkem				Pasiva celkem	
Stálá aktiva				Vlastní kapitál	
Oběžná aktiva					
				Závazky	

Úkol 3: Životnost 3D tiskárny je odhadnuta na 3 roky, účetní odpisy budou časové rovnoměrné. Určete přesně měsíc, od kterého budou účetní odpisy prováděny. Vypočítejte částky odpisů pro jednotlivé roky životnosti.

Měsíc zahájení účetního odpisování: _____

Výpočet odpisů pro jednotlivé roky životnosti (v Kč)			
Rok	Odpisy	Oprávký	Zůstatková cena
Celkem			

Úkol 4: Před ukončením prvního účetního období se výrazně snížily ceny 3D tiskáren, v průměru o 30 %. Použijte odpovídající metodický nástroj k účetnímu zachycení této pravděpodobně dočasné situace.

Zaúčtujte hospodářské operace (dočasné snížení hodnoty a odpis za první účetní období) do deníku i na T-účty.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	VÚD				
2.	VÚD				

Úkol 5: Sestavte výňatek z rozvahy po zaúčtování operací v úkolu 4.

Výňatek z rozvahy po zaúčtování odpisů a opravné položky (v tis. Kč)					
AKTIVA	Brutto	Korekce	Netto	PASIVA	
Aktiva celkem				Pasiva celkem	
Stálá aktiva				Vlastní kapitál	
Oběžná aktiva				Závazky	

Příklad 3.2 – Pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku nákupem s platbou zálohy

Účetní jednotka GAMA z předcházejícího příkladu, plátce DPH, si k doplnění svého vybavení objednala počítačový server. Dodavateli byla uhrazena záloha 100 tisíc Kč. Za 10 dnů od uhrazení zálohy byl server s nainstalovaným operačním systémem dodán zároveň s fakturou. Zařízení zprovoznil vlastní zaměstnanec společnosti GAMA. Dodavateli byl uhrazen doplatek z bankovního účtu.

Úkol 1: Zaúčtujte všechny potřebné účetní operace do tabulky níže – účetního deníku.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	VBÚ				
2.	FAP	Nákup serveru od plátce			
		- cena serveru	167 000		
		- cena operačního systému	23 000		
		- DPH v základní sazbě			
3.	VÚD	Práce zaměstnance při instalaci	15 000		
4.	VÚD	Zahájení používání			
5.	VÚD	Zúčtování zálohy			
6.	VBÚ	Doplatek dluhu k dodavateli			

Od dalšího dodavatele byl objednán komplexní informační systém, za který byla uhrazena záloha 50 tisíc Kč. Strany si ujednaly dodací lhůtu v délce 30 dnů. Dodavatel poslal do 15 dnů daňový doklad na zúčtování DPH ze zálohy. Za 30 dnů byl informační systém dokončen a byla přijata faktura za jeho dodání. Instalaci hrazenou v hotovosti provedli zaměstnanci dodavatele.

Úkol 2: Zaúčtujte všechny potřebné účetní operace do níže uvedeného účetního deníku. Pro účely tohoto úkolu zaokrouhlete DPH na celé koruny matematicky.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	VBÚ				
2.	DD	Přijatý daňový doklad od dodavatele na zúčtování DPH ze zálohy			
3.	FAP	Nákup informačního systému od plátce			
		- cena informačního systému	200 000		
		- DPH v základní sazbě			
4.	VÚD	Zúčtování DPH ze zálohy			
5.	VÚD	Zúčtování zálohy			
6.	VPD	Instalace uhrazena v hotovosti – zjednodušený daňový doklad	10 000		
		- cena instalace			
		- DPH v základní sazbě			
7.	VÚD	Zahájení používání			
8.	VBÚ	Doplatek dluhu k dodavateli			

DD – daňový doklad o přijaté úplatě

Příklad 3.3 – Pořízení a prodej různých druhů dlouhodobého finančního majetku (řešený)

Účetní jednotka GAMA, a.s., z předcházejících příkladů vlastní volné peněžní prostředky, proto se rozhodla pro investice do různých druhů cenných papírů. Na portálu www.ceskedluhopisy.cz zjistila, že jsou dostupné dluhopisy *České nanovlákn II* splatné za 3 roky s úrokem 9 % p. a. Účetní jednotka se rozhodla 20 ks těchto dluhopisů nakoupit se záměrem držet je do splatnosti. Nominální hodnota jednoho dluhopisu činí 50 tis. Kč.

Účetní jednotka uzavřela dne 15. 10. 202X smlouvu o úpisu, na jejímž základě bude do 30 dnů uhrazena částka 1 mil. Kč na účet emitenta. Úroky jsou vypláceny v prosinci příslušného roku. Splatnost nakoupených dluhopisů je ke dni 15. 10. 202X+3.

Úkol 1: Zaúčtujte níže uvedené účetní operace.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	VÚD	Úpis dluhopisů	1 000 000		
2.	VBÚ	Úhrada upsaných dluhopisů			
3.	VÚD	Převzetí dluhopisů od emitenta			
4.	VÚD	Zúčtování alikvotní části úrokového výnosu			
5.	VBÚ	Přijatá platba úroků			

Účetní jednotka poskytla zápůjčku 3 mil. Kč své mateřské společnosti na 3 roky s úrokem 1 % p. a. Zápůjčka byla předčasně splacena po 6 měsících trvání smlouvy.

Úkol 2: Zaúčtujte níže uvedené účetní operace související se zápůjčkou.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	VÚD	Vznik dluhu na základě podpisu smlouvy	3 000 000		
2.	VBÚ	Úhrada dluhu			
3.	VÚD	Zúčtování alikvotní části úrokového výnosu			
4.	VBÚ	Přijatá platba úroků a vrácení zápůjčky			

Dále účetní jednotka GAMA, a.s., zakoupila dne 1. 3. 202X bankovní depozitní směnku se splatností 24 měsíců, jmenovitá hodnota směnky je 2 000 tis. Kč. Směnka byla zakoupena za diskontovanou hodnotu 1 760 tis. Kč. Po 16 měsících od nákupu byla směnka prodána za 1 950 tis. Kč.

Úkol 3: Zaúčtujte níže uvedené účetní operace související s bankovní depozitní směnkou.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
Účetní období 202X					
1.	VBÚ	Nákup směnky	1 760 000		
2.	VÚD	Zaúčtování části úroků k 31. 12. 20X2			
Účetní období 202X+1					
3.	VÚD	Alikvotní úrok k datu prodeje			
4.	VÚD	Prodej směnky			
5.	VÚD	Vyřazení směnky z majetku účetní jednotky			
6.	VBÚ	Přijatá platba za prodej směnky			

Příklad 3.4 – Vyřazení dlouhodobého majetku poškozeného požárem

Účetní jednotka DELTA, s. r. o., registrovaný plátc DPH, vlastní budovu skladu, která byla v březnu roku 202X zásadně poškozena požárem. V účetní evidenci má účetní jednotka následující údaje:

- pořizovací cena budovy skladu činí 12 mil. Kč;
- oprávky k budově skladu na začátku účetního období jsou 6,44 mil. Kč;
- pravidelný měsíční účetní odpis je stanoven ve výši 20 000 Kč.

Budova skladu byla zlikvidována. Pojišťovna přiznala a později vyplatila náhradu ve výši 5 mil. Kč.

Úkol: Zaúčtujte hospodářské operace do níže uvedeného účetního deníku i do hlavní knihy na T-účty. Předpokládejte, že budova skladu nebude obnovena.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
PS	VÚD	021.1 – Stavba skladu			
PS	VÚD	081.1 – Oprávky ke stavbě skladu			
1.	VÚD	Odpis za měsíce leden a únor 202X			
2.	FAP	Faktura za demoliční práce			
		- cena služby	150 000		
		- DPH v základní sazbě			
3.	VÚD	Z budovy si účetní jednotka ponechala nepoškozené cihly v hodnotě 45 000 Kč	45 000		
4.	VÚD	Odpis zůstatkové ceny budovy			
5.	VÚD	Vyřazení budovy z účetní evidence			
6.	VÚD	Přiznaná náhrada od pojišťovny			
7.	VBÚ	Inkaso náhrady na bankovní účet			

Příklad 3.5 – Různé způsoby vyřazení dlouhodobého majetku

Účetní jednotka DELTA, s.r.o., také **vyřazuje** opotřebovaný hydraulický lis, o němž eviduje následující údaje:

- pořizovací cena činila 1,8 mil. Kč;
- dosavadní oprávky jsou rovny částce 1,6 mil. Kč;
- roční odpis stroje je stanoven ve výši 180 000 Kč.

Z vyřazeného hydraulického lisu byly převzaty na sklad náhradní součástky v hodnotě 120 000 Kč.

Úkol 1: Zaúčtujte níže uvedené účetní operace související s vyřazením lisu.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
PS	VÚD	022.1 – Hydraulický lis			
PS	VÚD	082.1 – Oprávky k hydraulickému lisu			
1.	VÚD	Převzetí náhradních dílů z lisu			
2.	VÚD	Dodatečný odpis hydraulického lisu			
3.	VÚD	Vyřazení hydraulického lisu			

Posuďte, jak by probíhalo ve stejné situaci vyřazení **formou prodeje**. Faktura byla vydaná na částku 250 000 Kč + DPH v základní sazbě.

Úkol 2: Zaúčtujte níže uvedené účetní operace související s prodejem opotřebovaného lisu.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
PS	VÚD				
PS	VÚD				
1.	FAV	Prodej vyřazeného lisu			
		- smluvní cena	250 000		
		- DPH v základní sazbě			
2.	VÚD				
3.	VÚD				
4.	VBÚ	Inkaso faktury vydané			

Posuďte, jak by probíhalo ve stejné situaci vyřazení **formou darování** nadačnickému fondu ZPK. Společnost DELTA je registrovaným plátcem DPH a byla jím už v době pořízení lisu.

Úkol 3: Zaúčtujte níže uvedené účetní operace související s darováním opotřebovaného lisu.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
PS	VÚD				
PS	VÚD				
1.	VÚD	Zúčtování hodnoty daru			
2.	VÚD	DPH z hodnoty daru			
3.	VÚD	Vyřazení hydraulického lisu			

Příklad 3.6 - Změny ve struktuře dlouhodobého finančního majetku

Na valné hromadě akciové společnosti EPSILON bylo rozhodnuto o nákupu dalších akcií společnosti Karo Invest, a.s., v níž EPSILON dosud vlastnila 39 % základního kapitálu. Pořizovací cena dosud vlastněných akcií byla 78 mil. Kč. Nákupem dalších 100 000 ks akcií v celkové ceně 4 mil. Kč získala EPSILON ve společnosti Karo Invest, a.s., rozhodující vliv. Nákup byl uskutečněn pomocí zprostředkovatele na Burze cenných papírů Praha, který si vyúčtoval poplatek 14 500 Kč. Obě platby byly provedeny z bankovního účtu, jehož počáteční stav činil 15 mil. Kč.

Úkol 1: Zaúčtujte účetní operace níže uvedené v účetním deníku.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
PS	VÚD	221 - Peněžní prostředky na účtech			
PS	VÚD				
1.	VBÚ	Nákup akcií společnosti Karo Invest, a.s.			
2.	FAP	Vyúčtování poplatku za zprostředkování			
3.	VÚD	Zařazení akcií do evidence			
4.	VÚD	Přeúčtování akcií - rozhodující vliv			
5.	VBÚ	Úhrada poplatku zprostředkovateli			

Na valné hromadě bylo dále rozhodnuto o prodeji akcií akciové společnosti BETA, kde EPSILON dosud vlastnila 15 % základního kapitálu. Pořizovací cena těchto akcií činila 1 500 000 Kč, akcie se podařilo na burze prodat jen za 920 000 Kč. Poplatek za prodej činil 1 % z ceny obchodu.

Úkol 2: Zaúčtujte účetní operace níže uvedené v účetním deníku.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
PS	VÚD				
1.	VBÚ	Prodej akcií společnosti BETA, a.s.	920 000		
2.	VBÚ	Poplatek zprostředkovateli za prodej			
3.	VÚD	Vyřazení akcií společnosti BETA, a.s.			

Úkol 3: Sestavte výňatek z rozvahy společnosti EPSILON a zobrazte v něm položky aktiv a pasiv před zaúčtováním účetních případů v úkolech 1 a 2 (tj. na počátku účetního období) a po jejich zaúčtování (tj. na konci účetního období). Výši základního kapitálu dopočítejte.

Výňatek z rozvahy (v tis. Kč)					
AKTIVA	Počátek úč. období	Konec úč. období	PASIVA	Počátek úč. období	Konec úč. období
	Netto	Netto			
Aktiva celkem			Pasiva celkem		
Stálá aktiva			Vlastní kapitál		
Oběžná aktiva			Závazky		

Příklad 3.7 – Účtování pronajatého majetku na základě smlouvy o finančním leasingu

Účetní jednotka Cargo Services, a.s., uzavřela s leasingovou společností smlouvu o finančním leasingu nákladního automobilu TATRA. Nákladní automobil byl přenechán účetní jednotce ve stavu způsobilém k užívání dne 1. 10. 202X (tj. den zahájení leasingu). Strany si ve smlouvě o finančním leasingu ujednaly dobu trvání leasingu v délce 54 měsíců (tj. ukončení leasingu k 31. 3. 202X+5), měsíční splátky ve výši 50 000 Kč a první mimořádnou splátku splatnou ke dni zahájení leasingu v částce 81 000 Kč. Odkupní cena nákladního automobilu na konci doby trvání leasingu byla sjednána na 70 000 Kč.

Pořizovací cena nákladního automobilu TATRA, kterou zaplatila leasingová společnost z bankovního účtu, činila 2 500 000 Kč. Počáteční stav účtu 221 – Peněžní prostředky na účtech a účtu 411 – Základní kapitál činí u nájemce i pronajímatele 3 000 000 Kč.

Pro zjednodušení předpokládejme, že účetní jednotka i leasingová společnost nejsou plátcí DPH.

Úkol 1: Charakterizujte finanční a operativní leasing.

Úkol 2: Zformulujte a zaúčtujte účetní operace související se smlouvou o finančním leasingu v jednotlivých letech u **nájemce**.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
Účetní období 202X (říjen-prosinec)					
Účetní období 202X+1 - 202X+4					
Účetní období 202X+5 (leden-březen)					

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
Účetní období 202X+5 (leden-březen)					

Úkol 5: Uvedte, které účetní případy z předchozích úkolů nastanou / mohou nastat u nájemce, resp. pronajímatele, v případě, že by nákladní automobil TATRA byl **předmětem operativního leasingu**.

Příklad 3.8 - Opravy a technické zhodnocení majetku najatého na základě smlouvy o finančním leasingu

V účetní jednotce Cargo Services, a.s., neplátcí DPH, využívají vedle nákladního automobilu TATRA z předchozího příkladu další 2 nákladní automobily pronajaté na základě další smlouvy o finančním leasingu. Jeden z automobilů bylo nutné opravit, na druhém byly servisní společností provedeny úpravy ke zvýšení komfortu posádky a lepších jízdních vlastností.

Úkol 1: Definujte technické zhodnocení a vymezte rozdíl mezi opravami a technickým zhodnocením.

Úkol 2: Zaúčtujte níže uvedené účetní operace související s opravou a technickým zhodnocením pronajatých nákladních automobilů. Finanční limit pro dlouhodobý hmotný majetek si účetní jednotka stanovila ve výši 35 000 Kč.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	FAP	Oprava pronajatého automobilu			
		- smluvní cena	46 000		
		- DPH v základní sazbě			
2.	FAP	Technické zhodnocení pronajatého automobilu			
		- smluvní cena	46 000		
		- DPH v základní sazbě			
3.	VÚD				

Příklad 3.9 – Výpočet rovnoměrných a zrychlených účetních odpisů (řešený příklad)

Účetní jednotka Cargo Services, a.s., neplátce DPH, zakoupila 1. 3. 202X kloubový vysokozdvizný vozík pro nakládání palet v ceně 690 000 Kč (vč. DPH). Seřízení pohyblivých částí vozíku v ceně 5 000 Kč (vč. DPH) provedli dle smlouvy zaměstnanci dodavatele dne 25. 3. 202X. Do užívání byl vozík zařazen 31. 3. 202X.

K nákupu vozíku získala účetní jednotka bankovní úvěr; úrok za březen 202X činil 25 000 Kč.

Účetní jednotka předpokládá, že doba použitelnosti vozíku bude 4 roky a na konci doby použitelnosti jej bude schopna prodat na náhradní díly za 30 000 Kč.

Úkol 1: Stanovte odepisovatelnou částku vysokozdvizného vozíku.

Odepisovatelná částka: _____

Úkol 2: Vypočítejte rovnoměrné a zrychlené účetní odpisy v jednotlivých letech použitelnosti. Odpisy zaokrouhlete na celé koruny matematicky.

Rok	Rovnoměrné odpisy	Zrychlené odpisy
202X		
202X+1		
202X+2		
202X+3		
202X+4		
Celkem:		

Příklad 3.10 – Srovnání metod účetních a daňových odpisů

Pro zpracování tohoto příkladu si nejdříve zopakujte vymezení účetních a daňových odpisů a prostudujte si ustanovení §§ 26–33 a přílohu č. 1 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (ZDP).

Úkol: U níže uvedených příkladů dlouhodobého majetku nejprve odhadněte možnou dobu životnosti a navrhněte vhodnou variantu výpočtu účetních odpisů. Uvažujte o předmětu činnosti účetní jednotky a o charakteru využití daného majetku v účetní jednotce.

Následně zařaďte podle přílohy č. 1 ZDP majetek do příslušné odpisové skupiny a na základě § 30 ZDP uveďte minimální dobu odpisování tohoto majetku pro daňové účely.

Vypočítejte účetní/daňové odpisy pro první účetní/zdaňovací období.

Majetek	Pořizovací/ vstupní cena	Účetní odpisy			Daňové odpisy	
		Životnost	Metoda	Částka	Skupina/ počet let	Částka
Světelná reklama	100 000					
Budova obchodního domu	78 000 000					
Vodní nádrž pro zavlažování	19 000 0000					
Pianino	45 000					
Klimatizace budovy	15 000 000					

Příklad 3.11 – Účtování dotací na pořízení dlouhodobého majetku (komplexní řešený příklad)

Pekárna Koláček, a.s., účetní jednotka a neplátce DPH, plánuje nakoupit novou tunelovou pec k pečení kynutých výrobků s využitím dotace poskytované ze státního rozpočtu. Dotace je poskytnuta ve výši 50 % pořizovací ceny.

Na základě výběrového řízení účetní jednotka vybrala dodavatele, u něhož cena pece činí 250 000 Kč a cena dopravy s montáží 20 000 Kč. Doba životnosti pece byla účetní jednotkou stanovena na 5 let; odpisy jsou rovnoměrné. Ve své vnitřní účetní směrnici si účetní jednotka stanovila finanční limit pro dlouhodobý hmotný majetek v částce 70 000 Kč.

Úkol 1: Účetní jednotka požádala o dotaci dne 1. 4. 202X; rozhodnutí o přiznání dotace obdržela dne 1. 12. 202X. Samotný nákup tunelové pece (vč. dopravy a montáže) byl uskutečněn v roce 202X+1 – fakturu účetní jednotka obdržela 1. 3. 202X+1. Do užívání byla tunelová pec zařazena 20. 5. 202X+1. Dotace byla na bankovní účet inkasována 5. 12. 202X+1.

Zformulujte a zaúčtujte relevantní účetní operace (vč. odpisů) v obou účetních obdobích v situaci, kdy rozhodnutí o přiznání dotace předchází nákupu dlouhodobého majetku. Neuvažujte úhradu faktury dodavateli tunelové pece.

Číslo	Datum	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
Účetní období 202X						
KS						
KS						
Účetní období 202X+1						
PS						
PS						

Výpočet odpisů:

Úkol 2: Účetní jednotka realizovala nákup tunelové pece již v roce 202X – fakturu obdržela 1. 10. 202X. Do užívání byla tunelová pec zařazena 20. 10. 202X. O dotaci požádala až následující rok, tj. 1. 4. 202X+1; rozhodnutí o přiznání dotace obdržela dne 1. 12. 202X+1. Dotace byla na bankovní účet proplacena 5. 12. 202X+1.

Zformulujte a zaúčtujte relevantní účetní operace (vč. odpisů) v obou účetních obdobích v situaci, kdy nákup dlouhodobého majetku předchází přiznání dotace. Neuvažujte úhradu faktury dodavateli tunelové pece.

Číslo	Datum	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
Účetní období 202X						
KS						
KS						
KS						
KS						
Účetní období 202X+1						
PS						
PS						
PS						
PS						

Výpočet odpisů:

Úkol 3: V roce 202X+2 místně příslušný finanční úřad zjistil, že Koláček, a.s., porušil dotační podmínky, tj. došlo k porušení rozpočtové kázně. Dne 1. 2. 202X+2 finanční úřad vyměřil účetní jednotce za toto porušení odvod ve výši 100 % čerpané dotace (tj. povinnost vrátit dotaci). Dle výpisu z bankovního účtu byl odvod uhrazen 2. 2. 202X+2.

Vyjděte z konečných stavů v úkolu 1. Otevřete účty, zformulujte a zaúčtujte účetní operace vztahující se k odvodu za porušení rozpočtové kázně vč. úpravy opravek.

Číslo	Datum	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
Účetní období 202X+2						
PS						
PS						
PS						
PS						
PS						

Výpočet úpravy opravek – doučtování odpisů:

KAPITOLA 4: ÚČTOVÁ TŘÍDA 3

ZÚČTOVACÍ VZTAHY

Účtová třída 3 je určena k účtování krátkodobých a dlouhodobých pohledávek a krátkodobých dluhů souvisejících s běžnou obchodní činností účetní jednotky (tj. dodavatelsko-odběratelskými vztahy), k zúčtování se zaměstnanci, společníky, směnečnými dlužníky, správci daně, zdravotními pojišťovnami a institucemi sociálního zabezpečení, dále k účtování jiných pohledávek a dluhů (např. vyplývajících z koupě/prodeje obchodního závodu, smlouvy o tichém společenství ad.), časového rozlišení, dohadných položek aktivních a pasivních a opravných položek k zúčtovacím vztahům. V rámci závazkového vztahu představuje pohledávka právo věřitele vůči dlužníku na určité plnění a dluh tomu odpovídající povinnost dlužníka toto právo věřitele uspokojit.

Položky účtové třídy 3 ve výňatku z rozvahy			
Ozn.	AKTIVA	Ozn.	PASIVA
	AKTIVA CELKEM		PASIVA CELKEM
A.	Pohledávky za upsaný ZK	C.	Závazky
C.	Oběžná aktiva	C.I.	Dlouhodobé závazky
C.II.	Pohledávky	C.I.9.	Závazky – ostatní
C.II.1.	Dlouhodobé pohledávky	C.II.	Krátkodobé závazky
C.II.1.1.	Pohledávky z obchodních vztahů	C.II.3.	Krátkodobé přijaté zálohy
C.II.1.2.	Pohledávky – ovládaná/ovládající os.	C.II.4.	Závazky z obchodních vztahů
C.II.1.3.	Pohledávky – podstatný vliv	C.II.5.	Krátkodobé směnky k úhradě
C.II.1.5.	Pohledávky – ostatní	C.II.6.	Závazky – ovládaná/ovládající osoba
C.II.2.	Krátkodobé pohledávky	C.II.7.	Závazky – podstatný vliv
C.II.2.1.	Pohledávky z obchodních vztahů	C.II.8.	Závazky – ostatní
C.II.2.2.	Pohledávky – ovládaná/ovládající os.	D.	Časové rozlišení pasiv
C.II.2.3.	Pohledávky – podstatný vliv	D.1.	Výdaje příštích období
C.II.2.4.	Pohledávky – ostatní	D.2.	Výnosy příštích období
D.	Časové rozlišení aktiv		
D.1.	Náklady příštích období		
D.2.	Komplexní náklady příštích období		
D.3.	Příjmy příštích období		

Pohledávky se při vzniku ocení svou **jmenovitou (nominální) hodnotou**, při nabytí za úplatu nebo vkladem **pořizovací cenou**; dluhy se ocení **jmenovitou hodnotou**. Pohledávky nabyté za účelem obchodování se k rozvahovému dni oceňují **reálnou hodnotou**. Pohledávky a dluhy vyjádřené v cizí měně se v okamžiku uskutečnění účetního případu (tj. vznik pohledávky/dluhu, úhrada dluhu, inkaso pohledávky atd.) přepočítají na českou měnu kurzem devizového trhu vyhlášeným Českou národní bankou, případně pevným kurzem účetní jednotky; k rozvahovému dni se přepočítají vždy kurzem ČNB. Kurzové rozdíly se zaúčtují **výsledkově**. Vedle zaúčtování v českých korunách jsou účetní jednotky pro pohledávky a dluhy v cizích měnách povinny použít současně i cizí měnu.

Otázky k opakování:

1. Charakterizujte zúčtovací vztahy zachycené v účtové třídě 3.
2. Vysvětlete podstatu směnek a postup jejich účtování a účetního vykazování.
3. Popište způsob stanovení čisté mzdy (zákonné odvody, srážky ze mzdy ad.).
4. Vymezte podstatu účtů časového rozlišení aktiv a pasiv. K naplnění jaké účetní zásady jsou tyto účty určeny?

Příklad 4.1 – Opakování (řešený příklad)

Účetní jednotka, plátce DPH, zaznamenala v běžném účetním období níže uvedené operace.

Úkol 1: Dopočítejte částky a sestavte účtovací předpis.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	FAP	Nákup zboží od plátce			
		- cena zboží	60 000		
		- DPH v základní sazbě			
2.	VPD	Doprava zboží od neplátce DPH	2 000		
3.	VÚD	Převzetí zboží na sklad			
4.	VBÚ	Úhrada faktury za nákup zboží			
5.	FAP	Nákup nového skladu od plátce DPH			
		- cena skladu	5 000 000		
		- DPH v základní sazbě			
6.	VÚD	Převod skladu do užívání (15. 5. běžného roku)			
7.	VBÚ	Úhrada faktury za nákup skladu			
8.	FAV	Prodej zboží			
		- cena zboží	90 000		
		- DPH v základní sazbě			
9.	VÚD	Vyskladnění zboží	50 000		
10.	VBÚ	Inkaso vydané faktury za prodej zboží			
11.	VÚD	Roční odpis skladu, účetní odpis rovnoměrný, doba použitelnosti 10 let			

Úkol 2: Vypočítejte konečný stav účtu 343 – Daň z přidané hodnoty a rozhodněte, zda se jedná o pohledávku za státem (nárok na odpočet) nebo dluh (vlastní daňovou povinnost).

343 – Daň z přidané hodnoty

Konečný stav účtu 343: _____

Interpretace zůstatku na účtu 343: _____

Příklad 4.3 – Směnky k inkasu a k úhradě I

V účetní jednotce, která se zabývá výrobou a prodejem výrobků, a je plátcem DPH, proběhly následující účetní operace:

Úkol 1: Doplňte částky a sestavte účtovací předpis.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
PS	VÚD	123 – Výrobky	250 000		
1.	FAV	Prodej výrobků			
		- cena výrobků	120 000		
		- DPH v základní sazbě			
2.	VÚD	Vyskladnění výrobků	80 000		
3.	VÚD	Úhrada faktury směnkou přijatou od odběratele se splatností 5 měsíců			
		- úrokový výnos 5 %			
		- směnečná suma			
4.	VBÚ	Inkaso směnky v den splatnosti			

Úkol 2: Doplňte částky a sestavte účtovací předpis za předpokladu, že věřitel prodal směnku bance. Vypočítejte výsledek hospodaření.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
PS	VÚD	123 – Výrobky	250 000		
1.	FAV	Prodej výrobků			
		- cena výrobků	120 000		
		- DPH v základní sazbě			
2.	VÚD	Vyskladnění výrobků	80 000		
3.	VÚD	Úhrada faktury směnkou přijatou od odběratele se splatností 5 měsíců			
		- úrokový výnos 5 %			
		- směnečná suma			
4.	VÚD	Předložení směnky bance k eskontu			
5.	VÚÚ	Poskytnutí eskontního úvěru			
		- částka připsaná na účet			
		- eskontní provize 1 %			
		- úrokový náklad 2,5 %			
6.	VBÚ	Připsání eskontního úvěru na bankovní účet			
7.	VÚD	Avízo od banky o úhradě směnky			

Výsledek hospodaření: _____

Úkol 3: Doplňte částky a sestavte účtovací předpis za předpokladu, že směnečný dlužník směnku neuhradil a banka ji vrátila původnímu majiteli.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
PS	VÚD	123 - Výrobky	250 000		
1.	FAV	Prodej výrobků			
		- cena výrobků	120 000		
		- DPH v základní sazbě			
2.	VÚD	Vyskladnění výrobků	80 000		
3.	VÚD	Úhrada faktury směnkou přijatou od odběratele se splatností 5 měsíců			
		- úrokový výnos 5 %			
		- směnečná suma			
4.	VÚD	Předložení směnky bance k eskontu			
5.	VÚÚ	Poskytnutí eskontního úvěru			
		- částka připsaná na účet			
		- eskontní provize 1 %			
		- úrokový náklad 2,5 %			
6.	VBÚ	Připsání eskontního úvěru na bankovní účet			
7.	VBÚ	Úhrada eskontního úvěru dodavatelem			
8.	VÚD	Vrácení směnky bankou			

Úkol 4: Vycházejte ze zadání úkolu 1. Odvodte a zaúčtujte operace u **dlužníka**, který nákup účtoval jako pořízení zboží.

Rozhodněte, zda se změní zaúčtování u dlužníka v případě, že věřitel prodá směnku bance.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D

Úkol 5: Rozhodněte, ve které části rozvahy se zobrazí směnka k inkasu a směnka k úhradě.

Výňatek z rozvahy (v tis. Kč)					
AKTIVA	Brutto	Korekce	Netto	PASIVA	
Aktiva celkem				Pasiva celkem	

Příklad 4.4 – Směnky k inkasu a k úhradě II (řešený příklad)

Účetní jednotka, registrovaný plátce DPH, zaznamenala v souvislosti s úhradou dluhů a inkasem pohledávek níže uvedené účetní operace.

Úkol: Doplňte částky a účtovací předpisy.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
PS	VÚD	321 – Dluhy z obchodních vztahů	750 000		
PS	VÚD	311 – Pohledávky z obchodních vztahů	260 000		
PS	VÚD	258 – Směnky k inkasu	300 000		
1.	VÚD	Úhrada dluhu k dodavateli směnkou k inkasu	300 000		
		- hodnota dluhu	260 000		
		- úrokový náklad (diskont)			
2.	VÚD	Úhrada zbývající části dluhu k dodavatelům nově vystavenou směnkou se splatností 5 měsíců			
		- hodnota dluhu	490 000		
		- úrokový náklad 5 %			
3.	VÚD	Úhrada pohledávky směnkou přijatou od odběratele splatnou za 3 roky			
		- hodnota pohledávky	260 000		
		- úrokový výnos 4,5 % v období 202X			
		- úrokový výnos 4,5 % v období 202X+1			
		- úrokový výnos 4,5 % v období 202X+2			
4.	VBÚ	Úhrada směnky k úhradě z bankovního účtu			

Příklad 4.5 – Kurzové rozdíly

Účetní jednotka obchoduje se zahraničními partnery. V listopadu a prosinci účetního období 202X proběhly následující transakce:

Č.	Datum	Doklad	Účetní operace	Kč	EUR
1.	10. 11.	FAP	Nákup materiálu od zahraničního dodavatele		100 000
2.	20. 11.	FAV	Tržby za poskytnuté služby		15 000
3.	2. 12.	VBÚ	Úhrada zahraničnímu dodavateli		100 000

Počáteční stav účtu 221 – Peněžní prostředky na účtech činí 3 000 000 Kč.

Účetní jednotka si ve své vnitřní účetní směrnici stanovila pro pevné měsíční kurzy:

- listopad 202X: pevný kurz 25,50 Kč/EUR;
- prosinec 202X: pevný kurz 25,00 Kč/EUR.

Kurz České národní banky k rozvahovému dni činí 25,30 Kč/EUR.

Úkol 1: Zapište počáteční stav účtu 221 – Peněžní prostředky na účtech. Doplňte operace, částky a sestavte účtovací předpis. Zaúčtujte kurzové rozdíly k rozvahovému dni.

Č.	Datum	Doklad	Název operace	Částka EUR	Částka Kč	MD	D
PS							

Úkol 2: Sestavte výňatek z rozvahy účetní jednotky k rozvahovému dni.

Výňatek z rozvahy k 31. 12. 202X (v tis. Kč)						
AKTIVA	Brutto	Korekce	Netto	PASIVA		
Aktiva celkem				Pasiva celkem		

Úkol 3: Sestavte výňatek z výkazu zisku a ztráty účetní jednotky k rozvahovému dni.

Výňatek z výkazu zisku a ztráty k 31. 12. 202X (v tis. Kč)	
Provozní výsledek hospodaření	
Finanční výsledek hospodaření	
Výsledek hospodaření	

Příklad 4.6 – Pohledávky a dluhy k zaměstnancům

V souvislosti s pracovní cestou zaměstnanec zúčtovala účetní jednotka níže uvedené operace.

Úkol: Doplňte částky, sestavte účtovací předpis. K zúčtování pracovní cesty využijte účet 333 – Ostatní dluhy vůči zaměstnancům.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	VPD	Vyplacená záloha na pracovní cestu	2 500		
2.	VÚD	Předložení cestovních dokladů k zúčtování	3 000		
3.	VÚD	Zúčtování zálohy			
4.	VPD	Doplatek rozdílu mezi zálohou a cestovním dokladem			

Příklad 4.7 – Zúčtování mezd I

Hrubá mzda zaměstnance činí 40 000 Kč. Zaměstnanec uplatňuje slevu na poplatníka a daňové zvýhodnění na 1 dítě. Výpočet pojistného na sociální a zdravotní pojištění, zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti a čisté mzdy je následující:¹

Číslo	Položka	Kč
1.	Hrubá mzda	40 000
2.	Vyměřovací základ pro výpočet sociálního pojištění	40 000
3.	Sociální pojištění zaměstnance (6,5 %)	2 600
4.	Vyměřovací základ pro výpočet zdravotního pojištění	40 000
5.	Zdravotní pojištění zaměstnance (4,5 %)	1 800
6.	Základ pro výpočet zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti	53 600
7.	Záloha na daň (před slevami a daňovým zvýhodněním) (15 %)	8 040
8.	Sleva na poplatníka	2 070
9.	Záloha na daň po uplatnění slevy	5 970
10.	Daňové zvýhodnění na dítě	1 267
11.	Záloha na daň po daňovém zvýhodnění	4 703
12.	Čistá mzda	30 897
13.	Zákonné sociální a zdravotní pojištění (33,8 %)	13 520

Úkol: Naformulujte operace, doplňte doklady a částky a sestavte účtovací předpis.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D

Příklad 4.8 – Zúčtování mezd II – Stanovení čisté mzdy, účtování zaměstnaneckých benefitů a srážek ze mzdy (komplexní řešený příklad)

Dle pracovní smlouvy náleží zaměstnanci za měsíc duben 202X měsíční mzda ve výši 35 000 Kč.

Zaměstnavatel nakupuje pro zaměstnance stravenky veřejného stravování. Nákup stravenek je hrazen srážkou ze mzdy zaměstnance a příspěvkem zaměstnavatele na stravování zaměstnanců. Nominální hodnota stravenky činí 100 Kč. Zaměstnavatel přispívá zaměstnanci, který v daném pracovním dni odpracoval směnu v délce nejméně 3 hodiny, na 1 stravenku částkou 80 Kč. V souladu s ustanovením § 24 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, platí, že 55 % nominální hodnoty stravenky je pro zaměstnavatele daňově uznatelným nákladem.

¹ V době vydání této publikace se uvažovalo o zrušení tzv. „superhrubé mzdy“ a zavedení hrubé mzdy (40 000 Kč) jako základu pro výpočet zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti. V tomto případě by záloha na daň po daňovém zvýhodnění byla 2 663 Kč a čistá mzda 32 937 Kč.

Za měsíc duben vznikl zaměstnanci nárok na 10 kusů stravenek. Zaměstnavatel nakoupil od společnosti poskytující stravenky 100 kusů stravenek a zaplatil jí provizi v částce 200 Kč (55 % je daňově uznatelným nákladem).

Jako další benefit poskytuje zaměstnavatel zaměstnanci MultiSport kartu v nominální hodnotě 790 Kč. Dle vnitřního předpisu přispívá zaměstnavatel zaměstnanci částkou 400 Kč, zbylá část hodnoty karty je srážena zaměstnanci ze mzdy. Náklad na MultiSport kartu není daňově uznatelný.

Z titulu soudního rozhodnutí je zaměstnanci ze mzdy sráženo výživné ve výši 5 000 Kč.

Zaměstnanec zavinil v průběhu měsíce škodu na prodávaném zboží vyčíslenou v částce 3 500 Kč. Náhrada škody je na základě dohody o odpovědnosti za svěřené hodnoty srážena ze mzdy zaměstnance.

Úkol 1: Stanovte vyměřovací základ a vypočítejte dle aktuálních sazeb pojistné na sociální a zdravotní pojištění hrazené zaměstnancem a zaměstnavatelem.

Vyměřovací základ pro SZP: _____

Pojistné hrazené **zaměstnancem**:

- zdravotní pojištění: _____

- sociální pojištění: _____

Pojistné hrazené **zaměstnavatelem**:

- zdravotní pojištění: _____

- sociální pojištění: _____

Úkol 2: Vypočítejte měsíční zálohu na daň z příjmů ze závislé činnosti, víte-li, že zaměstnanec podepsal prohlášení poplatníka, v němž uplatňuje základní slevu na poplatníka a daňové zvýhodnění na dvě děti.

Pro zjištění aktuální výše slevy na poplatníka a daňového zvýhodnění využijte zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Částky zahrnované do základu pro výpočet zálohy: _____

Základ pro výpočet zálohy (zaokrouhlený na celé stokoruny nahoru): _____

Výpočet měsíční zálohy:

Měsíční záloha na daň z příjmů ze závislé činnosti: _____

Úkol 3: Zaúčtujte účetní případy související s výplatou čisté mzdy za měsíc duben 202X, tj. s:

- zúčtováním hrubé mzdy;
- odvodů pojistného na sociální a zdravotní pojištění (viz úkol 1) a zálohou na daň z příjmů ze závislé činnosti (viz úkol 2);
- poskytnutím zaměstnaneckých benefitů, tj. nákupem stravenek a MultiSport karty na fakturu a jejich vydáním zaměstnanci (rozlišujte náklady podle jejich daňové uznatelnosti);
- srážkami ze mzdy a
- výplatou čisté mzdy a úhradou všech dluhů z bankovního účtu.

Příklad 4.9 – Zúčtování se zaměstnanci (řešený příklad)

Účetní jednotka zúčtovala ve vztahu k zaměstnancům níže uvedené operace.

Úkol: Doplňte částky a účtovací předpis.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.		Předpis náhrady škody za zničené zboží	900		
2.		Zúčtování náhrady ze mzdy zaměstnance			
3.		Předpis manka v pokladně	500		
4.		Úhrada manka v hotovosti			
5.		Zaměstnanci přiznán věrnostní příplatek	10 000		
6.		Zúčtování nároku zaměstnance z důvodu pracovního úrazu	8 000		
7.		Zaměstnanec byl pojištěn – nárok náhrady od pojišťovny			
8.		Výpis z bankovního účtu, příjem náhrady od pojišťovny			
9.		Výplata náhrady z bankovního účtu			
10.		Zúčtování nároku na příspěvek na jazykový kurz zaměstnanci	3 500		
11.		Vyplacení příspěvku z bankovního účtu	3 500		

Příklad 4.10 – Spotřební daň

Účetní jednotka, plátce spotřební daně a plátce DPH, zaúčtovala níže uvedené operace.

Úkol 1: Dopočítejte částky a sestavte účtovací předpis.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	FAV	Prodej zboží			
		- cena zboží	100 000		
		- spotřební daň	30 000		
		- DPH v základní sazbě			
2.	VBÚ	Inkaso faktury za zboží			

Úkol 2: Dopočítejte částky a sestavte účtovací předpis pro **odběratele** s nárokem na odpočet daně z přidané hodnoty a na vrácení spotřební daně.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D

Úkol 3: Dopočítejte částky a sestavte účtovací předpis pro **odběratele** bez nároku na odpočet daně z přidané hodnoty a na vrácení spotřební daně.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D

Úkol 4: Porovnejte hodnotu zboží převzatého na sklad u odběratele s nárokem na odpočet/vrácení daní a bez nároku na odpočet/vrácení daní.

Hodnota zboží (nárok na odpočet/vrácení): _____

Hodnota zboží (bez nároku na odpočet/vrácení): _____

Příklad 4.11 – Zúčtování daní (řešený příklad)

Účetní jednotka vykazovala níže uvedené účetní případy týkající se zúčtování daní.

Úkol: Doplňte částky a sestavte účtovací předpis.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	VÚD	Předpis splatné daně z příjmů právnických osob	250 000		
2.	VÚD	Předpis daně z nemovitých věcí	2 500		
3.	VÚD	Předpis daně silniční za služební auta	4 500		
4.	VBÚ	Úhrada daňových dluhů:			
		- daň z příjmů právnických osob			
		- daň z nemovitých věcí			
		- daň silniční			

Příklad 4.12 – Účtování dotací

Úkol: Doplňte částky a sestavte účtovací předpis.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	VÚD	Nezpochybnitelný nárok na dotaci na pořízení dlouhodobého hmotného majetku	500 000		
2.	VBÚ	Přijatá dotace na bankovní účet			
3.	VÚD	Použití dotace na pořízení dlouhodobého hmotného majetku (hmotné movité věci)			
4.	VÚD	Nezpochybnitelný nárok na dotaci na úhradu nákladů	150 000		
5.	VBÚ	Přijatá dotace na bankovní účet			
6.	VÚD	Použití dotace na úhradu nákladů			

Příklad 4.13 – Zúčtování se společníky ve veřejné obchodní společnosti (řešený příklad)

Veřejnou obchodní společnost založili dva společníci, společník A a společník B. Dle společenské smlouvy se společníci podílejí na zisku i ztrátě rovným dílem. Dle mezitímní účetní závěrky sestavené ke dni 30. 6. 202X obchodní společnost dosahuje zisku ve výši 3 000 000 Kč. Na základě toho společníci rozhodli o výplatě záloh na podíl na zisku.

Úkol 1: Doplňte částky a sestavte účtovací předpis za předpokladu, že k rozvahovému dni dosáhla veřejná obchodní společnost zisku v hodnotě **3 200 000 Kč**. Pro pohledávky a dluhy ke společníkům zvolte analytickou evidenci.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	VBÚ	Výplata zálohy na podíl na zisku společníkovi A			
2.	VBÚ	Výplata zálohy na podíl na zisku společníkovi B			
3.	VÚD	Přiznání podílu na zisku společníkovi A			
4.	VÚD	Přiznání podílu na zisku společníkovi B			
5.	VÚD	Zúčtování vyplacené zálohy u společníka A			
6.	VÚD	Zúčtování vyplacené zálohy u společníka B			
7.	VBÚ	Doplatek podílu na zisku společníkovi A			
8.	VBÚ	Doplatek podílu na zisku společníkovi B			

Úkol 2: Zformulujte operace, doplňte částky a sestavte účtovací předpis za předpokladu, že společnost na konci účetního období dosáhla zisku v hodnotě **2 800 000 Kč**.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D

Příklad 4.14 – Zúčtování se společníky ve společnosti s ručením omezeným

Dva společníci, společník A a společník B, založili společenskou smlouvou společnost s ručením omezeným. Ve smlouvě si společníci sjednali, že každý z nich vloží do obchodní společnosti peněžitý vklad ve výši 200 000 Kč. Ke dni zápisu do obchodního rejstříku každý ze společníků splatil 50 % vkladu na bankovní účet. Zbývající část vkladu mají společníci v souladu se společenskou smlouvou doplatit do 2 měsíců od zápisu do obchodního rejstříku.

Společník A svou vkladovou povinnost v předepsaném termínu splnil.

Společník B vklad v termínu nesplatil, proto mu obchodní společnost zúčtovala na základě ujednání ve společenské smlouvě úrok z prodlení ve výši 7,5 % z dlužné částky. Společník B následně dlužnou částku včetně úroků uhradil.

Úkol 1: Zapište počáteční stav účtů ke dni zápisu do obchodního rejstříku. Zformulujte operace, doplňte částky a sestavte účtovací předpis.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D

Úkol 2: Sestavte výňatek z rozvahy ke dni zápisu do obchodního rejstříku.

Výňatek z rozvahy (v tis. Kč)					
AKTIVA	Brutto	Korekce	Netto	PASIVA	
Aktiva celkem				Pasiva celkem	

Příklad 4.15 – Časové rozlišení aktiv a pasiv I

Účetní jednotka, neplátce DPH, má v pronájmu kanceláře. Výše měsíčního nájemného činí 25 000 Kč.

Úkol 1: Rozhodněte o výši výdajů, nákladů a časovém rozlišení v letech 202X a 202X+1 z pohledu **nájemce** v případě, že hradí nájemné **dopředu**, tj. nájemné za leden 202X+1 uhradí již v prosinci 202X.

Nájemné hrazené v prosinci 202X za leden 202X+1	Rok 202X	Rok 202X+1
Výdaje		
Náklady		
Položka časového rozlišení		

Úkol 2: Doplňte doklady, částky, naformulujte operace a sestavte účtovací předpis v případě nájemného hrazeného dopředu (u nájemce).

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
Účetní období 202X					
Účetní období 202X+1					
PS					

Úkol 3: Na základě úkolu 2 sestavte výňatek z rozvahy nájemce k 31. 12. 202X.

Výňatek z rozvahy k 31. 12. 202X (v tis. Kč)					
AKTIVA	Brutto	Korekce	Netto	PASIVA	
Aktiva celkem				Pasiva celkem	

Úkol 4: Rozhodněte o výši výdajů, nákladů a časovém rozlišení v letech 202X a 202X+1 z pohledu **nájemce** v případě, že hradí nájemné **zpětně**, tj. nájemné za prosinec 202X uhradí až v lednu 202X+1.

Nájemné zúčtované v prosinci 202X, bude uhrazené v lednu 202X+1	Rok 202X	Rok 202X+1
Výdaje		
Náklady		
Položka časového rozlišení		

Úkol 5: Doplňte doklady, částky, naformulujte operace a sestavte účtovací předpis při zúčtování nájemného v roce 202X a jeho úhradě v roce 202X+1 (u nájemce).

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
Účetní období 202X					
Účetní období 202X+1					
PS					

Úkol 6: Na základě úkolu 5 sestavte výňatek z rozvahy nájemce k 31. 12. 202X.

Výňatek z rozvahy k 31. 12. 202X (v tis. Kč)					
AKTIVA	Brutto	Korekce	Netto	PASIVA	
Aktiva celkem				Pasiva celkem	

Úkol 7: Formulujte zadání z pohledu **pronajímatele**. Rozhodněte o výši příjmů, výnosů a časovém rozlišení v letech 202X a 202X+1 v případě nájemného inkasovaného **dopředu**.

Nájemné inkasované v prosinci 202X za leden 202X+1	Rok 202X	Rok 202X+1
Příjmy		
Výnosy		
Položka časového rozlišení		

Úkol 8: Doplňte doklady, částky, naformulujte operace a sestavte účtovací předpis v případě nájemného inkasovaného dopředu (u pronajímatele).

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
Účetní období 202X					
Účetní období 202X+1					
PS					

Úkol 9: Na základě úkolu 8 sestavte výňatek z rozvahy pronajímatele k 31. 12. 202X.

Výňatek z rozvahy k 31. 12. 202X (v tis. Kč)						
AKTIVA		Brutto	Korekce	Netto	PASIVA	
Aktiva celkem					Pasiva celkem	

Úkol 10: Rozhodněte o výši příjmů, výnosů a časovém rozlišení z pohledu **pronajímatele** v případě nájemného zúčtovaného v prosinci 202X a inkasovaného v lednu 202X+1 (tj. inkasované zpětně).

Nájemné zúčtované v prosinci 202X, bude inkasované v lednu 202X+1	Rok 202X	Rok 202X+1
Příjmy		
Výnosy		
Položka časového rozlišení		

Úkol 11: Doplňte doklady, částky, naformulujte operace a sestavte účtovací předpis při zúčtování nájemného v roce 202X a jeho inkasu v roce 202X+1 (u pronajímatele).

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
Účetní období 202X					
Účetní období 202X+1					
PS					

Úkol 12: Na základě úkolu 11 sestavte výňatek z rozvahy pronajímatele k 31. 12. 202X.

Výňatek z rozvahy k 31. 12. 202X (v tis. Kč)						
AKTIVA		Brutto	Korekce	Netto	PASIVA	
Aktiva celkem					Pasiva celkem	

Příklad 4.17 – Komplexní náklady příštích období

Účetní jednotka zaúčtovala v běžném období (tj. v roce 202X) operace související s dlouhodobou propagací nového výrobku, který plánuje prodávat po dobu následujících tří let.

Úkol 1: Sestavte účtovací předpis.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	VÚD	Mzdové náklady	250 000		
2.	VÚD	Spotřeba materiálu	160 000		
3.	FAP	Služby	60 000		
4.	VÚD	Zúčtování komplexních nákladů příštích období			

Úkol 2: Sestavte výňatek z výkazu zisku a ztráty na konci účetního období (k 31. 12. 202X).

Výňatek z výkazu zisku a ztráty k 31. 12. 202X (v tis. Kč)	
Provozní výsledek hospodaření	
Výsledek hospodaření	

Úkol 3: Zaúčtujte poměrnou část komplexních nákladů příštích období v následujících účetních obdobích.

Č.	Účetní období	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	202X+1					
2.	202X+2					
3.	202X+3					

Úkol 4: Vypočítejte výsledek hospodaření v jednotlivých účetních obdobích.

Účetní období	Výsledek hospodaření
202X	
202X+1	
202X+2	
202X+3	

Příklad 4.18 – Dohadné účty aktivní a pasivní

Na konci účetního období zjistila účetní jednotka níže uvedené skutečnosti.

Úkol 1: Sestavte účtovací předpis.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	VÚD	Odhad výše škody za zboží zničené při dopravě, pojišťovna do konce účetního období nepotvrdila výši pohledávky	200 000		
2.	VÚD	Nevyfakturovaná dodávka materiálu převzatého na sklad (účetní jednotka účtuje o materiálu způsobem A)	260 000		
3.	VÚD	Odhad dluhu z důvodu škody způsobené účetní jednotkou dodáním nekvalitního materiálu, skutečnou výši dluhu potvrdí soud	500 000		

V následujícím účetním období:

- pojišťovna potvrdila náhradu škody v hodnotě 150 000 Kč;
- došla faktura za materiál – cena bez DPH 260 000 Kč + DPH v základní sazbě;
- soud potvrdil výši dluhu v hodnotě 650 000 Kč.

Úkol 2: Zapište počáteční stav účtů v následujícím účetním období, naformulujte účetní operace a sestavte účtovací předpis.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D

Příklad 4.19 – Opravné položky k pohledávkám I

Účetní jednotka tvoří opravné položky k pohledávkám v souladu se zákonem č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, tj. následovně:

Pohledávky po splatnosti	Výše tvorby opravné položky
18 měsíců	až 50 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávek
30 měsíců	až 100 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávek

K rozvahovému dni eviduje účetní jednotka následující přehled pohledávek po lhůtě splatnosti:

Lhůta po splatnosti:	12 měsíců	24 měsíců	36 měsíců	Celkem
Pohledávky (Kč)	650 000	200 000	150 000	
Opravná položka (Kč)				

Úkol 1: Vypočítejte hodnotu opravných položek k pohledávkám v přehledu pohledávek po lhůtě splatnosti.

Úkol 2: Zapište počáteční stav pohledávek, pro jejich rozlišení podle lhůty splatnosti použijte analytickou evidenci. Zaúčtujte opravné položky.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
PS					
PS					
PS					

Úkol 3: Sestavte výňatek z rozvahy.

Výňatek z rozvahy (v tis. Kč)					
AKTIVA	Brutto	Korekce	Netto	PASIVA	
Aktiva celkem				Pasiva celkem	

Úkol 4: Zapište počáteční stav pohledávek a opravných položek v následujícím účetním období. Naformulujte účetní operace a sestavte účtovací předpis za předpokladu, že bylo uhrazeno 50 % z pohledávek 24 měsíců po splatnosti. Pohledávka 36 měsíců po splatnosti nebude na základě výsledků konkurzního řízení uhrazená.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
PS					
PS					
PS					
PS					

Příklad 4.20 – Opravné položky k pohledávkám II

K rozvahovému dni eviduje účetní jednotka pohledávky za odběrateli v hodnotě 3 500 000 Kč. Na základě zkušeností z předchozích let je pravděpodobné, že 15 % z hodnoty pohledávek nebude splaceno.

Úkol 1: Rozhodněte, jaké opatření účetní jednotka přijme. Zaúčtujte účetní případy související s tímto opatřením.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D

Úkol 2: Sestavte výňatek z rozvahy.

Výňatek z rozvahy (v tis. Kč)					
AKTIVA	Brutto	Korekce	Netto	PASIVA	
Aktiva celkem				Pasiva celkem	

Příklad 4.21 – Odpis pohledávky (řešený příklad)

Společnost ELECTRO, a.s., prodejce elektroniky, eviduje pohledávku po splatnosti za zákazníkem A v nominální hodnotě 50 000 Kč, k níž již vytvořila (zákonnou) opravnou položku ve výši 100 % a u níž již nepředpokládá její úhradu. ELECTRO, a.s., se rozhodla pohledávku odepsat.

Pro zjednodušení nerozlišujte daňově uznatelné a daňově neuznatelné náklady.

Úkol 1: Otevřete účty a zaúčtujte účetní případy v souvislosti s odpisem pohledávky, včetně zachycení odepsané pohledávky v podrozvahové evidenci.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
PS					
PS					

Úkol 2: V následujícím účetním období zákazník A nečekaně svou pohledávku v plné výši uhradil. Zaúčtujte inkaso odepsané pohledávky a její vyřazení z podrozvahové evidence.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D

KAPITOLA 5: ÚČTOVÁ TŘÍDA 4

KAPITÁLOVÉ ÚČTY, REZERVY A DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY

Účtová třída 4 je určena k zachycení základního kapitálu, kapitálových fondů, fondů tvořených ze zisku, výsledku hospodaření uplynulého účetního období určeného k rozdělení/úhradě, převedeného výsledku hospodaření minulých let, rezerv (zejména rezerv na budoucí rizika a ztráty, daň z příjmů, důchody a podobné závazky či rezerv tvořených na základě zvláštních právních předpisů), dále slouží k zaúčtování dlouhodobých dluhů k úvěrovým institucím, společníkům a jiným věřitelům, dlouhodobých smének k úhradě a odložené daňové pohledávky, resp. odloženého daňového dluhu.

Položky účtové třídy 4 ve výňatku z rozvahy			
Ozn.	AKTIVA	Ozn.	PASIVA
	AKTIVA CELKEM		PASIVA CELKEM
C.	Oběžná aktiva	A.	Vlastní kapitál
C.II.	Pohledávky	A.I.	Základní kapitál
C.II.1.	Dlouhodobé pohledávky	A.II.	Ážio a kapitálové fondy
C.II.1.4.	Odložená daňová pohledávka	A.III.	Fondy ze zisku
		A.IV.	VH minulých let (+/-)
		A.V.	VH běžného účetního období (+/-)
		A.VI.	Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku (-)
		B.	Rezervy
		C.	Závazky
		C.I.	Dlouhodobé závazky
		C.I.1.	Vydané dluhopisy
		C.I.2.	Závazky k úvěrovým institucím
		C.I.3.	Dlouhodobé přijaté zálohy
		C.I.4.	Závazky z obchodních vztahů
		C.I.5.	Dlouhodobé směnky k úhradě
		C.I.6.	Závazky - ovládaná/ovládající osoba
		C.I.7.	Závazky - podstatný vliv
		C.I.8.	Odložený daňový závazek
		C.I.9.	Závazky - ostatní

Fyzická osoba vedoucí podvojně účetnictví nevyužívá účet 411 – Základní kapitál. Pro zachycení osobních vkladů/výběrů do/z podnikatelské činnosti využívá účet **491 – Účet individuálního podnikatele**.

Informace o zvýšení nebo snížení jednotlivých složek vlastního kapitálu, k nimž došlo v průběhu účetního období, podává v rámci účetní závěrky **přehled o změnách vlastního kapitálu**.

Otázky k opakování:

1. V souvislosti se založením a vznikem obchodní společnosti vymezte okamžik vzniku povinnosti vést účetnictví (tj. okamžik otevření účetních knih a zahájení účtování).
2. Vysvětlete podstatu a účetní dopady zásady opatrnosti ve vztahu k rezervám a dlouhodobým závazkům.
3. Jakým způsobem se účtuje o výsledku hospodaření běžného období a jeho rozdělování? Vysvětlete pravidla účtování na účtu 431 – Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení.

Příklad 5.1 – Založení a vznik akciové společnosti, vydání výzvy k upisování akcií (komplexní příklad)

Nově založená obchodní společnost GAMA, a.s., byla dne 16. 2. 202X zapsána do obchodního rejstříku. Její základní kapitál ve výši 20 mil. Kč složil její jediný akcionář ke dni založení, tj. 9. 2. 202X, na vázaný bankovní účet. Před zápisem do obchodního rejstříku správce vkladu uhradil z vázaného bankovního účtu soudní poplatek za návrh na zápis do obchodního rejstříku ve výši 12 000 Kč a odměnu notáři 30 000 Kč a akcionář uhradil z vlastních peněžních prostředků nájemné v částce 100 000 Kč. Uhrazené nájemné bylo akcionáři proplaceno 15. 3. 202X.

Dne 1. 4. 202X bylo na valné hromadě rozhodnuto o zvýšení základního kapitálu nejvýše o 20 mil. Kč na základě výzvy k upisování akcií. Z rozhodnutí valné hromady bude vydáno max. 20 000 ks akcií o jmenovité hodnotě 1 000 Kč/ks. Stávající akcionář se vzdal práva přednostního úpisu. Emisní kurz nových akcií byl stanoven na 1 050 Kč/ks.

Polovinu nově vydávaných akcií upsala (za účelem dlouhodobé držby) obchodní společnost DELTA, s.r.o., a uhradila je převodem na bankovní účet společnosti GAMA, a.s.

Úkol 1: Stanovte okamžik otevření účetních knih (okamžik vzniku povinnosti vést účetnictví) a sestavte zahajovací rozvahu obchodní společnosti GAMA, a.s.

Okamžik otevření účetních knih: _____

Zahajovací rozvaha obchodní společnosti GAMA, a.s. (v tis. Kč)					
AKTIVA	Brutto	Korekce	Netto	PASIVA	
Aktiva celkem				Pasiva celkem	
Pohledávky za upsaný ZK				Vlastní kapitál	
Stálá aktiva					
				Rezervy	
Oběžná aktiva				Závazky	
Časové rozlišení aktiv				Časové rozlišení pasiv	

Úkol 2: Zformulujte a zaúčtujte hospodářské operace související se vznikem obchodní společnosti GAMA, a.s., (vč. rozúčtování výdajů spojených se založením a vznikem společnosti a úhrady nájemného akcionáři), výzvou k upisování akcií a splacením poloviny nově vydaných akcií společností DELTA, s.r.o., do účetního deníku a na T-účetní hlavní knihy.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
PS	VÚD				
PS	VÚD				
PS	VÚD				
PS	VÚD				
1.	VÚD				
2.	VÚD				
3.	VÚD				

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
4.	VBÚ				
5.	VÚD				
6.	VÚD				
7.	VBÚ				

701 - Počáteční účet rozvažný

Úkol 3: Na základě zaúčtovaných operací v úkolu 2 sestavte rozvahu společnosti GAMA, a.s., po prodeji poloviny nově emitovaných akcií.

Rozvaha po prodeji poloviny nově emitovaných akcií (v tis. Kč)					
AKTIVA	Brutto	Korekce	Netto	PASIVA	
Aktiva celkem				Pasiva celkem	
Pohledávky za upsaný ZK				Vlastní kapitál	
Stálá aktiva					
Oběžná aktiva					
				Rezervy	
				Závazky	
Časové rozlišení aktiv				Časové rozlišení pasiv	

Druhá polovina nabízených akcií nebyla v termínu uvedeném v prospektu emise prodána. Z tohoto důvodu je makléřská společnost, která prodej zprostředkovala, stáhla z nabídky a vyúčtovala si poplatek za provedené služby ve výši 15 000 Kč.

Zápis o zvýšení základního kapitálu společnosti GAMA, a.s., na 30 mil. Kč byl v obchodním rejstříku zveřejněn ke dni 31. 5. 202X.

Úkol 4: Zformulujte a zaúčtujte hospodářské operace související se stažením nabídky akcií, poplatkem makléřské společnosti a zápisem zvýšení základního kapitálu do obchodního rejstříku do účetního deníku a na T-účty uvedené v úkolu 2.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
8.	VÚD				
9.	VÚD				
10.	FAP				
11.	VBÚ				
12.	VÚD				

Úkol 5: Po zaúčtování všech hospodářských operací v úkolech 2 a 4 uzavřete podvojně všechny účty s využitím účtů 702 – Konečný účet rozvažný a 710 – Účet zisků a ztrát. Daň z příjmů právnických osob neuvažujte.

702 – Konečný účet rozvažný	710 – Účet zisků a ztrát

Úkol 6: Na základě zůstatků na účtu 702 – Konečný účet rozvažný v úkolu 5 sestavte rozvahu společnosti GAMA, a.s., po zápisu změny základního kapitálu do obchodního rejstříku.

Rozvaha po zápisu změny základního kapitálu do obchodního rejstříku (v tis. Kč)					
AKTIVA	Brutto	Korekce	Netto	PASIVA	
Aktiva celkem				Pasiva celkem	
Pohledávky za upsaný ZK				Vlastní kapitál	
Stálá aktiva					
Oběžná aktiva					
				Rezervy	
				Závazky	
Časové rozlišení aktiv				Časové rozlišení pasiv	

Úkol 7: Na konci účetního období vykázala společnost GAMA, a.s., v důsledku vytvořené ztráty vlastní kapitál pouze ve výši 25 mil. Kč.

Stanovte podíl společnosti DELTA, s.r.o., na základním kapitálu společnosti GAMA, a.s., a uveďte, zda se jedná o rozhodující, nebo podstatný vliv. Zformulujte a zaúčtujte přecenění tohoto podílu metodou ekvivalence (protihodnoty) v účetnictví společnosti DELTA, s.r.o.

Výše podílu: _____ Vliv ve společnosti GAMA, a.s.: _____

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
PS	VÚD				
1.	VÚD				

Příklad 5.2 - Použití účtu 491 - Účet individuálního podnikatele

Pan Dominik Podnikavý se již od roku 2015 zabývá opravami motorových vozidel na základě živnostenského oprávnění, vede daňovou evidenci a je plátcem DPH. K 1. 1. 202X měl v obchodním majetku přístroje v hodnotě 750 tis. Kč (pořizovací cena byla 1,5 mil. Kč, jsou z poloviny opotřebované) a hotovost v pokladně 50 tis. Kč.

Za minulý kalendářní rok jeho obrat podle zákona o dani z přidané hodnoty dosáhl hodnoty 27,6 mil. Kč. Někteří jeho známí mu radí, aby byl opatrný v přijímání dalších zakázek koncem období, protože při překročení 30 mil. Kč za rok by již musel začít vést podvojný účetnictví.

Úkol 1: Ověřte v zákoně č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, v jakých případech se fyzické osoby stávají povinně účetními jednotkami.

Úkol 2: Zformulujte a zaúčtujte všechny potřebné účetní operace související s přechodem z daňové evidence na podvojný účetnictví do účetního deníku.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
PS	VÚD				
PS	VÚD				
PS	VÚD				
PS	VÚD				

Na základě podnikatelského záměru poskytla S-banka panu Podnikavému úvěr ve výši 500 tis. Kč s úrokovou sazbou 5,9 % p. a. a se splatností 3 roky. Peněžní prostředky mu banka převedla na nově založený bankovní účet.

V souladu se smlouvou o tiché společnosti vložil bratr pana Podnikavého (tichý společník) do bratrova podnikání převodem na bankovní účet peněžitý vklad 1 mil. Kč.

Pan Podnikavý zařadil do obchodního majetku svůj soukromý osobní automobil oceněný znalcem na 370 tis. Kč. V hotovosti uhradil dlouhodobou zálohu v částce 40 tis. Kč neplátcí DPH na pronájem kancelářských prostor. Podle výpisu z bankovního účtu si pan Podnikavý pro soukromou potřebu vybral z účtu 25 tis. Kč.

Úkol 3: Zformulujte a zaúčtujte všechny potřebné účetní operace do účetního deníku.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	VÚÚ				
2.	VBÚ				
3.					
4.					
5.					
6.					

Příklad 5.3 - Změna ve struktuře společníků společnosti s ručením omezeným

Ve společnosti DELTA, s.r.o., došlo ke změnám vlastnické struktury. Ke dni 1. 3. 202X byl upsán nový vklad ve výši 120 000 Kč, který byl částečně splacen vnesením zásob materiálu ve znalcem stanovené hodnotě 90 000 Kč. Dne 15. 3. 202X byla tato změna v základním kapitálu zapsána do obchodního rejstříku, za což byl v hotovosti uhrazen soudní poplatek ve výši 2 000 Kč. Zbytek vkladu byl splacen v penězích na bankovní účet dne 26. 3. 202X.

Následně dne 31. 5. 202X uzavřela společnost s jedním z původních společníků dohodu o ukončení jeho účasti ve společnosti. Společníkovi náleží vypořádací podíl ve výši 70 000 Kč, který mu byl vyplacen v hotovosti dne 2. 6. 202X. Vypořádací podíl snížený o nabývací cenu podílu (tj. původní vklad společníka ve výši 50 000 Kč) podléhá srážkové dani. Snížení základního kapitálu v důsledku ukončení účasti společníka bylo po zaplacení soudního poplatku 2 000 Kč zapsáno do obchodního rejstříku dne 6. 6. 202X. Soudní poplatek byl uhrazen vylepením kolkových známek, které byly za tímto účelem nakoupeny v hotovosti. Srážková daň byla uhrazena na účet finančního úřadu.

Úkol: Zformulujte a zaúčtujte všechny potřebné účetní operace. Předpokládejte dostatečné zůstatky na účtech 211 – Pokladna a 221 – Peněžní prostředky na účtech.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					

Příklad 5.4 – Rozdělení výsledku hospodaření ve společnosti s ručením omezeným (řešený)

Na valné hromadě společnosti DELTA, s.r.o., se rozhodovalo o rozdělení disponibilního zisku. Zisk po zdanění ve výši 4,5 mil. Kč byl vytvořen poprvé v historii společnosti. Podle společenské smlouvy má být vždy při dosažení zisku tvořen sociální fond ve výši nejméně 10 % z rozdělovaného zisku.

Valná hromada rozhodla o rozdělení/použití disponibilního zisku následovně:

- tvorba sociálního fondu v minimální výši stanovené společenskou smlouvou;
- úhrada neuhrazené ztráty minulých let ve výši 20 % rozdělovaného zisku;
- přiznání podílů na zisku společníkům ve výši 50 % rozdělovaného zisku;
- přiznání podílu na zisku tichému společníkovi ve výši 8 % rozdělovaného zisku;
- o použití zbylé části rozdělovaného zisku nebylo rozhodnuto.

Podíly na zisku byly po zdanění srážkovou daní všem společníkům vyplaceny z bankovního účtu. Srážková daň byla uhrazena na účet finančního úřadu.

Úkol: Zformulujte a zaúčtujte potřebné hospodářské operace do účetního deníku i do hlavní knihy na T-účty. Počáteční stav účtu 221 – Peněžní prostředky na účtech činí 3 250 000 Kč a účtu 429 – Neuhrazená ztráta minulých let 3 000 000 Kč.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
PS	VÚD	221 – Peněžní prostředky na účtech			
PS	VÚD	429 – Neuhrazená ztráta minulých let			
PS	VÚD				
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					

Příklad 5.5 – Rozhodování o výplatě zálohy na podíly na zisku na základě mezitímní účetní závěrky

Statutární orgán společnosti GAMA, a.s., rozhodl k 31. 10. 202X na základě mezitímní účetní závěrky o výplatě záloh na podíly na zisku za účetní období 202X ve výši 150 Kč na jednu akcii. Základní kapitál společnosti tvoří 30 000 ks akcií o jmenovité hodnotě 1 000 Kč.

V následujícím účetním období valná hromada rozhodla o rozdělení celé výše dosaženého disponibilního zisku 18,6 mil. Kč na podíly na zisku.

Výňatek z mezitímní rozvahy GAMA, a.s., k 31. 10. 202X (v tis. Kč)					
AKTIVA	Brutto	Korekce	Netto	PASIVA	
Aktiva celkem	...	...	...	Pasiva celkem	...
Stálá aktiva	...	...	...	Vlastní kapitál	...
Oběžná aktiva	...	...	...	- Základní kapitál	30 000
- ...	...	...	...	- VH minulých let	12 000
- ...	...	...	...	- VH běžného úč. období	10 000
- PP v pokladně	65	0	65	Rezervy	...
- PP na účtech	21 000	0	21 000	Závazky	...
Časové rozlišení aktiv	...	...	...	Časové rozlišení pasiv	...

PP – peněžní prostředky; VH – výsledek hospodaření

Úkol 1: Zjistěte, jaké podmínky musí být dle zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech, ve znění pozdějších předpisů, splněny, aby výplata záloh mohla být provedena.

Úkol 2: Zaúčtujte všechny účetní operace související s rozhodnutím statutárního orgánu o výplatě záloh na podíly na zisku a s rozhodnutím valné hromady o rozdělení disponibilního zisku. Podíly na zisku společníků (vč. záloh na podíly na zisku) podléhají srážkové dani z příjmů hrazené z bankovního účtu.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
Účetní období 202X					
1.	VÚD				
2.	VÚD				
3.	VBÚ				
4.	VBÚ				
Účetní období 202X+1					
PS	VÚD				
PS	VÚD				
1.	VÚD				
2.	VÚD				
3.	VÚD				
4.	VBÚ				
5.	VBÚ				

Úkol 3: Sestavte výňatek z řádné rozvahy společnosti GAMA, a.s., k 31. 12. 202X a k 31. 12. 202X+1 po zaúčtování operací v úkolu 2. Vyjděte z údajů uvedených v zadání příkladu.

Výňatek z řádné rozvahy společnosti GAMA, a.s. (v tis. Kč)					
AKTIVA	k 31. 12. 202X	k 31. 12. 202X+1	PASIVA	k 31. 12. 20X2	k 31. 12. 202X+1
	Netto	Netto			
Aktiva celkem	...	...	Pasiva celkem	...	...
Stálá aktiva			Vlastní kapitál		
Oběžná aktiva					
			Rezervy		
			Závazky		
Časové rozlišení aktiv			Časové rozlišení pasiv		

Příklad 5.6 - Emise dlouhodobých konvertibilních (vyměnitelných) dluhopisů (řešený)

Na valné hromadě společnosti EPSILON, a.s., bylo rozhodnuto o emisi dluhopisů k 1. 1. 202X se splatností za 2 roky, tj. 31. 12. 202X+1. Emisní podmínky jsou následující:

- celková hodnota emitovaných dluhopisů: 10 000 000 Kč;
- nominální hodnota jednoho dluhopisu: 1 000 Kč;
- úroková sazba: 5 % p. a. - úroky budou vypláceny jednou ročně, a to vždy v prosinci příslušného roku;
- na konci doby splatnosti je možná výměna dluhopisů za nově emitované akcie v nominální hodnotě 1 100 Kč v konverzním poměru 0,8 a emisním kurzu jedné akcie 1 250 Kč.

Prodej dluhopisů byl zprostředkován bankou. Tři čtvrtiny objemu emise byly prodány během 3 měsíců, zbytek neprodaných dluhopisů byl stažen a vyřazen z emise.

Dluhopisy byly prodány investorovi, společnosti s ručením omezeným, který je daňovým rezidentem České republiky. Úroky z dluhopisů tudíž nepodléhají zdanění srážkovou daní z příjmů.

Úkol 1: K níže uvedeným operacím doplňte částky a vytvořte účtovací předpisy. Předpokládejte dostatečný zůstatek na účtu 221 - Peněžní prostředky na účtech.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	VÚD	Emise dluhopisů			
2.	VBÚ	Splacení tří čtvrtin emise na bankovní účet			
3.	FAP	Vyúčtování poplatku za zprostředkování bankou	105 000		
4.	VBÚ	Úhrada poplatku			
5.	VÚD	Stažení neprodaných dluhopisů			
6.	VÚD	Vyřazení neprodaných dluhopisů			
7.	VÚD	Zúčtování ročních úroků z dluhopisů			
8.	VBÚ	Úhrada úroků investorovi			

Úkol 2: V následujícím účetním období (v roce 202X+1) byly pouze přiznány a vyplaceny úroky. Zformulujte a zaúčtujte všechny potřebné účetní operace do účetního deníku.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	VÚD				
2.	VBÚ				

Úkol 3: Na počátku roku 202X+2 byla polovina dluhopisů předložena k proplacení, druhou polovinu požaduje investor vyměnit za akcie. Zvýšení základního kapitálu bylo následně zapsáno do obchodního rejstříku.

Určete počet akcií, které budou nově emitovány a následně předány investorovi výměnou za dluhopisy. Zformulujte a zaúčtujte potřebné účetní operace do deníku.

Počet akcií předaných investorovi: _____

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	VÚD				
2.	VBÚ				
3.	VÚD				
4.	VÚD				
5.	VÚD				
6.	VÚD				

Úkol 4: Vyjděte ze zadání úkolu 3 a zformulujte a zaúčtujte účetní operace související s předložením dluhopisů k proplacení a k výměně za akcie z pohledu **investora**. Se získanými akciemi plánuje investor aktivně obchodovat.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
PS	VÚD	065 - Dluhové cenné papíry držené do splatnosti			
1.					
2.					
3.					

Úkol 5: Vypočítejte celkový hrubý výnos **investora** získaný z nakoupených konvertibilních dluhopisů společnosti EPSILON, a.s., za předpokladu, že veškeré vyměněné akcie investor prodal na akciovém trhu za 1 358 Kč/ks.

Celkový výnos investora: _____

Příklad 5.7 - Vystavení dlouhodobé směnky a přijetí dlouhodobé zálohy

Pan Dominik Podnikavý z příkladu 5.2, účetní jednotka a registrovaný plátc DPH, z důvodu nedostatku peněžních prostředků vystavil za účelem úhrady dluhu z obchodních vztahů ke společnosti EPSILON, a.s., směnku se splatností 24 měsíců. Dluh z obchodních vztahů činí 1 000 000 Kč, vystavená směnka má hodnotu 1 200 000 Kč.

Pan Podnikavý zároveň získal dlouhodobou zálohu ve výši 500 000 Kč na přibližně 18 měsíců od odběratele jeho služeb společnosti GAMA, a. s.

Úkol: K níže uvedeným operacím doplňte částky a vytvořte účtovací předpisy. Vypočítanou daň z přidané hodnoty zaokrouhlete pro účely tohoto příkladu na celé koruny matematicky.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
Účetní období 202X					
PS	VÚD	321.1 – Dluhy z obch. vztahů k EPSILON, a.s.			
1.	VÚD	Úhrada dluhu vystavenou směnkou			
		- hodnota dluhu k EPSILON, a.s.			
		- úrokový náklad v období 202X (6 měsíců)			
		- úrokový náklad v období 202X+1 (12 měsíců)			
		- úrokový náklad v období 202X+2 (6 měsíců)			
		- směnečná suma			
2.	VBÚ	Přijatá dlouhodobá záloha od GAMA, a.s.			
3.	DD	Přiznání DPH ze zálohy v základní sazbě			
Účetní období 202X+1					
PS	VÚD	381 – Náklady příštích období			
1.	FAV	Vyúčtování provedených oprav pro GAMA, a.s.			
		- cena provedených oprav	750 000		
		- DPH v základní sazbě			
2.	VÚD	Zúčtování DPH ze zálohy			
3.	VÚD	Zúčtování dluhu a přijaté zálohy			
4.	VBÚ	Doplatek faktury za provedené opravy			
5.	VÚD	Zúčtování úrokového nákladu ze směnky			
Účetní období 202X+2					
PS	VÚD	381 – Náklady příštích období			
1.	VÚD	Zúčtování úrokového nákladu ze směnky			
2.	VÚD	Předložení směnky k úhradě			
3.	VBÚ	Úhrada směnky			

DD – daňový doklad o přijaté platbě

Příklad 5.8 – Tvorba a zúčtování zákonných rezerv

Účetní jednotka ZETA, s.r.o., plátce DPH, je výrobcem nanovlákných textilií určených k výrobě zdravotnických potřeb (obvazů, roušek, filtrů ad.).

V roce 202X se účetní jednotka rozhodla, že za účelem opravy své výrobní linky zařazené v odpisové skupině 2 začne v souladu se zákonem č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, tvořit rezervu na opravy tohoto majetku. Účetní jednotka plánuje tvořit rezervu po dobu tří let a opravu provést v roce 202X+3. Předpokládaná částka, kterou bude potřeba na opravu vynaložit, činí dle cenové kalkulace servisní společnosti Nano-servis, a.s., 960 000 Kč bez DPH. Opravy výrobní linky provedla v roce 202X+3 společnost Nano-servis, a.s., plátce DPH. Na provedené opravy se vztahuje základní sazba DPH.

Údaje o rezervě na opravu výrobní linky, její tvorbě a čerpání uvádí Karta rezervy č. 1/202X:

Karta rezervy č. 1/202X - rezerva na opravu linky na výrobu nanovlákných textilií

I. OBECNÉ ÚDAJE

Druh rezervy: Rezerva na opravu hmotného majetku (zákonná)
Účel tvorby: Oprava linky na výrobu nanovlákných textilií (karta majetku č. 26; inventární číslo DH2 100 026)
Rok zahájení tvorby: 202X
Rok čerpání (plán): 202X+3
Počet let tvorby: 3
Odhad ceny opravy: 960 000 Kč (stanoven na základě cenové kalkulace Nano-servis, a.s.)

II. TVORBA A ČERPÁNÍ REZERVY

Rok	Tvorba rezervy (v Kč)	Čerpání rezervy (v Kč)	Stav rezervy (v Kč)
202X		---	
202X+1		---	
202X+2		---	
202X+3	---	960 000	0

Rozpis čerpání rezervy v roce 202X+3:

Datum	Doklad	Text	Částka (v Kč)	Stav rezervy
15. 3.	FAP	Výměna pohyblivé hlavy pro nanášení polymeru a oprava zvlákňovací elektrody	950 000 Kč	
30. 3.	VPD	Kalibrace jednotlivých komponent výrobní linky	60 000 Kč	

III. UZAVŘENÍ KARTY

Rezerva byla rozpuštěna/zcela vyčerpána ke dni: _____
Osoba odpovědná za uzavření karty: _____

Pro rozlišení účtování na bankovních účtech si účetní jednotka zvolila analytické účty 221.1 - Peněžní prostředky na běžném bankovním účtu a 221.2 - Peněžní prostředky na vázaném bankovním účtu. Označení 1 a 2 bude využívat i pro výpisy z bankovních účtů.

Úkol 1: Doplňte chybějící údaje/částky v Kartě rezervy č. 1/202X.

Úkol 2: Na základě Karty rezervy č. 1/202X zformulujte a zaúčtujte hospodářské operace související s tvorbou a čerpáním rezervy v účetních obdobích 202X–202X+3. Předpokládejte dostatečné zůstatky na účtu 211 - Pokladna a účtu 221.1 - Peněžní prostředky na běžných účtech.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
Účetní období 202X, 202X+1, 202X+2					
1.					
2.					
3.					

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
Účetní období 202X+3					
PS	VÚD	451.1 – Rezerva na opravu výrobní linky			
PS	VÚD	221.2 – Peněžní prostředky na vázaném účtu			
1.	FAP	-			
		-			
2.	VÚD				
3.	VBÚ.2				
4.	VBÚ.1				
5.	VBÚ.1				
6.	VPD	-			
		-			
7.	VÚD				
8.	VBÚ.2				
9.	VBÚ.1				

Úkol 3: Vypočítejte výsledek hospodaření v jednotlivých účetních obdobích, pokud a) účetní jednotka tvoří rezervu na opravu hmotného majetku (viz úkol 2) a b) účetní jednotka netvoří rezervu. Vysvětlete dopad tvorby rezervy na výsledek hospodaření v jednotlivých účetních obdobích.

Účetní období	Výsledek hospodaření	
	a) rezerva tvořena	b) rezerva netvořena
202X		
202X+1		
202X+2		
202X+3		

Úkol 4: V důsledku požáru musela být linka pro výrobu nanovlákných textilií na začátku roku 202X+2 zlikvidována. Zformulujte a zaúčtujte dopady likvidace výrobní linky na tvořenou zákonnou rezervu.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
PS	VÚD	451.1 – Rezerva na opravu výrobní linky			
PS	VÚD	221.2 – Peněžní prostředky na vázaném účtu			
1.					
2.					
3.					

KAPITOLA 6: ÚČTOVÁ TŘÍDA 5, ÚČTOVÁ TŘÍDA 6

NÁKLADY A VÝNOSY

Účtová třída 5 a 6 slouží k účetnímu zachycení nákladů a výnosů. České účetní předpisy náklady a výnosy nedefinují; k jejich vymezení lze využít definice uvedené v Koncepčním rámci Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS). **Náklady** představují snížení ekonomického užítku, které se projeví snížením aktiv nebo zvýšením závazků a současně snížením vlastního kapitálu jiným způsobem než odčerpáním vlastníky. Mezi náklady patří zejména spotřebované nákupy, náklady na služby, osobní náklady, daně a poplatky, odpisy, manka a škody či úrokové náklady. **Výnosy** jsou naopak zvýšení ekonomického užítku, které se projeví zvýšením aktiv nebo snížením závazků a současně zvýšením vlastního kapitálu jiným způsobem než vkladem vlastníků. Výnosy zahrnují především tržby za vlastní výkony a zboží, tržby z prodeje majetku, přijaté dary, přijaté podíly na zisku či úrokové výnosy. Náklady a výnosy se člení na **provozní** a **finanční**.

Položky účtové třídy 5 a 6 ve výňatku z výkazu zisku a ztráty			
Ozn.	PROVOZNÍ NÁKLADY A VÝNOSY	Ozn.	FINANČNÍ NÁKLADY A VÝNOSY
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	IV.	Výnosy z DFM – podíly
II.	Tržby za prodej zboží	G.	Náklady vynaložené na prodané podíly
A.	Výkonová spotřeba	V.	Výnosy z ostatního DFM
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	H.	Náklady související s ostatním DFM
C.	Aktivace (-)	VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy
D.	Osobní náklady	I.	Úpravy hodnot a rezervy ve fin. oblasti
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti	J.	Nákladové úroky a podobné náklady
III.	Ostatní provozní výnosy	VII.	Ostatní finanční výnosy
F.	Ostatní provozní náklady	K.	Ostatní finanční náklady
*	Provozní výsledek hospodaření (+/-)	*	Finanční výsledek hospodaření (+/-)
**	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)		
L.	Daň z příjmů		
**	Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)		
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)		

Náklady a výnosy se účtují do období, se kterým věcně a časově souvisejí, bez ohledu na příjem nebo výdaj peněžních prostředků (tj. **akruální princip**). K naplnění tohoto principu slouží položky **časového rozlišení aktiv** (náklady příštích období, komplexní náklady příštích období a příjmy příštích období) a **časového rozlišení pasiv** (výnosy příštích období a výdaje příštích období).

Opravy v důsledku nesprávného účtování nebo neúčtování o nákladech a výnosech v minulých účetních obdobích (tj. **opravy chyb**) se v případě nevýznamných položek zaúčtují v běžném období prospektivně, tj. na výsledkové účty, na které by se účtovalo v minulém období. Opravy významných chyb minulých období se provedou retrospektivně, tzn. oprava se zaúčtuje v běžném období rozvahově na účet **426 – Jiný výsledek hospodaření minulých let**; účetní jednotka má současně povinnost opravit srovnávací údaje v účetních výkazech.

V rámci účetní závěrky se náklady, výnosy a zjištěný výsledek hospodaření vykážou ve **výkazu zisku a ztráty**.

Otázky k opakování:

1. Charakterizujte náklady a výnosy. Rozlište provozní a finanční náklady a výnosy.
2. Vymezte druhové a účelové členění nákladů a výnosů.
3. Jaký je rozdíl mezi položkami časového rozlišení a dohadnými položkami?

Příklad 6.1 – Členění nákladů (řešený příklad)

V účetnictví obchodní společnosti se vyskytly níže uvedené účetní případy.

Úkol 1: Zaúčtujte všechny uvedené operace. Rozhodněte, zda se jedná o náklad či nikoliv. Jedná-li se o náklad (N), určete, zda jde o náklad provozní či finanční (P/F).

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D	N	P/F
1.	FAP	Faktura za právní poradenství	10 000				
2.	VÚD	Zaměstnanci byl přiznán nárok na příspěvek zaměstnavatele na životní pojištění	1 000				
3.	VÚD	Zaměstnanci vydány stravenky na příští měsíc	1 200				
4.	FAP	Faktura za vánoční večírek	150 000				
5.	VPD	Zaměstnanci proplacen doklad za nákup aktuálních daňových zákonů	99				
6.	FAP	Faktura za internetové připojení	450				
7.	VBÚ	Banka strhla roční poplatek za vedení účtu	150				
8.	VPD	Nedbalostí zaměstnance došlo ke ztrátě stokorunové bankovky v pokladně	100				

N – náklad; P – provozní náklad; F – finanční náklad

Úkol 2: Na základě zaúčtovaných účetních případů v úkolu 1 sestavte výkaz zisku a ztráty.

Výkaz zisku a ztráty (v Kč)	
Provozní výsledek hospodaření	
Finanční výsledek hospodaření	
Výsledek hospodaření před zdaněním	
Výsledek hospodaření po zdanění/za účetní období	

Příklad 6.2 - Členění výnosů

V účetnictví obchodní společnosti se vyskytly níže uvedené účetní případy.

Úkol 1: Doplňte částky a zaúčtujte všechny uvedené operace. Rozhodněte, zda se jedná o výnos či nikoliv. Jedná-li se o výnos, určete, zda jde o výnos provozní či finanční.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D	V	P/F
1.	FAV	Vystavená faktura na úrok z prodlení z neuhrazené pohledávky za prodej výrobků	50 000				
2.	PPD	V hotovosti přijata záloha na dodávku kancelářských potřeb	2 000				
3.	VBÚ	Inkaso smluvní pokuty za nedodržení termínu dodání objednaných tiskáren	5 000				
4.	VBÚ	Faktura za prodej výrobků v hodnotě 1 000 EUR zaúčtovaná v denním kurzu 25 Kč/EUR byla inkasována na devizový účet v denním kurzu 26 Kč/EUR					
5.	FAV	Faktura za prodej filatelistické investiční sbírky	2 000 000				
6.	FAV	Faktura za poskytnuté servisní práce na serverech firmy	30 000				
7.	VBÚ	Na účet připsán podíl na zisku v dceřiné společnosti s ručením omezeným	250 000				
8.	PPD	Do pokladny přijata úhrada licenčního poplatku za užívání softwaru vyvinutého společností	10 000				

V – výnos; P – provozní výnos; F – finanční výnos

Úkol 2: Na základě zaúčtovaných účetních případů v úkolu 1 sestavte výkaz zisku a ztráty.

Výkaz zisku a ztráty (v tis. Kč)	
Provozní výsledek hospodaření	
Finanční výsledek hospodaření	
Výsledek hospodaření před zdaněním	
Výsledek hospodaření po zdanění/za účetní období	

Příklad 6.3 - Účtování o nákladech a výnosech ve výrobní společnosti a jejich vazba na příjmy a výdaje (komplexní příklad)

V účetnictví pivovaru, účetní jednotky a registrovaného plátce DPH a spotřební daně z piva, se vyskytly níže uvedené účetní případy. Pivovar účtuje o zásobách průběžně způsobem A.

Pro účely výpočtu splatné daně z příjmů pivovaru předpokládejte, že výsledek hospodaření před zdaněním představuje základ daně.

Úkol 1: Doplňte částky a zaúčtujte všechny uvedené operace. Rozhodněte, zda se jedná o náklad, výnos či pouze rozvahovou operaci (N/V/R), a dále, zda jde také o příjem či výdaj peněžních prostředků (P/Vd). Předpokládejte dostatečné zůstatky hotovosti, na bankovním účtu a skladových položek.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D	V/N/R	P/Vd
1.	FAP	Nákup 100 000 ks pivních lahví od výrobce (převzaty na sklad)					
		- cena lahví	100 000				
		- DPH v základní sazbě	21 000				
2.	VÚD	Ve výrobě spotřebován slad a chmel	50 000				
3.	VÚD	Přiznány mzdy zaměstnancům	30 000				
4.	VÚD	Zúčtovány odvody na SZP hrazené zaměstnavatelem (dle aktuálních sazeb)					
		- odvod na zdravotní pojištění					
		- odvod na sociální pojištění					
5.	FAP	Spotřeba energií:					
		- elektřina	10 000				
		- DPH _{elektřina} v základní sazbě					
		- voda	5 000				
		- DPH _{voda} ve druhé snížené sazbě					
6.	VÚD	Kalkulačním vzorcem vypočtený a zaúčtovaný podíl odpisů výrobních technologií na výrobě piva	5 000				
7.	VÚD	Uvařeno 100 hl mladiny a uloženo do kvasných kádí					
8.	VÚD	Přidány pivní kvasnice do mladiny	5 000				
9.	VÚD	V průběhu kvasného procesu došlo v rámci technologických norem k odparu 1 hl piva (mladiny)					

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D	V/N/R	P/Vd
10.	VPD	Nakoupeno 30 000 ks pivních etiket a korunek na láhve (přijato na sklad)	6 000				
11.	VÚD	Po dokončení kvasného procesu vyrobené pivo stočeno do pivních lahví a uloženo do skladu					
	VÚD						
12.	VBÚ	Z účtu uhrazena cena propagačního letáku na pivo v místním časopisu	1 000				
13.	VÚD	19 800 ks pivních etiket a korunek na láhve použito při stáčení piva do lahví					
14.	PPD	V pivovarské prodejně prodáno 5 000 ks půllitrových lahví piva					
		- cena půllitru piva 20 Kč					
		- spotřební daň z půllitru piva 1,76 Kč					
		- DPH v základní sazbě					
		- prodejní cena vratné lahve 3 Kč (zálohováno)					
15.	VÚD	Vyskladnění prodaného piva					
16.	VÚD	Vyskladnění prodaných vratných lahví					
17.	FAV	Do supermarketů prodáno 10 000 ks půllitrových lahví piva					
		- cena půllitru piva 15 Kč					
		- spotřební daň z půllitru piva 1,76 Kč					
		- DPH v základní sazbě					
		- prodejní cena vratné lahve 3 Kč (zálohováno)					
18.	VÚD	Vyskladnění prodaného piva					
19.	VÚD	Vyskladnění prodaných lahví					
20.	VBÚ	Inkaso faktury za prodej piva					
21.	VÚD	Skladník neopatrnou manipulací s přepravkami zničil 20 ks lahví s pivem a 40 ks prázdných lahví					
22.	VÚD	Zákazníci vrátili pivovaru 15 000 ks zálohovaných lahví					

SZP – sociální a zdravotní pojištění; V – výnos; N – náklad; R – rozvahová změna; P – příjem; Vd – výdaj

Příklad 6.5 – Účtování o nákladech a výnosech ve společnosti obchodující s použitým zbožím

Společnost s ručením omezeným, účetní jednotka a registrovaný plátce DPH, provozuje autobazar. Pro účely výpočtu splatné daně z příjmů předpokládejte, že výsledek hospodaření před zdaněním představuje základ daně.

Úkol 1: Doplňte částky a zaúčtujte všechny níže uvedené operace.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	VPD	Výkup ojetého automobilu od FO za hotové	30 000		
2.	FAV	Výkup ojetého automobilu od plátce DPH			
		- cena zboží	200 000		
		- DPH v základní sazbě			
3.	FAV	Prodej ojetého automobilu vykoupeného od FO			
		- cena automobilu	130 000		
		- DPH (uplatněn zvláštní režim DPH)			
4.	VÚD	Prodaný automobil předán kupujícímu			
5.	FAP	Přijata faktura za pronájem parkovací plochy od neplátce DPH	20 000		
6.	FAP	Přijata faktura za pojištění prodáváných automobilů proti krádeži a vandalismu	25 000		
7.	FAV	Prodej automobilu vykoupeného od plátce DPH			
		- cena automobilu	350 000		
		- DPH v základní sazbě			
8.	VÚD	Prodaný automobil předán kupujícímu			
9.	PPD	Do pokladny přijata částka za zprostředkování registrace automobilu pro zákazníka			
		- cena	800		
		- DPH v základní sazbě			
10.	VPD	Úhrada smluvnímu autoservisu – částka za technickou prohlídku prodáváných vozidel			
		- cena	5 000		
		- DPH v základní sazbě			
11.	VPD	Nakoupeny pohonné hmoty			
		- cena	1 500		
		- DPH v základní sazbě			

FO – fyzická osoba

Úkol 2: Na základě operací v úkolu 1 sestavte výkaz zisku a ztráty pana Vomáčky k rozvahovému dni.

Výkaz zisku a ztráty pana Vomáčky k 31. 12. 202X (v tis. Kč)	
Provozní výsledek hospodaření	
Finanční výsledek hospodaření	
Výsledek hospodaření před zdaněním	
Výsledek hospodaření po zdanění/za účetní období	

Příklad 6.7 – Účtování o nákladech a výnosech u shared service centra (SSC)

V Brně působí jako dceřiná společnost centrum sdílených služeb (SSC) velké nadnárodní společnosti (plátce DPH), jehož úkolem je účtovat veškeré transakce související s podnikatelskou činností této nadnárodní společnosti. V účetnictví tohoto SSC se vyskytly níže uvedené účetní operace. Pro účely výpočtu splatné daně z příjmů předpokládejte, že výsledek hospodaření před zdaněním představuje základ daně.

Úkol 1: Doplňte částky a zaúčtujte všechny operace.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	FAP	Faktura za pronájem kancelářských prostor v místním Office centru	1 000 000		
2.	VPD	V hotovosti nakoupeny sušenky a ovoce, které jsou k dispozici zaměstnancům na pracovišti ke konzumaci v rámci benefitního systému			
		- cena sušenek a ovoce	2 000		
		- DPH v první snížené sazbě			
3.	FAP	Místní VŠ uspořádala pro zaměstnance školení v oblasti rozdílů mezi českou účetní legislativou a US GAAP			
		- cena školení	100 000		
		- DPH v základní sazbě			
4.	FAV	Mateřské společnosti v USA byly vyfakturovány služby za vedení účetnictví a mzdové agendy, z hlediska DPH uplatněn			

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
		reverse charge, částka 1 mil. USD, denní kurz 22,30 Kč/USD			
5.	VÚD	Zúčtovány mzdy zaměstnanců a příspěvek zaměstnavatele na doplňkové penzijní spoření ve výši 2 % hrubých mezd			
		- hrubá mzda	1 000 000		
		- příspěvek zaměstnavatele na doplňkové penzijní spoření			
6.	VBÚ	Na účet vyinkasována faktura od mateřské společnosti, denní kurz 22,40 Kč/USD			
		- inkasovaná částka			
		-			
7.	VÚD	Odpis nedobytné pohledávky	20 000		
8.	FAP	Faktura za konzultace s daňovým poradcem			
		- cena konzultace	15 000		
		- DPH v základní sazbě			
9.	VÚD	V rámci uzávěrkových operací zaúčtována dohadná položka na spotřebovanou elektrickou energii	100 000		
10.	VÚD	V rámci uzávěrkových operací zjištěn poškozený a neopravitelný externí počítač v zůstatkové hodnotě 25 000 Kč; pořizovací cena byla 75 000 Kč			
		-			
		-			
11.	VÚD	V rámci uzávěrkových operací zaúčtována dle interních směrnic opravná položka k pohledávce 3 měsíce po splatnosti ve výši 20 % z nominální hodnoty pohledávky 1 000 000 Kč			

Úkol 2: Zjistěte zůstatek účtu 343 – Daň z přidané hodnoty a vysvětlete ve vztahu k finančnímu úřadu, jak se účetní jednotka zachová.

343 – Daň z přidané hodnoty

Konečný stav účtu 343: _____

Interpretace: _____

Výňatek výkazu zisku a ztráty k 31. 12. 202X+1 (v tis. Kč)		
Text	Běžné úč. období	Minulé úč. období
Tržby za prodej zboží	15 000	10 000
...	...	...
Provozní výsledek hospodaření	2 000	1 000
Finanční výsledek hospodaření	0	0
Výsledek hospodaření před zdaněním	2 000	1 000
Daň z příjmů splatná	380	190
Výsledek hospodaření po zdanění	1 620	810

Úkol 1: Posuďte, zda se jedná o významnou, nebo nevýznamnou chybu. Své rozhodnutí zdůvodněte.

Úkol 2: Formulujte a zaúčtujte účetní případy související s opravou chyby, dodatečně vyměřenou daní a úrokem z prodlení v roce 202X+1 v případě, že účetní jednotka zhodnotila, že jde o **významnou chybu**. Zaúčtujte také inkaso pohledávky a úhradu vzniklého dluhu vůči finančnímu úřadu.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D

Úkol 3: Sestavte **opravený** výňatek z rozvahy k 31. 12. 202X+1.

Výňatek z rozvahy k 31. 12. 202X+1 (v tis. Kč)					
AKTIVA	Běžné úč. období	Minulé úč. období (opraveno)	PASIVA	Běžné úč. období	Minulé úč. období (opraveno)
	Netto	Netto			
Aktiva celkem			Pasiva celkem		
Pohledávky z obchodních vztahů			Výsledek hospod. běžného úč. období		
Peněžní prostředky					
...	12 400	12 500	Daňové závazky		
			...	16 900	15 000

Úkol 4: Sestavte **opravený** výňatek výkazu zisku a ztráty k 31. 12. 202X+1.

Výňatek výkazu zisku a ztráty (opravený) k 31. 12. 20X1+1 (v tis. Kč)		
Text	Běžné úč. období	Minulé úč. období (opraveno)
Tržby za prodej zboží		
...	...	...
Provozní výsledek hospodaření		
Finanční výsledek hospodaření		
Výsledek hospodaření před zdaněním		
Daň z příjmů splatná		
Výsledek hospodaření po zdanění		

KAPITOLA 7: ÚČTOVÁ TŘÍDA 7

ÚČETNÍ UZÁVĚRKA A ÚČETNÍ ZÁVĚRKA

Účetní uzávěrka představuje soubor činností a postupů, které směřují k uzavření účetního období a sestavení **účetní závěrky**. Součástí účetní uzávěrky jsou následující kroky:

- a) inventarizace majetku a závazků,
- b) závěrečné operace u zásob,
- c) odpis pohledávek,
- d) tvorba a zúčtování opravných položek,
- e) kontrola časového rozlišení nákladů a výnosů,
- f) zaúčtování kurzových rozdílů,
- g) tvorba a zúčtování rezerv,
- h) zaúčtování dohadných položek,
- i) výpočet a zaúčtování splatné daně z příjmů (resp. rezervy na daň z příjmů),
- j) výpočet a zaúčtování odložené daně z příjmů,
- k) uzavření účetních knih.

Při uzavírání účetních knih se zjištěné konečné stavy aktivních a pasivních účtů převedou podvojným zápisem na účet **702 – Konečný účet rozvažný**; konečné stavy nákladových a výnosových účtů na účet **710 – Účet zisků a ztrát**. Zjištěný výsledek hospodaření za účetní období se přeúčtuje z účtu 710 na vrub (ztráta), resp. ve prospěch (zisk) účtu 702 – Konečný účet rozvažný.

Účetní závěrka je nedílný celek a tvoří ji vždy **rozvaha** (bilance), **výkaz zisku a ztráty** a **příloha**, která vysvětluje a doplňuje informace obsažené v účetních výkazech. Účetní závěrka obchodních společností s výjimkou malých a mikro účetních jednotek obsahuje také **přehled o peněžních tocích** a **přehled o změnách vlastního kapitálu**. Subjekty veřejného zájmu (banky, pojišťovny/zajišťovny, penzijní společnosti, zdravotní pojišťovny) přehled o peněžních tocích nesestavují. Účetní závěrka může být sestavena v **plném** nebo **zkráceném rozsahu**. Rozvahu ve zkráceném rozsahu mohou sestavovat mikro a malé účetní jednotky, které nemají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem. Výkaz zisku a ztráty sestavují ve zkráceném rozsahu malé a mikro účetní jednotky, které nejsou obchodními společnostmi a současně nemají povinnost auditu. Účetní závěrka dle okamžiku sestavení může být **řádná, mimořádná** nebo **mezitímní**.

Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví tak, aby na jeho základě sestavená účetní závěrka byla **srozumitelná** a podávala **věrný a poctivý obraz** předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky tak, aby na jejím základě mohl uživatel činit ekonomická rozhodnutí. Základními kvalitativními požadavky na informace uváděné v účetní závěrce jsou **spolehlivost, srovnatelnost, srozumitelnost** a **významnost**.

Účetní jednotky, které mají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, jsou povinny vyhotovit také **výroční zprávu**, jejímž účelem je uceleně, vyváženě a komplexně informovat o vývoji jejich výkonnosti, činnosti a stávajícím hospodářském postavení.

Jsou-li účetní jednotky zapsány ve veřejném rejstříku, mají povinnost uložením do příslušné sbírky listin zveřejnit svou účetní závěrku a výroční zprávu. Malé a mikro účetní jednotky, které nemají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, nemusí zveřejňovat výkaz zisku a ztráty.

Otázky k opakování:

1. Charakterizujte účetní uzávěrku.
2. Charakterizujte účetní závěrku a jednotlivé výkazy. Uveďte účetní výkazy, které jsou vždy součástí účetní závěrky bez ohledu na typ účetní jednotky.
3. Vysvětlíte jednotlivé kvalitativní požadavky na informace obsažené v účetní závěrce.
4. Vymezte rozdíl mezi řádnou, mimořádnou a mezitímní účetní závěrkou.
5. Popište postup transformace výsledku hospodaření na základě daně a výpočet daně z příjmů právnických osob (splatné). Jakým způsobem se takto vypočtená daň zaúčtuje?

Příklad 7.1 – Účetní uzávěrka - opakování (řešený příklad)

V účetnictví malé obchodní společnosti, prodejce tištěných knih (neplátce DPH), se vyskytly následující účetní případy. O zásobách tato účetní jednotka účtuje způsobem A.

Úkol: Zaúčtujte všechny účetní operace. Otevřete účty při dodržení zásady podvojnosti. Uzavřete účty pomocí účtu 710 – Účet zisků a ztrát a účtu 702 – Konečný účet rozvažný.

Č.	Datum	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
PS	1. 1.	VÚD	221 – Peněžní prostředky na účtech	100 000		
PS	1. 1.	VÚD	132 – Zboží na skladě	200 000		
PS	1. 1.	VÚD	211 – Pokladna	50 000		
PS	1. 1.	VÚD	411 – Základní kapitál	300 000		
PS	1. 1.	VÚD	321 – Dluhy z obchodních vztahů	50 000		
1.	12. 1.	FAP	Nákup zboží (knih) na fakturu			
			- cena zboží	30 000		
			- DPH ve druhé snížené sazbě			
2.	13. 1.	FAP	Přeprava knih (od neplátce DPH)	2 000		
3.	14. 1.	VÚD	Knihy převzaty na prodejnu			
4.	17. 1.	PPD	Prodej poloviny nakoupených knih	40 000		
5.	17. 1.	VÚD	Prodané knihy vyskladněny			
6.	18. 1.	FAP	Faktura za elektrickou energii			
			- cena energie	3 000		
			- DPH v základní sazbě			
7.	26. 1.	FAV	Prodej druhé poloviny nakoupených knih	35 000		
8.	26. 1.	VÚD	Prodané knihy vyskladněny			
9.	31. 1.	VÚD	Při inventuře na konci měsíce zjištěny hlodavci zničené knihy	2 000		
KS	31. 1.	VÚD	Převod KS (uzavření) účtu 502			
KS	31. 1.	VÚD	Převod KS (uzavření) účtu 504			
KS	31. 1.	VÚD	Převod KS (uzavření) účtu 549			
KS	31. 1.	VÚD	Převod KS (uzavření) účtu 604			
KS	31. 1.	VÚD	Převod KS (uzavření) účtu 132			
KS	31. 1.	VÚD	Převod KS (uzavření) účtu 211			
KS	31. 1.	VÚD	Převod KS (uzavření) účtu 221			
KS	31. 1.	VÚD	Převod KS (uzavření) účtu 311			
KS	31. 1.	VÚD	Převod KS (uzavření) účtu 321			
KS	31. 1.	VÚD	Převod KS (uzavření) účtu 411			
KS	31. 1.	VÚD	Převod KS (uzavření) účtu 710			

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--

701 - Počáteční účet rozvažný

702 - Konečný účet rozvažný

710 - Účet zisků a ztrát

Příklad 7.2 – Účetní uzávěrka a závěrka

Účetní jednotka má ke dni účetní uzávěrky (před provedením uzávěrkových operací) následující konečné stavy účtů:

Číslo účtu	Název účtu	Konečný stav v Kč
022	Hmotné movité věci	100 000
062	Podíly – podstatný vliv	50 000
082	Oprávkky k hmotným movitým věcem	30 000
111	Pořízení materiálu	50 000
112	Materiál na skladě	50 000
221	Peněžní prostředky na účtech	150 000
251	Majetkové cenné papíry k obchodování	130 000
311	Pohledávky z obchodních vztahů	100 000
321	Dluhy z obchodních vztahů	120 000
411	Základní kapitál	200 000
5XX	Nákladové účty	120 000
6XX	Výnosové účty	400 000

Úkol 1: Zaúčtujte níže uvedené operace účtované v rámci účetní uzávěrky.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	VÚD	Dočasné snížení hodnoty pohledávek o 20 %			
2.	VÚD	Zúčtování nedodaného materiálu			
3.	VÚD	Rezerva na opravu hmotného majetku tvořená v souladu se zákonem o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů	20 000		
4.	VBÚ.1	Převod peněžních prostředků na vázaný účet			
5.	VBÚ.2	Připsání peněžních prostředků na vázaný účet			
6.	VÚD	Zjištěno odcizení akcií k obchodování	130 000		
7.	VÚD	Ocenění majetkové účasti v osobě pod podstatným vlivem ekvivalencí; zvýšení hodnoty na 100 000 Kč			
8.	VÚD	Manko do normy přirozených úbytků na zásobách materiálu	10 000		
9.	VÚD	Dočasné snížení hodnoty zbývajcího materiálu na skladě (hodnota materiálu poklesla na 36 000 Kč)			

Úkol 2: Vypočítejte splatnou daň z příjmů právnických osob.

Účetní odpisy činí 30 000 Kč a daňové odpisy 40 000 Kč. V souladu se zákonem o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, posoudila účetní jednotka daňovou uznatelnost jednotlivých nákladů zúčtovaných v rámci účetní uzávěrky v úkolu 1 následovně:

Položka	Daňová uznatelnost
Tvorba opravné položky k pohledávkám	NE
Tvorba opravné položky k materiálu na skladě	NE
Tvorba rezervy na opravu hmotného majetku dle zákona o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů	ANO
Manko do normy přirozených úbytků	ANO
Manko na finančním majetku (odcizení akcií)	NE

Výpočet základu daně z příjmů právnických osob:

Základ daně z příjmů právnických osob (zaokrouhlený na celé tisíce dolů): _____

Výpočet daňové povinnosti:

Daň z příjmů právnických osob: _____

Úkol 3: Vypočítejte výsledek hospodaření za účetní období (disponibilní zisk).

Disponibilní zisk za účetní období: _____

Úkol 4: Zaúčtujte splatnou daň z příjmů (viz úkol 2) a dosažený výsledek hospodaření za účetní období (disponibilní zisk, viz úkol 3).

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D

Úkol 5: Sestavte účet 702 – Konečný účet rozvažný a účet 710 – Účet zisků a ztrát.

702 – Konečný účet rozvažný

--	--

710 – Účet zisků a ztrát

Úkol 6: Sestavte na základě úkolu 5 rozvahu účetní jednotky k 31. 12. 202X ve zkráceném rozsahu v rozšířené variantě.

Rozvaha k 31. 12. 202X (v tis. Kč)		Brutto	Korekce	Netto
AKTIVA CELKEM				
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál			
B.	Dlouhodobý majetek			
	B.I. Dlouhodobý nehmotný majetek			
	B.II. Dlouhodobý hmotný majetek			
	B.III. Dlouhodobý finanční majetek			
C.	Oběžná aktiva			
	C.I. Zásoby			
	C.II. Pohledávky			
	C.III. Krátkodobý finanční majetek			
	C.IV. Peněžní prostředky			
D.	Časové rozlišení			
PASIVA CELKEM				
A.	Vlastní kapitál			
	A.I. Základní kapitál			
	A.II. Kapitálové fondy			
	A.III. Fondy ze zisku			
	A.IV. Výsledek hospodaření minulých let			
	A.V. Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)			
B. + C.	Cizí zdroje			
B.	Rezervy			
C.	Závazky			
	C.I. Dlouhodobé závazky			
	C.II. Krátkodobé závazky			
D.	Časové rozlišení			

Příklad 7.3 - Účetní závěrka (komplexní příklad)

Akciová společnost zabývající se výrobou a dodávkami elektrické energie vykázala na konci účetního období (tj. k 31. 12. 202X) níže uvedené zůstatky na svých účtech.

Pro účely výpočtu splatné daně z příjmů předpokládejte, že výsledek hospodaření před zdaněním představuje základ daně.

Číslo účtu	Název účtu	KS účtu k 31.12. (v tis. Kč)
013	Software	500
073	Oprávkky k softwaru	200
021.1	Budovy jaderné elektrárny	30 000 000
081.1	Oprávkky k budovám jaderné elektrárny	15 000 000
021.2	Rozvodné sítě	20 000 000
081.2	Oprávkky k rozvodným sítím	10 000 000
022.1	Vnitřní vybavení staveb	50 000
082.1	Oprávkky k vnitřnímu vybavení staveb	30 000
022.2	Automobily	10 000
082.2	Oprávkky k automobilům	5 000
031	Pozemky	1 000 000
092	Opravná položka k pozemkům	1 000
052	Poskytnuté zálohy na nákup jaderného reaktoru	500 000
112.1	Uranové tyče	50 000
112.2	Náhradní díly	7 000
191.2	Opravná položka k náhradním dílům	800
151.1	Poskytnuté zálohy na nákup jaderného paliva	2 000
211	Pokladna	3 000
221	Peněžní prostředky na účtech	150 000
231	Krátkodobé úvěry	50 000
241	Krátkodobé emitované dluhopisy	30 000
258	Směnky k inkasu	20 000
311	Pohledávky z obchodních vztahů	100 000
321	Závazky z obchodních vztahů	400 000
324	Přijaté provozní zálohy	80 000
331	Zaměstnanci	120 000
336	Zúčtování s institucemi ZP a SP	40 000
341.1	Daň z příjmů - dluh	60 000
343.1	Daň z přidané hodnoty - dluh	110 000
351	Pohledávky - ovládaná osoba	400 000
362	Dluhy - podstatný vliv	220 000
381	Náklady příštích období	700
384	Výnosy příštích období	25 000
388	Dohadné účty aktivní	600
389	Dohadné účty pasivní	13 000

Číslo účtu	Název účtu	KS účtu k 31.12. (v tis. Kč)
391	Opravná položka k pohledávkám z obchodních vztahů	20 000
411	Základní kapitál	9 500 000
413	Kapitálové fondy	1 000 000
421	Rezervní fond	1 800 000
428	Nerозdělený zisk minulých let	2 800 000
451	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	140 000
461	Dlouhodobé bankovní úvěry	8 490 616
473	Dlouhodobé emitované dluhopisy	700 000
479	Jiné dlouhodobé dluhy	600 000
501	Spotřeba materiálu	500 000
502	Spotřeba energie	300 000
511	Opravy a udržování	400 000
512	Cestovné	50 000
518	Ostatní služby	350 000
521	Mzdové náklady	700 000
524	Zákonné zdravotní a sociální pojištění	243 600
531	Daň silniční	30 000
532	Daň z nemovitých věcí	120 000
538	Spotřebované kolkové známky	60 000
541	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	200 000
542	Prodaný materiál	80 000
548	Ostatní provozní náklady	90 000
549	Manka a škody v provozní oblasti	100 000
551	Odpisy dlouhodobého majetku	1 000 000
552	Tvorba a zúčtování zákonných rezerv	400 000
559	Tvorba a zúčtování opravných položek	250 000
562	Úroky	550 000
563	Kurzové ztráty	150 000
568	Ostatní finanční náklady	100 000
583	Změna stavu výrobků	200 000
591	Daň z příjmů - splatná	248 216
601	Tržby z prodeje výrobků	4 000 000
602	Tržby z prodeje služeb	500 000
641	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	300 000
642	Tržby z prodeje materiálu	150 000
648	Ostatní provozní výnosy	350 000
662	Výnosové úroky	100 000
663	Kurzové zisky	1 580 000
668	Ostatní finanční výnosy	200 000

ZP - zdravotní pojištění; SP - sociální pojištění

Úkol 1: Na základě konečných stavů účtů sestavte rozvahu akciové společnosti.

Rozvaha k 31. 12. 202X (v tis. Kč)					
AKTIVA	Brutto	Korekce	Netto	PASIVA	
Aktiva celkem				Pasiva celkem	
Pohledávky za upsaný ZK				Vlastní kapitál	
Stálá aktiva					
				Cizí zdroje	
Oběžná aktiva					
Časové rozlišení aktiv				Časové rozlišení pasiv	

Úkol 2: Zaúčtujte úpis, splacení akcií a zápis zvýšení základního kapitálu do obchodního rejstříku. Dále zaúčtujte přecenění majetkové účasti ekvivalencí.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
PS	VÚD	411 - Základní kapitál			

Úkol 3: Sestavte přehled o změnách vlastního kapitálu akciové společnosti k 31. 12. 202X+1.

Přehled o změnách vlastního kapitálu k 31. 12. 202X+1 (v tis. Kč)			
Položka	Stav k 31. 12. 202X	Změna +/-	Stav k 31. 12. 202X+1
Přiděleno:			
-			
-			
-			
-			
-			
Součet celkem:			

Úkol 4: Zamyslete se nad dalšími možnými podobami přehledu o změnách vlastního kapitálu.

Příklad 7.5 – Přehled o peněžních tocích (komplexní řešený příklad)

Účetní jednotka sestavuje přehled o peněžních tocích. Za tímto účelem sestavila k 31. 12. 202X obratovou (tabulkovou) předvahu zachycující stavy, obraty a změny stavů používaných účtů (pro zjednodušení nejsou uvažovány daně a odvody na sociální a zdravotní pojištění).

Obratová předvaha k 31. 12. 202X (v tis. Kč)					
Číslo účtu – název	PS	MD	D	KS	Změna stavů
022 – Hmotné movité věci (HMV)	570	290	0	860	+ 290
065 – Dluhové cenné papíry do splatnosti	70	5	5	70	0
082 – Oprávky k HMV	230	0	170	400	+ 170
112 – Materiál na skladě	810	690	720	780	- 30
123 – Výrobky	430	1 170	1 280	320	- 110
211 – Pokladna	10	0	0	10	0
221 – Peněžní prostředky na účtech	600				
311 – Pohledávky z obchodních vztahů	550	1 540	1 090	1 000	+ 450
321 – Dluhy z obchodních vztahů	550	740	980	790	+ 240
321.1 – Provozní dluhy	550	490	690	750	+ 200
321.2 – Investiční dluhy	0	250	290	40	+ 40
331 – Zaměstnanci	140	380	450	210	+ 70
364 – Dluhy ke spol. při rozdělování zisku	0	200	200	0	0
411 – Základní kapitál	1 200	0	0	1 200	0
421 – Rezervní fond	60	0	0	60	0
431 – VH ve schvalovacím řízení	200	200	0	0	- 200
459 – Ostatní rezervy	100	0	50	150	+ 50
461 – Dlouh. dluhy k úvěrovým institucím	560	160	0	400	- 160
501 – Spotřeba materiálu	---	720	0	720	+ 720
521 – Mzdové náklady	---	450	0	450	+ 450
551 – Odpisy	---	170	0	170	+ 170
554 – Tvorba ostatních rezerv	---	50	0	50	+ 50
562 – Úroky	---	30	0	30	+ 30
583 – Změna stavu výrobků	---	1 280	1 170	110	+ 110
601 – Tržby za vlastní výrobky	---	0	1 540	1 540	+ 1 540
665 – Výnosy z DFM (kupónový výnos)	---	0	5	5	+ 5

Úkol 1: a) Charakterizujte přehled o peněžních tocích a jeho jednotlivé části. Vysvětlíte podstatu dvou základních metod pro sestavení peněžních toků (metody přímé a nepřímé) a diskutujte jejich výhody a nevýhody.

b) Jaké metody lze v souladu s českými účetními předpisy použít pro sestavení jednotlivých částí přehledu o peněžních tocích?

Úkol 2: Na základě obratové předvahy sestavte výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 202X a pro účely nepřímé metody sestavení peněžních toků vypočítejte výsledek hospodaření před zdaněním.

Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 202X (v tis. Kč)	
Provozní výsledek hospodaření	
Finanční výsledek hospodaření	
Výsledek hospodaření před zdaněním	

Úkol 3: Zaúčtujte následující účetní případy související s pohybem peněžních prostředků v průběhu účetního období a rozhodněte, zda daný účetní případ spadá do provozní (P), investiční (I), nebo finanční (F) činnosti účetní jednotky. Účetním dokladem pro všechny případy je výpis z bankovního účtu.

Č.	Název operace	Částka	MD	D	P/I/F
1.	Inkaso pohledávek od odběratelů	1 090 000			
2.	Výplata podílů na zisku společníkům	200 000			
3.	Výplata předepsaných mezd zaměstnancům	380 000			
4.	Inkaso kupónu z dlouhodobého dluhopisu	5 000			
5.	Úhrada úroků z bankovního úvěru	30 000			
6.	Úhrada faktury za nakoupené HMV	250 000			
7.	Úhrada provozních závazků k dodavatelům	490 000			
8.	Splátka bankovního úvěru	160 000			

Úkol 4: Vypočítejte obraty a konečný stav účtu 221 – Peněžní prostředky na účtech a doplňte je do obratové předvahy účetní jednotky.

Úkol 5: Sestavte přehled o peněžních tocích účetní jednotky k 31. 12. 202X. Pro sestavení peněžních toků z hlavní výdělečné (provozní) činnosti využijte jednak nepřímou a jednak přímou metodu. Využijte vzorový přehled o peněžních tocích uvedený v příloze.

Přehled o peněžních tocích k 31. 12. 202X (v tis. Kč)	
Stav peněžních prostředků na začátku účetního období	
a) PENĚŽNÍ TOKY Z HLAVNÍ VÝDĚLEČNÉ (PROVOZNÍ) ČINNOSTI - nepřímá metoda	
Účetní výsledek hospodaření před zdaněním	
Úprava o nepeněžní operace	
-	
-	
-	
* Čistý peněžní tok z provozní činnosti před změnami prac. kap.	
Změna stavu nepeněžních složek pracovního kapitálu	
-	
-	
-	
Vyplacené úroky	
Přijaté úroky	
*** Čistý peněžní tok z provozní činnosti	
b) PENĚŽNÍ TOKY Z HLAVNÍ VÝDĚLEČNÉ (PROVOZNÍ) ČINNOSTI - přímá metoda	
*** Čistý peněžní tok z provozní činnosti	
PENĚŽNÍ TOKY Z INVESTIČNÍ ČINNOSTI	
Výdaje spojené s nabytím stálých aktiv	
Příjmy z prodeje stálých aktiv	
*** Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti	
PENĚŽNÍ TOKY Z FINANČNÍCH ČINNOSTÍ	
Dopady změn dlouhodobých závazků na peněžní prostředky	
Vyplacené podíly na zisku	
*** Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti	
Čisté zvýšení/snížení peněžních prostředků	
Stav peněžních prostředků na konci období	

Úkol 6: Sestavte rozvahu účetní jednotky k 31. 12. 202X.

Rozvaha k 31. 12. 202X (v tis. Kč)					
AKTIVA	Brutto	Korekce	Netto	PASIVA	
Aktiva celkem				Pasiva celkem	
Stálá aktiva				Vlastní kapitál	
Oběžná aktiva					
				Rezervy	
				Závazky	

KAPITOLA 8: ŘEŠENÍ VYBRANÝCH PŘÍKLADŮ

ÚČTOVÁ TŘÍDA 2

KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK, PENĚŽNÍ PROSTŘEDKY A KRÁTKODOBÉ ÚVĚRY

Příklad 1.1 - Opakování

Účetní jednotka zaznamenala v běžném období níže uvedené operace.

Úkol: Sestavte účtovací předpis a rozhodněte o vlivu operací na aktiva, závazky a vlastní kapitál.

Č.	Doklad	Název operace	MD	D	A	VK	Z
1.	VBÚ	Inkaso od odběratelů	221	311	+/-		
2.	VBÚ	Úhrada dodavatelům	321	221	-		-
3.	VPD	Nákup známek	213	211	+/-		
4.	VPD	Nákup kolků	213	211	+/-		
5.	VÚD	Spotřeba známek	518	213	-	-	
6.	VÚD	Spotřeba kolků	538	213	-	-	
7.	VPD	Odvod peněz z pokladny na běžný účet	261	211	+/-		
8.	VBÚ	Připsání hotovosti na běžný účet	221	261	+/-		
9.	PPD	Výběr hotovosti z bankovního účtu do pokladny	211	261	+/-		
10.	VBÚ	Zúčtování výběru hotovosti z bankovního účtu	261	221	+/-		
11.	VÚÚ	Banka přislíbila krátkodobý úvěr	261	231	+		+
12.	VBÚ	Připsání krátkodobého úvěru na bankovní účet	221	261	+/-		
13.	VBÚ	Splátka bankovního úvěru z bankovního účtu	261	221	+/-		
14.	VÚÚ	Splátka bankovního úvěru - snížení závazku	231	261	-		-
15.	VÚD	Manko v pokladně	569	211	-	-	
16.	VÚD	Předpis manka pokladníkovi	335	668	+	+	
17.	PPD	Pokladník uhradil manko	211	335	+/-		
18.	VPD	Záloha na služební cestu zaměstnancům	335	211	+/-		

A - aktiva; VK - vlastní kapitál; Z - závazky (dluhy)

Příklad 1.11 – Krátkodobé cenné papíry

Účetní jednotka nakoupila krátkodobé dluhopisy držené do splatnosti za 500 tis. Kč a akcie určené k obchodování za 600 tis. Kč, nákup uhradila z běžného účtu. Makléřské společnosti zaplatila z bankovního účtu 10% provizi za nákup akcií. U dluhopisů zúčtovala 20% úrok. Dluhopisy byly proplaceny v den splatnosti včetně úroku na bankovní účet, akcie prodala v hotovosti za 800 tis. Kč. Účetní operace proběhly ve stejném účetním období.

Úkol 1: Odvoďte a zaúčtujte potřebné operace, doplňte částky a doklady.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	VBÚ	Nákup dluhopisů	500 000	259	221
2.	VBÚ	Nákup akcií	600 000	259	221
3.	VBÚ	Poplatek za nákup akcií	60 000	259	221
4.	VÚD	Převod dluhopisů do evidence	500 000	256	259
5.	VÚD	Převod akcií do evidence	660 000	251	259
6.	VÚD	Zúčtování úroků z dluhopisu	100 000	256	662
7.	VBÚ	Proplacení dluhopisů včetně úroků	600 000	221	256
8.	PPD	Prodej akcií	800 000	211	661
9.	VÚD	Vyřazení akcií z evidence	660 000	561	251

Úkol 2: Vypočítejte výsledek hospodaření z prodeje dluhopisů: 100 000 Kč

Úkol 3: Vypočítejte výsledek hospodaření z prodeje akcií: 140 000 Kč

ÚČTOVÁ TŘÍDA 1**ZÁSoby****Příklad 2.1 - Opakování - vliv hospodářských operací na rozvahu**

Účetní jednotka zaznamenala v průběhu běžného období níže uvedené vybrané hospodářské operace z oblasti zásob.

Úkol: Přiřaďte k operacím chybějící účetní doklady a vytvořte pro ně účtovací předpisy. Rozhodněte o vlivu operací na aktiva, závazky, náklady a výnosy.

Č.	Doklad	Název operace	Způsob	MD	D	A	Z	N	V
1.	VPD	Nákup materiálu za hotové	A	111	211	+/-			
2.	VÚD	Vnitropodniková přeprava materiálu	A	111	586	+		-	
3.	VÚD	Převzetí materiálu na sklad	A	112	111	+/-			
4.	VÚD	Přírůstek polotovarů	A	122	582	+		-	
5.	VÚD	Úbytek nedokončené výroby	A	581	121	-		+	
6.	FAP	Nákup zboží na fakturu	B	504	321		+	+	
7.	VPD	Přeprava zboží uhrazena hotově	B	504	211	-		+	
8.	---	Převzetí zboží na sklad	B	---	---				
9.	PPD	Prodej zboží za hotové	---	211	604	+			+
10.	FAV	Prodej výrobků; úhrada proběhne za 14 dnů	---	311	601	+			+
11.	---	Vyskladnění prodaného zboží	B	---	---				
12.	VÚD	Vyskladnění prodaných výrobků	A	583	123	-		+	
13.	VÚD	Manko u materiálu	A	549	112	-		+	
14.	VÚD	Předpis manka k náhradě	---	335	648	+			+
15.	VBÚ	Úhrada zálohy na materiál z bankovního účtu	---	151	221	+/-			

A - aktiva; Z - závazky; N - náklady; V - výnosy.

Příklad 2.8 - Účtování o materiálu a zásobách vlastní činnosti

Účetní jednotka, registrovaný plátce DPH, se zabývá výrobní činností. O zásobách, pokud není uvedeno jinak, účtuje způsobem A.

Úkol 1: Doplňte chybějící částky, účetní doklady a zaúčtujte níže uvedené operace.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	VPD	Nákup čisticích prostředků od neplátce DPH za hotové (způsob B)	890	501	211
2.	FAP	Nákup surovin od plátce DPH			
		- cena surovin a dopravy	420 000	111	321
		- DPH v základní sazbě	88 200	343	321
3.	VÚD	Převzetí surovin na sklad	420 000	112	111
4.	VPD	Poskytnutí zálohy společníkovi	15 000	355	211
5.	VÚD	Spotřeba poloviny surovin ze skladu	210 000	501	112
6.	VÚD	Přírůstek polotovarů a jejich převod na sklad	158 100	122	582
7.	VÚD	Úbytek polotovarů	47 520	582	122
8.	VÚD	Přírůstek výrobků a jejich převod na sklad	47 520	123	583
9.	FAV	Prodej výrobků odběratelům	30 000		
		- prodejní cena bez daně	24 793	311	601
		- DPH v základní sazbě	5 207	311	343
10.	VÚD	Vyskladnění prodaných výrobků	12 113	583	123

ÚČTOVÁ TRÍDA 0**STÁLÁ AKTIVA (DLOUHODOBÝ HMOTNÝ, NEHMOTNÝ A FINANČNÍ MAJETEK)****Příklad 3.3 - Pořízení a prodej různých druhů dlouhodobého finančního majetku**

Účetní jednotka GAMA, a.s., z předcházejících příkladů vlastní volné peněžní prostředky, proto se rozhodla pro investice do různých druhů cenných papírů. Na portálu www.ceskedluhopisy.cz zjistila, že jsou dostupné dluhopisy *České nanovlákn II* splatné za 3 roky s úrokem 9 % p. a. Účetní jednotka se rozhodla 20 ks těchto dluhopisů nakoupit se záměrem držet je do splatnosti. Nominální hodnota jednoho dluhopisu činí 50 tis. Kč.

Účetní jednotka uzavřela dne 15. 10. 202X smlouvu o úpisu, na jejímž základě bude do 30 dnů uhrazena částka 1 mil. Kč na účet emitenta. Úroky jsou vypláceny v prosinci příslušného roku. Splatnost nakoupených dluhopisů je ke dni 15. 10. 202X+3.

Úkol 1: Zaúčtujte níže uvedené účetní operace.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	VÚD	Úpis dluhopisů	1 000 000	069	379
2.	VBÚ	Úhrada upsaných dluhopisů	1 000 000	379	221
3.	VÚD	Převzetí dluhopisů od emitenta	1 000 000	065.1	069
4.	VÚD	Zúčtování alikvotní části úrokového výnosu	15 000	065.2	665
5.	VBÚ	Přijatá platba úroků	15 000	221	065.2

Účetní jednotka poskytla zápůjčku 3 mil. Kč své mateřské společnosti na 3 roky s úrokem 1 % p. a. Zápůjčka byla předčasně splacena po 6 měsících trvání smlouvy.

Úkol 2: Zaúčtujte níže uvedené účetní operace související se zápůjčkou.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	VÚD	Vznik dluhu na základě podpisu smlouvy	3 000 000	067.1	379
2.	VBÚ	Úhrada dluhu	3 000 000	379	221
3.	VÚD	Zúčtování alikvotní části úrokového výnosu	15 000	067.2	665
4.	VBÚ	Přijatá platba úroků a vrácení zápůjčky	3 015 000	221	067.1,2

Dále účetní jednotka GAMA, a.s., zakoupila dne 1. 3. 202X bankovní depozitní směnku se splatností 24 měsíců, jmenovitá hodnota směnky je 2 000 tis. Kč. Směnka byla zakoupena za diskontovanou hodnotu 1 760 tis. Kč. Po 16 měsících od nákupu byla směnka prodána za 1 950 tis. Kč.

Úkol 3: Zaúčtujte níže uvedené účetní operace související s bankovní depozitní směnkou.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
Účetní období 202X					
1.	VBÚ	Nákup směnky	1 760 000	068.1	221
2.	VÚD	Zaúčtování části úroků k 31. 12. 20X2	100 000	068.2	665
Účetní období 202X+1					
3.	VÚD	Alikvotní úrok k datu prodeje	60 000	068.2	665
4.	VÚD	Prodej směnky	1 950 000	378	661
5.	VÚD	Vyřazení směnky z majetku účetní jednotky	1 920 000	561	068.1,2
6.	VBÚ	Přijatá platba za prodej směnky	1 950 000	221	378

Příklad 3.9 - Výpočet rovnoměrných a zrychlených účetních odpisů

Účetní jednotka Cargo Services, a.s., neplátce DPH, zakoupila 1. 3. 202X kloubový vysokozdvizný vozík pro nakládání palet v ceně 685 000 Kč vč. DPH. Seřízení pohyblivých částí v ceně 5 000 Kč vč. DPH provedli zaměstnanci dodavatele dne 25. 3. 202X. Do užívání byl vozík zařazen 31. 3. 202X. K nákupu vozíku získala účetní jednotka bankovní úvěr; úrok za měsíc březen 202X činil 20 000 Kč. Účetní jednotka předpokládá, že doba použitelnosti vozíku bude 4 roky a na konci doby použitelnosti jej bude schopna prodat na náhradní díly za 30 000 Kč.

Úkol 1: Stanovte odepisovatelnou částku vysokozdvizného vozíku.

Odepisovatelná částka může být stanovena ve čtyřech variantách. Účetní jednotka má možnost rozhodnout o zahrnutí úroků do pořizovací ceny (§ 47 odst. 1 vyhlášky č. 500/2002 Sb.) a také, s ohledem na významnost a věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky, o zohlednění předpokládané zbytkové hodnoty při odepisování (§ 56 odst. 4 vyhlášky č. 500/2002 Sb.).

Varianty odepisovatelné částky jsou následující:

Varianta	Úroky	Zbytková hodnota	Odepisovatelná částka
I.	zahrnutý do pořizovací ceny	zohledněna	680 000 Kč
II.		nezohledněna	710 000 Kč
III.	nezahrnutý do pořizovací ceny	zohledněna	660 000 Kč
IV.		nezohledněna	690 000 Kč

Úkol 2: Vypočítejte rovnoměrné a zrychlené účetní odpisy v jednotlivých letech použitelnosti. Odpisy zaokrouhlete na celé koruny matematicky.

Odepisovat se začíná od 1. 4. 202X, tzn. v roce 202X se bude odepisovat 9 měsíců a v roce 202X+4 se odepíše zbývajících 3 měsíce.

Rok	Rovnoměrné odpisy			
	varianta I.	varianta II.	varianta III.	varianta IV.
202X	127 500 Kč	133 125 Kč	123 750 Kč	129 375 Kč
202X+1	170 000 Kč	177 500 Kč	165 000 Kč	172 500 Kč
202X+2	170 000 Kč	177 500 Kč	165 000 Kč	172 500 Kč
202X+3	170 000 Kč	177 500 Kč	165 000 Kč	172 500 Kč
202X+4	42 500 Kč	44 375 Kč	41 250 Kč	43 125 Kč
Celkem:	680 000 Kč	710 000 Kč	660 000 Kč	690 000 Kč

Rok	Zrychlené odpisy			
	varianta I.	varianta II.	varianta III.	varianta IV.
202X	204 000 Kč	213 000 Kč	198 000 Kč	207 000 Kč
202X+1	221 000 Kč	230 750 Kč	214 500 Kč	224 250 Kč
202X+2	153 000 Kč	159 750 Kč	148 500 Kč	155 250 Kč
202X+3	85 000 Kč	88 750 Kč	82 500 Kč	86 250 Kč
202X+4	17 000 Kč	17 750 Kč	16 500 Kč	17 250 Kč
Celkem:	680 000 Kč	710 000 Kč	660 000 Kč	690 000 Kč

Příklad 3.11 – Účtování dotací na pořízení dlouhodobého majetku (komplexní příklad)

Pekárna Koláček, a.s., účetní jednotka a neplátce DPH, plánuje nakoupit novou tunelovou pec k pečení kynutých výrobků s využitím dotace poskytované ze státního rozpočtu. Dotace je poskytnuta ve výši 50 % pořizovací ceny.

Na základě výběrového řízení účetní jednotka vybrala dodavatele, u něhož cena pece činí 250 000 Kč a cena dopravy s montáží 20 000 Kč. Doba životnosti pece byla účetní jednotkou stanovena na 5 let; odpisy jsou rovnoměrné. Ve své vnitřní účetní směrnici si účetní jednotka stanovila finanční limit pro dlouhodobý hmotný majetek v částce 70 000 Kč.

Úkol 1: Účetní jednotka požádala o dotaci dne 1. 4. 202X; rozhodnutí o přiznání dotace obdržela dne 1. 12. 202X. Samotný nákup tunelové pece (vč. dopravy a montáže) byl uskutečněn v roce 202X+1 – fakturu účetní jednotka obdržela 1. 3. 202X+1. Do užívání byla tunelová pec zařazena 20. 5. 202X+1. Dotace byla na bankovní účet inkasována 5. 12. 202X+1.

Zformulujte a zaúčtujte relevantní účetní operace (vč. odpisů) v obou účetních obdobích v situaci, kdy rozhodnutí o přiznání dotace předchází nákup dlouhodobého majetku. Neuvažujte úhradu faktury dodavateli tunelové pece.

Č.	Datum	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
Účetní období 202X						
1.	1. 4.	---	Žádost o dotaci	---	---	---
2.	1. 12.	VÚD	Rozhodnutí o přiznání dotace	135 000	378	346
KS	31. 12.	VÚD	378 – Jiné pohledávky	135 000	702	378
KS	31. 12.	VÚD	346 – Dotace ze státního rozpočtu	135 000	346	702
Účetní období 202X+1						
PS	1. 1.	VÚD	378 – Jiné pohledávky	135 000	378	701
PS	1. 1.	VÚD	346 – Dotace ze státního rozpočtu	135 000	701	346
1.	1. 3.	FAP	Cena tunelové pece	250 000	042.1	321
			Doprava a montáž	20 000	042.2	321
2.	1. 3.	VÚD	Zúčtování dotace – snížení pořizovací ceny	135 000	346	
			- tunelová pec	125 000		042.1
			- doprava a montáž	10 000		042.2
3.	20. 5.	VÚD	Převod pece do užívání	135 000	022	042.1,2
4.	5. 12.	VBÚ	Inkaso dotace	135 000	221	378
5.	31. 12.	VÚD	Odpis pece (7 měsíců)	15 750	551	082

Odepisuje se od června, tj. 7 měsíců v roce 202X+1:

$$\text{Měsíční odpis} = \frac{(135\,000 : 5\text{ L})}{12\text{ M}} \text{ Kč} = 2\,250 \text{ Kč}$$

$$\text{Odpis za 7 měsíců v roce 202X} = 15\,750 \text{ Kč}$$

Úkol 2: Účetní jednotka realizovala nákup tunelové pece již v roce 202X – fakturu obdržela 1. 10. 202X. Do užívání byla tunelová pec zařazena 20. 10. 202X. O dotaci požádala až následující rok, tj. 1. 4. 202X+1; rozhodnutí o přiznání dotace obdržela dne 1. 12. 202X+1. Dotace byla na bankovní účet proplacena 5. 12. 202X+1.

Zformulujte a zaúčtujte relevantní účetní operace (vč. odpisů) v obou účetních obdobích v situaci, kdy nákup dlouhodobého majetku předchází přiznání dotace. Neuvažujte úhradu faktury dodavateli tunelové pece.

Č.	Datum	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
Účetní období 202X						
1.	1. 10.	FAP	Cena tunelové pece	250 000	042.1	321
			Doprava a montáž	20 000	042.2	321
2.	20. 10.	VÚD	Převod pece do užívání	270 000	022	042.1,2
3.	31. 12.	VÚD	Odpis pece (2 měsíce)	9 000	551	082
KS	31. 12.	VÚD	022 – Hmotné movité věci	270 000	702	022
KS	31. 12.	VÚD	082 – Oprávky k hmotným movitým věcem	9 000	082	702
KS	31. 12.	VÚD	321 – Dluhy z obchodních vztahů	270 000	321	702
KS	31. 12.	VÚD	551 – Odpisy dlouhodobého majetku	9 000	710	551
Účetní období 202X+1						
PS	1. 1.	VÚD	022 – Hmotné movité věci	270 000	022	701
PS	1. 1.	VÚD	082 – Oprávky k hmotným movitým věcem	9 000	701	082
PS	1. 1.	VÚD	321 – Dluhy z obchodních vztahů	270 000	701	321
PS	1. 1.	VÚD	431 – VH ve schvalovacím řízení*	9 000	431	701
1.	1. 4.	---	Žádost o dotaci	---	---	---
2.	30. 11.	VÚD	Odpis pece (11 měsíců)	49 500	551	082
3.	1. 12.	VÚD	Rozhodnutí o přiznání dotace	135 000	378	346
4.	1. 12.	VÚD	Zúčtování dotace – úprava pořizovací ceny	135 000	346	022
5.	1. 12.	VÚD	Úprava opravek	29 250	082	551
6.	5. 12.	VBÚ	Inkaso dotace	135 000	221	378
7.	31. 12.	VÚD	Odpis pece z pořizovací ceny snížené o dotaci (1 měsíc)	2 250	551	082

*předpokládá se výsledek hospodaření ve výši ztráty vzniklé zaúčtováním odpisů v roce 202X

Odpisy z pořizovací ceny bez dotace (270 000 Kč):

V roce 202X se odepisuje od listopadu, tj. 2 měsíce. V roce 202X+1 se odepisuje do listopadu (vč.), tj. 11 měsíců.

$$\text{Měsíční odpis} = \frac{(270\,000 : 5\,L)}{12\,M} \text{ Kč} = 4\,500 \text{ Kč}$$

Odpis za 2 měsíce v roce 202X = 9 000 Kč

Odpis za 11 měsíců v roce 202X+1 = 49 500 Kč

Odpisy z pořizovací ceny snížené o dotaci (135 000 Kč):

$$\text{Měsíční odpis} = \frac{(135\,000 : 5\,L)}{12\,M} \text{ Kč} = 2\,250 \text{ Kč}$$

Odpisy vypočítané z pořizovací ceny snížené o výši investiční dotace jsou nižší, tudíž je nutné upravit (snížit) oprávky k tunelové peci ve výši rozdílu mezi odpisy kalkulovanými z pořizovací ceny snížené o dotaci a odpisy z pořizovací ceny bez dotace. Rozdíl za 13 měsíců, kdy byly účtovány odpisy z pořizovací ceny bez dotace, činí: $(4\,500 \text{ Kč} - 2\,250 \text{ Kč}) \cdot 13\,M = 29\,250 \text{ Kč}$.

V roce 202X+1 je ještě potřeba doúčtovat jeden měsíční odpis (za prosinec) stanovený z pořizovací ceny snížené o dotaci, tj. odpis ve výši 2 250 Kč.

Úkol 3: V roce 202X+2 místně příslušný finanční úřad zjistil, že Koláček, a.s., porušil dotační podmínky, tj. došlo k porušení rozpočtové kázně. Dne 1. 2. 202X+2 finanční úřad vyměřil účetní jednotce za toto porušení odvod ve výši 100 % čerpané dotace (tj. povinnost vrátit dotaci). Dle výpisu z bankovního účtu byl odvod uhrazen 2. 2. 202X+2.

Vyjděte z konečných stavů v úkolu 1. Otevřete účty, zformulujte a zaúčtujte účetní operace vztahující se k odvodu za porušení rozpočtové kázně vč. úpravy opravek.

Č.	Datum	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
Účetní období 202X+2						
PS	1. 1.	VÚD	022 - Hmotné movité věci	135 000	022	701
PS	1. 1.	VÚD	082 - Oprávky k hmotným movitým věcem	15 750	701	082
PS	1. 1.	VÚD	221 - Peněžní prostředky na účtech	135 000	221	701
PS	1. 1.	VÚD	321 - Dluhy z obchodních vztahů	270 000	701	321
PS	1. 1.	VÚD	431 - VH ve schvalovacím řízení*	15 750	431	701
1.	31. 1.	VÚD	Odpis pece z pořizovací ceny snížené o dotaci (1 měsíc)	2 250	551	082
2.	1. 2.	VÚD	Vznik povinnosti vrátit dotaci (odvod za porušení rozpočtové kázně)	135 000	022	346
3.	1. 2.	VÚD	Úprava opravek - doúčtování odpisů	18 000	551	082
4.	2. 2.	VBÚ	Vrácení dotace na účet finančního úřadu	135 000	346	221

*předpokládá se výsledek hospodaření ve výši ztráty vzniklé zaúčtováním odpisů v roce 202X+1

Odpisy z pořizovací ceny bez dotace (270 000 Kč):

$$\text{Měsíční odpis} = \frac{(270\,000 : 5\,L)}{12\,M} \text{ Kč} = 4\,500 \text{ Kč}$$

Odpisy z pořizovací ceny snížené o dotaci (135 000 Kč):

$$\text{Měsíční odpis} = \frac{(135\,000 : 5\,L)}{12\,M} \text{ Kč} = 2\,250 \text{ Kč}$$

Tunelová pec byla odepisována z pořizovací ceny snížené o dotaci celkem 8 měsíců (7 měsíců v roce 202X+1 a 1 měsíc v roce 202X+2). Je nutné upravit oprávky tak, aby vyjadřovaly odpisy stanovené z pořizovací ceny bez dotace, neboť dotace musela být vrácena.

Úprava opravek se zaúčtuje v částce 18 000 Kč, neboť stav opravek k 31. 1. 202X+2 činí 18 000 Kč a stav opravek z odpisů kalkulovaných z pořizovací ceny bez dotace by měl k 31. 1. 202X+2 činit 36 000 Kč.

ÚČTOVÁ TRÍDA 3**ZÚČTOVACÍ VZTAHY****Příklad 4.1 - Opakování**

Účetní jednotka, plátce DPH, zaznamenala v běžném účetním období níže uvedené operace.

Úkol 1: Dopočítejte částky a sestavte účtovací předpis.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	FAP	Nákup zboží od plátce	72 600		321
		- cena zboží	60 000	131	
		- DPH v základní sazbě	12 600	343	
2.	VPD	Doprava zboží od neplátce DPH	2 000	131	211
3.	VÚD	Převzetí zboží na sklad	62 000	132	131
4.	VBÚ	Úhrada faktury za nákup zboží	72 600	321	221
5.	FAP	Nákup nového skladu od plátce DPH	6 050 000		321
		- cena skladu	5 000 000	042	
		- DPH v základní sazbě	1 050 000	343	
6.	VÚD	Převod skladu do užívání (15. 5. běžného roku)	5 000 000	021	042
7.	VBÚ	Úhrada faktury za nákup skladu	6 050 000	321	221
8.	FAV	Prodej zboží	108 900	311	
		- cena zboží	90 000		604
		- DPH v základní sazbě	18 900		343
9.	VÚD	Vyskladnění zboží	50 000	504	132
10.	VBÚ	Inkaso vydané faktury za prodej zboží	108 900	221	311
11.	VÚD	Roční odpis skladu, účetní odpis rovnoměrný, doba použitelnosti 10 let	291 667	551	081

Úkol 2: Vypočítejte konečný stav účtu 343 – Daň z přidané hodnoty a rozhodněte, zda se jedná o pohledávku za státem (nárok na odpočet) nebo dluh (vlastní daňovou povinnost).

343 – Daň z přidané hodnoty	
1) 12 600	9) 18 900
5) 1 050 000	
KS: 1 043 700	

Konečný stav účtu 343: 1 043 700 Kč

Interpretace zůstatku na účtu 343: daňová pohledávka za státem – nárok na odpočet

Příklad 4.4 - Směnky k inkasu a k úhradě II

Účetní jednotka, registrovaný plátce DPH, zaznamenala v souvislosti s úhradou dluhů a inkasem pohledávek níže uvedené účetní operace.

Úkol: Doplňte částky a účtovací předpisy.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
PS	VÚD	321 - Dluhy z obchodních vztahů	750 000	701	321
PS	VÚD	311 - Pohledávky z obchodních vztahů	260 000	311	701
PS	VÚD	258 - Směnky k inkasu	300 000	258	701
1.	VÚD	Úhrada dluhu k dodavateli směnkou k inkasu	300 000		258
		- hodnota dluhu	260 000	321	
		- úrokový náklad (diskont)	40 000	562	
2.	VÚD	Úhrada zbývající části dluhu k dodavatelům nově vystavenou směnkou se splatností 5 měsíců	514 500		322
		- hodnota dluhu	490 000	321	
		- úrokový náklad 5 %	24 500	562	
3.	VÚD	Úhrada pohledávky směnkou přijatou od odběratele splatnou za 3 roky	295 100	065	
		- hodnota pohledávky	260 000		311
		- úrokový výnos 4,5 % v období 202X	11 700		662
		- úrokový výnos 4,5 % v období 202X+1	11 700		384
		- úrokový výnos 4,5 % v období 202X+2	11 700		384
4.	VBÚ	Úhrada směnky k úhradě z bankovního účtu	514 500	322	221

Příklad 4.8 – Zúčtování mezd II – Stanovení čisté mzdy, účtování zaměstnaneckých benefitů a srážek ze mzdy (komplexní příklad)

Dle pracovní smlouvy náleží zaměstnanci za měsíc duben 202X měsíční mzda ve výši 35 000 Kč.

Zaměstnavatel nakupuje pro zaměstnance stravenky veřejného stravování. Nákup stravenek je hrazen srážkou ze mzdy zaměstnance a příspěvkem zaměstnavatele na stravování zaměstnanců. Nominální hodnota stravenky činí 100 Kč. Zaměstnavatel přispívá zaměstnanci, který v daném pracovním dni odpracoval směnu v délce nejméně 3 hodiny, na 1 stravenku částkou 80 Kč. V souladu s ustanovením § 24 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, platí, že 55 % nominální hodnoty stravenky je pro zaměstnavatele daňově uznatelným nákladem. Za měsíc duben vznikl zaměstnanci nárok na 10 kusů stravenek. Zaměstnavatel nakoupil od společnosti poskytující stravenky 100 kusů stravenek a zaplatil jí provizi v částce 200 Kč (55 % je daňově uznatelným nákladem).

Jako další benefit poskytuje zaměstnavatel zaměstnanci MultiSport kartu v nominální hodnotě 790 Kč. Dle vnitřního předpisu přispívá zaměstnavatel zaměstnanci částkou 400 Kč, zbylá část hodnoty karty je srážena zaměstnanci ze mzdy. Náklad na MultiSport kartu není daňově uznatelný.

Z titulu soudního rozhodnutí je zaměstnanci ze mzdy sráženo výživné ve výši 5 000 Kč.

Zaměstnanec zavinil v průběhu měsíce škodu na prodávaném zboží vyčíslenou v částce 3 500 Kč. Náhrada škody je na základě dohody o odpovědnosti za svěřené hodnoty sražena ze mzdy zaměstnance.

Úkol 1: Stanovte vyměřovací základ a vypočítejte dle aktuálních sazeb pojistné na sociální a zdravotní pojištění hrazené zaměstnancem a zaměstnavatelem.

Vyměřovací základ: 35 000 Kč

Pojistné hrazené **zaměstnancem**:

- zdravotní pojištění: 1 575 Kč²
- sociální pojištění: 2 275 Kč (sazba 6,5 %)

Pojistné hrazené **zaměstnavatelem**:

- zdravotní pojištění: 3 150 Kč
- sociální pojištění: 8 680 Kč (sazba 24,8 %)

Úkol 2: Vypočítejte měsíční zálohu na daň z příjmů ze závislé činnosti, víte-li, že zaměstnanec podepsal prohlášení poplatníka, v němž uplatňuje základní slevu na poplatníka a daňové zvýhodnění na dvě děti.

Pro zjištění aktuální výše slevy na poplatníka a daňového zvýhodnění využijte zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Částky zahrnované do základu pro výpočet zálohy: hrubá mzda + pojistné na SZP hrazené zaměstnavatelem = 35 000 Kč + 3 150 Kč + 8 680 Kč = 46 830 Kč

Základ pro výpočet zálohy (zaokrouhlený na celé stokoruny nahoru): 46 900 Kč

---

² Sazba zdravotního pojištění činí 13,5 %, přičemž 1/3 vypočtené částky hradí zaměstnanec, zbylou část zaměstnavatel.

Poplatník podepsal u zaměstnavatele prohlášení poplatníka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti v souladu s § 38k ZDP³, tudíž zaměstnavatel dle § 38h ZDP zohlední při výpočtu zálohy slevy na dani a daňové zvýhodnění na děti.

Výpočet měsíční zálohy:

- základ daně · sazba daně: 46 900 Kč · 15 %
- = záloha na daň před slevami a daňovým zvýhodněním: 7 035 Kč
- – měsíční sleva na poplatníka dle § 35ba odst. 1 písm. a) ZDP: 24 840 Kč / 12 = 2 070 Kč
- = záloha na daň po slevách a před daňovým zvýhodněním: 4 965 Kč
- – měsíční daňové zvýhodnění na první dítě dle § 35c odst. 1 ZDP: 15 204 Kč / 12 = 1 267 Kč
- – měsíční daňové zvýhodnění na druhé dítě dle § 35c odst. 1 ZDP: 19 404 Kč / 12 = 1 617 Kč
- = záloha na daň netto: 2 081 Kč

Měsíční záloha na daň z příjmů ze závislé činnosti: 2 081 Kč

Úkol 3: Zaúčtujte účetní případy související s výplatou čisté mzdy za měsíc duben 202X, tj. s:

- zúčtováním hrubé mzdy;
- odvody pojistného na sociální a zdravotní pojištění (viz úkol 1) a zálohou na daň z příjmů ze závislé činnosti (viz úkol 2);
- poskytnutím zaměstnaneckých benefitů, tj. nákupem stravenek a MultiSport karty na fakturu a jejich vydáním zaměstnanci (rozlišujte náklady podle jejich daňové uznatelnosti);
- srážkami ze mzdy a
- výplatou čisté mzdy a úhradou dluhů vůči státu a institucím sociálního a zdravotního pojištění.

Počáteční stav účtu 221 – Peněžní prostředky na účtech činí 150 000 Kč. Pro zjednodušení předpokládejte, že zaměstnavatel není registrovaným plátcem DPH.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
PS	VÚD	221 – Peněžní prostředky na účtech	150 000	221	701
1.	VÚD	Zúčtování hrubé mzdy zaměstnance	35 000	521	331.1
2.	VÚD	Pojistné na ZP – zaměstnanec	1 575	331.1	336.1
3.	VÚD	Pojistné na SP – zaměstnanec	2 275	331.1	336.2
4.	VÚD	Pojistné na ZP – zaměstnavatel	3 150	524	336.1
5.	VÚD	Pojistné na SP – zaměstnavatel	8 680	524	336.2
6.	VÚD	Záloha na daň z příjmů ze závislé činnosti	2 081	331.1	342.1
7.	FAP	Nákup 100 ks stravenek	10 200		379.1
		- cena stravenek (Nh = 100 Kč/ks)	10 000	213.1	
		- provize (daňově uznatelná část 55 %)	110	518.D	
		- provize (daňově neuznatelná část 45 %)	90	518.N	

³ zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
8.	VÚD	Poskytnutí 10 ks stravenek zaměstnanci	1 000		213.1
		- příspěvek zaměstnavatele daňový (*)	550	527	
		- příspěvek zaměstnavatele nedaňový (**)	250	528	
		- pohledávka za zaměstnancem (***)	200	335.1	
9.	FAP	Nákup MultiSport karty	790	213.2	379.2
10.	VÚD	Poskytnutí MultiSport karty zaměstnanci	790		213.2
		- příspěvek zaměstnavatele (nedaňový)	400	528	
		- příspěvek zaměstnance	390	335.1	
11.	VÚD	Úhrada benefitů srážkou ze mzdy	590	331.1	335.1
12.	VÚD	Srážka výživného ze mzdy	5 000	331.1	379.3
13.	VÚD	Předpis škody na zboží zaměstnanci	3 500	335.1	648
14.	VÚD	Úhrada škody srážkou ze mzdy	3 500	331.1	335.1
15.	VBÚ	Výplata čisté mzdy	19 979	331.1	221
16.	VBÚ	Úhrada dluhu na zdravotním pojištění	4 725	336.1	221
17.	VBÚ	Úhrada dluhu na sociálním pojištění	10 955	336.2	221
18.	VBÚ	Úhrada zálohy na daň z příjmů	2 081	342.1	221

ZP – zdravotní pojištění; SP – sociální pojištění; Nh = nominální hodnota

518.D – Ostatní služby (daňově uznatelný náklad); 518.N – Ostatní služby (daňově neuznatelný náklad)

Vysvětlivky k operaci 8:

- (*) 55 % z nominální hodnoty stravenek je daňově uznatelným výdajem, tj. $55\% \cdot 100 \text{ Kč} \cdot 10 \text{ ks} = 550 \text{ Kč}$.
- (**) Zbylá část z 80 Kč příspěvku zaměstnavatele není daňově uznatelná, tj. $25 \text{ Kč} \cdot 10 \text{ ks} = 250 \text{ Kč}$.
- (***) Zaměstnanec si musí doplatit 20 Kč, tj. $20 \text{ Kč} \cdot 10 \text{ ks} = 200 \text{ Kč}$; tento doplatek představuje pohledávku za zaměstnancem.

Výpočet čisté mzdy zaměstnance (účet 331 – Zaměstnanci):

Čistá mzda = 35 000 Kč (hrubá mzda) – 1 575 Kč (ZP-zaměstnanec) – 2 275 Kč (SP-zaměstnanec) – 2 081 Kč (záloha na daň) – 590 Kč (benefity) – 5 000 Kč (výživné) – 3 500 Kč (srážka z titulu dohody o odpovědnosti) = **19 979 Kč⁴**

⁴ V době vydání této publikace se uvažovalo o zrušení tzv. „superhrubé mzdy“ a zavedení hrubé mzdy (35 000 Kč) jako základu pro výpočet zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti. V tomto případě by záloha na daň byla 296 Kč a čistá mzda 21 764 Kč.

Příklad 4.9 - Zúčtování se zaměstnanci

Účetní jednotka zúčtovala ve vztahu k zaměstnancům níže uvedené operace.

Úkol: Doplňte částky a účtovací předpis.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	VÚD	Předpis náhrady škody za zničené zboží	900	335	648
2.	VÚD	Zúčtování náhrady ze mzdy zaměstnance	900	331	335
3.	VÚD	Předpis manka v pokladně	500	335	668
4.	PPD	Úhrada manka v hotovosti	500	211	335
5.	VÚD	Zaměstnanci přiznán věrnostní příplatek	10 000	528	333
6.	VÚD	Zúčtování nároku zaměstnance z důvodu pracovního úrazu	6 000	548	333
7.	VÚD	Zaměstnanec byl pojištěn - nárok náhrady od pojišťovny	6 000	378	648
8.	VBÚ	Výpis z bankovního účtu, příjem náhrady od pojišťovny	6 000	221	378
9.	VBÚ	Výplata náhrady z bankovního účtu	6 000	333	221
10.	VÚD	Zúčtování nároku na příspěvek na jazykový kurz zaměstnanci	3 500	528	333
11.	VBÚ	Vyplacení příspěvku z bankovního účtu	3 500	333	221

Příklad 4.11 - Zúčtování daní

Účetní jednotka vykazovala níže uvedené účetní případy týkající se zúčtování daní.

Úkol: Doplňte částky a sestavte účtovací předpis.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	VÚD	Předpis splatné daně z příjmů právnických osob	250 000	591	341
2.	VÚD	Předpis daně z nemovitých věcí	2 500	532	345
3.	VÚD	Předpis daně silniční za služební auta	4 500	531	345
4.	VBÚ	Úhrada daňových dluhů:			
		- daň z příjmů právnických osob	250 000	341	221
		- daň z nemovitých věcí	2 500	345	221
		- daň silniční	4 500	345	221

Příklad 4.13 – Zúčtování se společníky ve veřejné obchodní společnosti

Veřejnou obchodní společnost založili dva společníci, společník A a společník B. Dle společenské smlouvy se společníci podílejí na zisku i ztrátě rovným dílem. Dle mezitímní účetní závěrky sestavené ke dni 30. 6. 202X obchodní společnost dosahuje zisku ve výši 3 000 000 Kč. Na základě toho společníci rozhodli o výplatě záloh na podíl na zisku.

Úkol 1: Doplňte částky a sestavte účtovací předpis za předpokladu, že k rozvahovému dni dosáhla veřejná obchodní společnost zisku v hodnotě **3 200 000 Kč**. Pro pohledávky a dluhy ke společníkům zvolte analytickou evidenci.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	VBÚ	Výplata zálohy na podíl na zisku společníkovi A	1 500 000	355.A	221
2.	VBÚ	Výplata zálohy na podíl na zisku společníkovi B	1 500 000	355.B	221
3.	VÚD	Přiznání podílu na zisku společníkovi A	1 600 000	596	364.A
4.	VÚD	Přiznání podílu na zisku společníkovi B	1 600 000	596	364.B
5.	VÚD	Zúčtování vyplacené zálohy u společníka A	1 500 000	364.A	355.A
6.	VÚD	Zúčtování vyplacené zálohy u společníka B	1 500 000	364.B	355.B
7.	VBÚ	Doplatek podílu na zisku společníkovi A	100 000	364.A	221
8.	VBÚ	Doplatek podílu na zisku společníkovi B	100 000	364.B	221

Úkol 2: Zformulujte operace, doplňte částky a sestavte účtovací předpis za předpokladu, že společnost na konci účetního období dosáhla zisku v hodnotě **2 800 000 Kč**.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	VBÚ	Výplata zálohy na podíl na zisku společníkovi A	1 500 000	355.A	221
2.	VBÚ	Výplata zálohy na podíl na zisku společníkovi B	1 500 000	355.B	221
3.	VÚD	Přiznání podílu na zisku společníkovi A	1 400 000	596	364.A
4.	VÚD	Přiznání podílu na zisku společníkovi B	1 400 000	596	364.B
5.	VÚD	Zúčtování vyplacené zálohy u společníka A	1 400 000	364.A	355.A
6.	VÚD	Zúčtování vyplacené zálohy u společníka B	1 400 000	364.B	355.B
7.	VBÚ	Vrácení přeplatku společníkem A	100 000	221	355.A
8.	VBÚ	Vrácení přeplatku společníkem B	100 000	221	355.B

Příklad 4.21 – Odpis pohledávky

Společnost ELECTRO, a.s., prodejce elektroniky, eviduje pohledávku po splatnosti za zákazníkem A v nominální hodnotě 50 000 Kč, k níž již vytvořila (zákonnou) opravnou položku ve výši 100 % a u níž již nepředpokládá její úhradu. ELECTRO, a.s., se rozhodla pohledávku odepsat.

Pro zjednodušení nerozlišujte daňově uznatelné a daňově neuznatelné náklady.

Úkol 1: Otevřete účty a zaúčtujte účetní případy v souvislosti s odpisem pohledávky, včetně zachycení odepsané pohledávky v podrozvahové evidenci.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
PS	VÚD	311.1 – Pohledávky po splatnosti (zák. A)	50 000	311.1	701
PS	VÚD	Opravná položka k pohledávkám	50 000	701	391.1
1.	VÚD	Odpis pohledávky	50 000	546	311.1
2.	VÚD	Evidence odepsané pohledávky v podrozvaze v nominální hodnotě	50 000	761.1	799
3.	VÚD	Zrušení opravné položky k odepsané pohledávce	50 000	391.1	558

Úkol 2: V následujícím účetním období zákazník A nečekaně svou pohledávku v plné výši uhradil. Zaúčtujte inkaso odepsané pohledávky a její vyřazení z podrozvahové evidence.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	VBÚ	Inkaso odepsané pohledávky	50 000	221	646
2.	VÚD	Vyřazení inkasované odepsané pohledávky z podrozvahy v nominální hodnotě	50 000	799	761.1

Příklad 4.23 - Postoupení pohledávky II

Společnost ELECTRO, a.s., z příkladu 4.21 eviduje dále pohledávku za zákazníkem B v nominální hodnotě 200 000 Kč, která je po splatnosti 18 měsíců. K této pohledávce vytváří společnost ELECTRO, a.s., opravnou položku ve výši stanovené v souladu se zákonem č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (viz tabulka v příkladu 4.19).

Zákazník B je nekontaktní, proto se ELECTRO, a.s., rozhodla postoupit pohledávku společnosti INKASO, s.r.o., věnující se vymáhání pohledávek. Ve smlouvě o postoupení pohledávky si strany sjednaly cenu 120 000 Kč.

Společnosti INKASO, s.r.o., se nakonec podařilo od zákazníka B vymoci 160 000 Kč.

V příkladu nerozlišujte daňově uznatelné a daňově neuznatelné náklady.

Úkol 1: Zaúčtujte všechny účetní případy související s tvorbou zákonné opravné položky a postoupením pohledávky z pohledu **postupitele** pohledávky (ELECTRO, a.s.), včetně inkasa sjednané částky.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
PS	VÚD	311.2 - Pohledávky po splatnosti (zák. B)	200 000	311.2	701
1.	VÚD	Tvorba OP k pohledávkám	100 000	558	391.2
2.	FAP	Postoupení pohledávky - tržba	120 000	315	646
3.	VÚD	Postoupení pohledávky - vyřazení z evidence (odpis)	100 000	546	311.2
4.	VÚD	Zrušení OP k postoupené pohledávce	100 000	391.2	558
5.	VBÚ	Inkaso pohledávky za INKASO, s.r.o.	120 000	221	315

OP - opravná položka

Úkol 2: Zaúčtujte všechny účetní případy související s postoupením pohledávky z pohledu **nabyvatele** pohledávky (INKASO, s.r.o.), včetně zachycení pohledávky v podrozvahové evidenci.

Číslo	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	FAV	Odkup pohledávky od ELECTRO, a.s.	120 000	315.2	325 (321)
2.	VBÚ	Úhrada sjednané ceny postoupené pohl.	120 000	325 (321)	221
3.	VÚD	Evidence pohledávky v podrozvaze v nominální hodnotě	200 000	762.2	799
4.	VBÚ	Inkaso nabyté pohledávky od zákazníka B	120 000	221	315.2
			40 000	221	648
5.	VÚD	Vyřazení pohledávky z podrozvahy v nominální hodnotě	200 000	799	762.2

ÚČTOVÁ TRÍDA 4**KAPITÁLOVÉ ÚČTY, REZERVY A DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY****Příklad 5.4 - Rozdělení výsledku hospodaření ve společnosti s ručením omezeným**

Na valné hromadě společnosti DELTA, s.r.o., se rozhodovalo o rozdělení disponibilního zisku. Zisk po zdanění ve výši 4,5 mil. Kč byl vytvořen poprvé v historii společnosti. Podle společenské smlouvy má být vždy při dosažení zisku tvořen sociální fond ve výši nejméně 10 % z rozdělovaného zisku.

Valná hromada rozhodla o rozdělení/použití disponibilního zisku následovně:

- tvorba sociálního fondu v minimální výši stanovené společenskou smlouvou;
- úhrada neuhrazené ztráty minulých let ve výši 20 % rozdělovaného zisku;
- přiznání podílů na zisku společníkům ve výši 50 % rozdělovaného zisku;
- přiznání podílu na zisku tichému společníkovi ve výši 8 % rozdělovaného zisku;
- o použití zbylé části rozdělovaného zisku nebylo rozhodnuto.

Podíly na zisku byly po zdanění srážkovou daní všem společníkům vyplaceny z bankovního účtu. Srážková daň byla uhrazena na účet finančního úřadu.

Úkol: Zformulujte a zaúčtujte potřebné hospodářské operace do účetního deníku i do hlavní knihy na T-účty. Počáteční stav účtu 221 – Peněžní prostředky na účtech činí 3 250 000 Kč a účtu 429 – Neuhrazená ztráta minulých let 3 000 000 Kč.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
PS	VÚD	221 – Peněžní prostředky na účtech	3 250 000	221	701
PS	VÚD	429 – Neuhrazená ztráta minulých let	3 000 000	429	701
PS	VÚD	431 – VH ve schvalovacím řízení	4 500 000	701	431
1.	VÚD	Tvorba sociálního fondu dle spol. smlouvy	450 000	431	423
2.	VÚD	Úhrada ztráty minulých let	900 000	431	429
3.	VÚD	Přiznání podílů na zisku společníkům	2 250 000	431	364
4.	VÚD	Předpis srážkové daně z podílů na zisku	337 500	364	342
5.	VÚD	Přiznání podílu na zisku tichému spol.	360 000	431	379
6.	VÚD	Předpis srážkové daně z podílu na zisku	54 000	379	342
7.	VÚD	Zbytek zisku zůstal nerozdělen	540 000	431	428
8.	VÚD	Úhrada podílů na zisku společníkům	1 912 500	364	221
9.	VBÚ	Úhrada podílu na zisku tichému společníkovi	306 000	379	221
10.	VBÚ	Úhrada srážkové daně finančnímu úřadu	391 500	342	221

701 – Počáteční účet rozvažný		221 – Peněžní prostředky na účtech		431 – Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	
431: 4 500 000	221: 3 250 000	701: 3 250 000	8) 1 912 500	1) 450 000	701: 4 500 000
	429: 3 000 000	0	9) 306 000	2) 900 000	
			10) 391 500	3) 2 250 000	
				5) 360 000	
				7) 540 000	
		KS: 640 000			KS: 0

429 - Neuhrazená ztráta minulých let		423 - Statutární fondy (sociální fond dle společenské smlouvy)		364 - Dluhy ke společníkům při rozdělování zisku	
701: 3 000 000	2) 900 000		1) 450 000	4) 337 500	3) 2 250 000
				8) 1 912 500	
KS: 2 100 000		KS: 450 000		KS: 0	
379 - Jiné dluhy		342 - Ostatní přímé daně		428 - Nerozdělený zisk minulých let	
6) 54 000	5) 360 000	10) 391 500	4) 337 500		7) 540 000
9) 306 000			6) 54 000		
KS: 0		KS: 0		KS: 540 000	

Příklad 5.6 - Emise dlouhodobých konvertibilních (vyměnitelných) dluhopisů

Na valné hromadě společnosti EPSILON, a.s., bylo rozhodnuto o emisi dluhopisů k 1. 1. 202X se splatností za 2 roky, tj. 31. 12. 202X+1. Emisní podmínky jsou následující:

- celková hodnota emitovaných dluhopisů: 10 000 000 Kč;
- nominální hodnota jednoho dluhopisu: 1 000 Kč;
- úroková sazba: 5 % p. a. - úroky budou vypláceny jednou ročně, a to vždy v prosinci příslušného roku;
- na konci doby splatnosti je možná výměna dluhopisů za nově emitované akcie v nominální hodnotě 1 100 Kč v konverzním poměru 0,8 a emisním kurzu jedné akcie 1 250 Kč.

Prodej dluhopisů byl zprostředkován bankou. Tři čtvrtiny objemu emise byly prodány během 3 měsíců, zbytek neprodaných dluhopisů byl stažen a vyřazen z emise.

Dluhopisy byly prodány investorovi, společnosti s ručením omezeným, který je daňovým rezidentem České republiky. Úroky z dluhopisů tudíž nepodléhají zdanění srážkovou daní z příjmů.

Úkol 1: K níže uvedeným operacím doplňte částky a vytvořte účtovací předpisy. Předpokládejte dostatečný zůstatek na účtu 221 - Peněžní prostředky na účtech.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	VÚD	Emise dluhopisů	10 000 000	375	473
2.	VBÚ	Splacení tří čtvrtin emise na bankovní účet	7 500 000	221	375
3.	FAP	Vyúčtování poplatku za zprostředkování bankou	105 000	568	379.1
4.	VBÚ	Úhrada poplatku	105 000	379.1	221
5.	VÚD	Stažení neprodaných dluhopisů	2 500 000	255	375
6.	VÚD	Vyřazení neprodaných dluhopisů	2 500 000	473	255
7.	VÚD	Zúčtování ročních úroků z dluhopisů	375 000	562	379.2
8.	VBÚ	Úhrada úroků investorovi	375 000	379.2	221

Úkol 2: V následujícím účetním období (v roce 202X+1) byly pouze přiznány a vyplaceny úroky. Zformulujte a zaúčtujte všechny potřebné účetní operace do účetního deníku.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	VÚD	Zúčtování ročních úroků z dluhopisů	375 000	562	379.2
2.	VBÚ	Úhrada úroků investorovi	375 000	379.2	221

Úkol 3: Na počátku roku 202X+2 byla polovina dluhopisů předložena k proplacení, druhou polovinu požaduje investor vyměnit za akcie. Zvýšení základního kapitálu bylo následně zapsáno do obchodního rejstříku.

Určete počet akcií, které budou nově emitovány a následně předány investorovi výměnou za dluhopisy. Zformulujte a zaúčtujte potřebné účetní operace do deníku.

Počet akcií předaných investorovi:

Investor vlastní 7 500 ks dluhopisů, z nichž polovina (3 750 ks) bude vyměněna za akcie společnosti EPSILON, a.s., v konverzním poměru 0,8. Investor tudíž získá 3 000 ks akcií v nominální hodnotě 1 100 Kč/akcie při emisním kurzu 1 250 Kč/akcie.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	VÚD	Předložení dluhopisů k proplacení a výměně	7 500 000	473	379.3
2.	VBÚ	Úhrada jistiny jedné poloviny dluhopisů	3 750 000	379.3	221
3.	VÚD	Zvýšení ZK emisí akcií určených pro výměnu	3 300 000	353	419
4.	VÚD	Zúčtování rozdílu mezi nominální hodnotou emitovaných akcií a emisním kurzem (ážio)	450 000	353	412
5.	VÚD	Výměna druhé poloviny dluhopisů za akcie	3 750 000	379.3	353
6.	VÚD	Zápis zvýšení ZK do obchodního rejstříku	3 300 000	419	411

ZK - základní kapitál

Úkol 4: Vyděte ze zadání úkolu 3 a zformulujte a zaúčtujte účetní operace související s předložením dluhopisů k proplacení a k výměně za akcie z pohledu **investora**. Se získanými akciemi plánuje investor aktivně obchodovat.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
PS	VÚD	065 - Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	7 500 000	065	701
1.	VÚD	Předložení dluhopisů k proplacení a výměně	7 500 000	378.1	065
2.	VBÚ	Inkaso jistiny jedné poloviny dluhopisů	3 750 000	221	378.1
3.	VÚD	Výměna druhé poloviny dluhopisů za akcie	3 750 000	251	378.1

Úkol 5: Vypočítejte celkový hrubý výnos **investora** získaný z nakoupených konvertibilních dluhopisů společnosti EPSILON, a.s., za předpokladu, že veškeré vyměněné akcie investor prodal na akciovém trhu za 1 358 Kč/ks.

Celkový výnos investora:

Celkový výnos investora z konvertibilních dluhopisů tvoří úrokový výnos v letech 202X a 202X+1 (2 · 375 000 Kč) a kapitálový výnos z prodaných vyměněných akcií (3 000 ks · 1 358 Kč/ks - náklady na vyřazení akcií 3 750 000 Kč). Celkový hrubý výnos tak činí: **1 074 000 Kč**.

ÚČTOVÁ TRÍDA 5, ÚČTOVÁ TRÍDA 6**NÁKLADY A VÝNOSY****Příklad 6.1 - Členění nákladů**

V účetnictví obchodní společnosti se vyskytly níže uvedené účetní případy.

Úkol 1: Zaúčtujte všechny uvedené operace. Rozhodněte, zda se jedná o náklad či nikoliv. Jedná-li se o náklad (N), určete, zda jde o náklad provozní či finanční (P/F).

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D	N	P/F
1.	FAP	Faktura za právní poradenství	10 000	518.1	321	A	P
2.	VÚD	Zaměstnanci byl přiznán nárok na příspěvek zaměstnavatele na životní pojištění	1 000	527.1	333	A	P
3.	VÚD	Zaměstnanci vydány stravenky na příští měsíc	1 200	527.2	213	A	P
4.	FAP	Faktura za vánoční večírek	150 000	513	321	A	P
5.	VPD	Zaměstnanci proplacen doklad za nákup aktuálních daňových zákonů	99	501	211	A	P
6.	FAP	Faktura za internetové připojení	450	518.2	321	A	P
7.	VBÚ	Banka strhla roční poplatek za vedení účtu	150	568	221	A	F
8.	VPD	Nedbalostí zaměstnanec došlo ke ztrátě stokorunové bankovky v pokladně	100	569	211	A	F

Úkol 2: Na základě zaúčtovaných účetních případů v úkolu 1 sestavte výkaz zisku a ztráty.

Výkaz zisku a ztráty (v Kč)		
Náklady na právní poradenství	(A.3 Služby)	(-) 10 000
Příspěvek na životní pojištění	(D2.2. Ostatní náklady)	(-) 1 000
Vydané stravenky	(D.2.2. Ostatní náklady)	(-) 1 200
Náklady na vánoční večírek	(A.3. Služby)	(-) 150 000
Náklady na daňové zákony	(A.2. Spotřeba materiálu a energie)	(-) 99
Náklady na internetové připojení	(A.3. Služby)	(-) 450
Provozní výsledek hospodaření		- 162 749
Náklady na vedení účtu	(J.2. Ostatní nákl. úroky a podobné nákl.)	(-) 150
Manko v pokladně	(K. Ostatní finanční náklady)	(-) 100
Finanční výsledek hospodaření		- 250
Výsledek hospodaření před zdaněním		- 162 999
Daň z příjmů právnických osob	(J.1. Daň z příjmů splatná)	0
Výsledek hospodaření po zdanění/za účetní období		- 162 999

Příklad 6.4 - Účtování o nákladech a výnosech ve společnosti poskytující služby

Účetní jednotka, registrovaný plátc DPH, se zabývá překladatelskou a tlumočnickou činností. V jejím účetnictví se vyskytly níže uvedené účetní případy. Pro účely tohoto příkladu předpokládejte, že všechny náklady jsou daňově uznatelné.

Úkol 1: Doplňte částky a zaúčtujte všechny uvedené operace.

Č.	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
1.	FAV	Vystavená faktura za překlad technického manuálu do němčiny pro německou společnost - z hlediska DPH uplatněn systém reverse charge	150 000	311	602
2.	FAV	Vystavená faktura za simultánní tlumočení konferenčního hovoru do španělštiny			
		- cena tlumočení	30 000	311	602
		- DPH v základní sazbě	6 300	311	343
3.	FAP	Přijatá faktura od spolupracujícího překladatele (neplátce DPH)	3 000	518	321
4.	FAP	Přijatá faktura za opravu videokonferenčního systému	5 000	511	321
5.	VÚD	Zúčtována odměna studentům, kteří na DPP spolupracují se společností na překladu odborných textů	4 000	521	331
6.	VBÚ	Banka strhla z účtu úrok z investičního úvěru na nákup výkonnějších serverů	50 000	562	221
7.	Platební výměr	Po daňové kontrole vyúčtován:			
		- doměrek DPH	15 000	538	343
		- penále 20 % z doměrku DPH	3 000	545	343

Úkol 2: Na základě operací v úkolu 1 sestavte výkaz zisku a ztráty účetní jednotky.

Výkaz zisku a ztráty (v tis. Kč)		
Tržby za překlady a tlumočení	(I. Tržby z prodeje výrobků a služeb)	(+) 180
Náklady na opravy majetku	(A.3. Služby)	(-) 5
Náklady na externí překladatele	(A.3. Služby)	(-) 3
Mzdové náklady	(D.1. Mzdové náklady)	(-) 4
Doměrek DPH	(F.3. Daně a poplatky)	(-) 15
Penále	(F.5. Jiné provozní náklady)	(-) 3
Provozní výsledek hospodaření		+ 150
Úroky	(J.2. Ostatní nákl. úroky a podobné nákl.)	(-) 50
Finanční výsledek hospodaření		- 50
Výsledek hospodaření před zdaněním		+ 100
Daň z příjmů právnických osob	(J.1. Daň z příjmů splatná)	(-) 19
Výsledek hospodaření po zdanění/za účetní období		+ 81

ÚČTOVÁ TRÍDA 7**ÚČETNÍ UZÁVĚRKA A ÚČETNÍ ZÁVĚRKA****Příklad 7.1 - Účetní uzávěrka - opakování**

V účetnictví malé obchodní společnosti, prodejce tištěných knih (neplátce DPH), se vyskytly následující účetní případy. O zásobách tato účetní jednotka účtuje způsobem A.

Úkol: Zaúčtujte všechny účetní operace. Otevřete účty při dodržení zásady podvojnosti. Uzavřete účty pomocí účtu 710 - Účet zisků a ztrát a účtu 702 - Konečný účet rozvažný.

Č.	Datum	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
PS	1. 1.	VÚD	221 - Peněžní prostředky na účtech	100 000	221	701
PS	1. 1.	VÚD	132 - Zboží na skladě	200 000	132	701
PS	1. 1.	VÚD	211 - Pokladna	50 000	211	701
PS	1. 1.	VÚD	411 - Základní kapitál	300 000	701	411
PS	1. 1.	VÚD	321 - Dluhy z obchodních vztahů	50 000	701	321
1.	12. 1.	FAP	Nákup zboží (knih) na fakturu			
			- cena zboží	30 000	131	321
			- DPH ve druhé snížené sazbě	3 000	131	321
2.	13. 1.	FAP	Přeprava knih (od neplátce DPH)	2 000	131	321
3.	14. 1.	VÚD	Knihy převzaty na prodejnu	35 000	132	131
4.	17. 1.	PPD	Prodej poloviny nakoupených knih	40 000	211	604
5.	17. 1.	VÚD	Prodané knihy vyskladněny	17 500	504	132
6.	18. 1.	FAP	Faktura za elektrickou energii			
			- cena energie	3 000	502	321
			- DPH v základní sazbě	630	502	321
7.	26. 1.	FAV	Prodej druhé poloviny nakoupených knih	35 000	311	604
8.	26. 1.	VÚD	Prodané knihy vyskladněny	17 500	504	132
9.	31. 1.	VÚD	Při inventuře na konci měsíce zjištěny hlodavci zničené knihy	2 000	549	132
KS	31. 1.	VÚD	Převod KS (uzavření) účtu 502	3 630	710	502
KS	31. 1.	VÚD	Převod KS (uzavření) účtu 504	35 000	710	504
KS	31. 1.	VÚD	Převod KS (uzavření) účtu 549	2 000	710	549
KS	31. 1.	VÚD	Převod KS (uzavření) účtu 604	75 000	604	710
KS	31. 1.	VÚD	Převod KS (uzavření) účtu 132	198 000	702	132
KS	31. 1.	VÚD	Převod KS (uzavření) účtu 211	90 000	702	211
KS	31. 1.	VÚD	Převod KS (uzavření) účtu 221	100 000	702	221
KS	31. 1.	VÚD	Převod KS (uzavření) účtu 311	35 000	702	311
KS	31. 1.	VÚD	Převod KS (uzavření) účtu 321	88 630	321	702

Č.	Datum	Doklad	Název operace	Částka	MD	D
KS	31. 1.	VÚD	Převod KS (uzavření) účtu 411	300 000	411	702
KS	31. 1.	VÚD	Převod KS (uzavření) účtu 710	34 370	710	702

221 - P. prostředky na účtech		211 - Pokladna		132 - Zboží na skladě	
701: 100 000		701: 50 000		701: 200 000	5) 17 500
		4) 40 000		3) 35 000	8) 17 500
					9) 2 000
KS: 100 000	702: 100 000	KS: 90 000	702: 90 000	KS: 198 000	702: 198 000

411 - Základní kapitál		321 - Dluhy z OV		131 - Pořízení zboží	
	701: 300 000		701: 50 000	1) 33 000	3) 35 000
			1) 33 000	2) 2 000	
			2) 2 000		
			6) 3 630		
702: 300 000	KS: 300 000	702: 88 630	KS: 88 630	KS: 0	

604 - Tržby za zboží		504 - Prodané zboží		502 - Spotřeba energie	
	4) 40 000	5) 17 500		6) 3 630	
	7) 35 000	8) 17 500			
710: 75 000	KS: 75 000	KS: 35 000	710: 35 000	KS: 3 630	710: 3 630

311 - Pohledávky z OV		549 - Manka a škody	
7) 35 000		9) 2 000	
KS: 35 000	702: 35 000	KS: 2 000	710: 2 000

701 - Počáteční účet rozvažný		702 - Konečný účet rozvažný	
321: 50 000	132: 200 000	132: 198 000	321: 88 630
411: 300 000	211: 50 000	211: 90 000	411: 300 000
	221: 100 000	221: 100 000	710: 34 370 (zisk)
		311: 35 000	
obrat MD: 350 000	obrat D: 350 000	obrat MD: 423 000	obrat D: 423 000

710 - Účet zisků a ztrát	
502: 3 630	604: 75 000
504: 35 000	
549: 2 000	
702: 34 370 (zisk)	
obrat MD: 75 000	obrat D: 75 000

Příklad 7.5 - Přehled o peněžních tocích (komplexní příklad)

Účetní jednotka sestavuje přehled o peněžních tocích. Za tímto účelem sestavila k 31. 12. 202X obratovou (tabulkovou) předvahu zachycující stavy, obraty a změny stavů používaných účtů (pro zjednodušení nejsou uvažovány daně a odvody na sociální a zdravotní pojištění).

Obratová předvaha k 31. 12. 202X (v tis. Kč)					
Číslo účtu - název	PS	MD	D	KS	Změna stavů
022 - Hmotné movité věci (HMV)	570	290	0	860	+ 290
065 - Dluhové cenné papíry do splatnosti	70	5	5	70	0
082 - Oprávky k HMV	230	0	170	400	+ 170
112 - Materiál na skladě	810	690	720	780	- 30
123 - Výrobky	430	1 170	1 280	320	- 110
211 - Pokladna	10	0	0	10	0
221 - Peněžní prostředky na účtech	600	1 095	1 510	185	- 415
311 - Pohledávky z obchodních vztahů	550	1 540	1 090	1 000	+ 450
321 - Dluhy z obchodních vztahů	550	740	980	790	+ 240
321.1 - Provozní dluhy	550	490	690	750	+ 200
321.2 - Investiční dluhy	0	250	290	40	+ 40
331 - Zaměstnanci	140	380	450	210	+ 70
364 - Dluhy ke spol. při rozdělování zisku	0	200	200	0	0
411 - Základní kapitál	1 200	0	0	1 200	0
421 - Rezervní fond	60	0	0	60	0
431 - VH ve schvalovacím řízení	200	200	0	0	- 200
459 - Ostatní rezervy	100	0	50	150	+ 50
461 - Dlouh. dluhy k úvěrovým institucím	560	160	0	400	- 160
501 - Spotřeba materiálu	---	720	0	720	+ 720
521 - Mzdové náklady	---	450	0	450	+ 450
551 - Odpisy	---	170	0	170	+ 170
554 - Tvorba ostatních rezerv	---	50	0	50	+ 50
562 - Úroky	---	30	0	30	+ 30
583 - Změna stavu výrobků	---	1 280	1 170	110	+ 110
601 - Tržby za vlastní výrobky	---	0	1 540	1 540	+ 1 540
665 - Výnosy z DFM (kupónový výnos)	---	0	5	5	+ 5

Úkol 2: Na základě obratové předvahy sestavte výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 202X a pro účely nepřímé metody sestavení peněžních toků vypočítejte výsledek hospodaření před zdaněním.

Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 202X (v tis. Kč)	
I. Tržby z prodeje výrobků	1 540
A. Výkonová spotřeba (spotřeba materiálu)	720
B. Změna stavu zásob vlastní činnosti	110
C. Osobní náklady (mzdové náklady)	450
E. Úpravy hodnot v provozní oblasti (odpisy)	170
F. Ostatní provozní náklady (rezervy v provozní oblasti)	50
Provozní výsledek hospodaření	40
VI. Výnosové úroky a podobné výnosy	5
J. Nákladové úroky a podobné náklady	30
Finanční výsledek hospodaření	- 25
Výsledek hospodaření před zdaněním	15 (zisk)

Úkol 3: Zaúčtujte následující účetní případy související s pohybem peněžních prostředků v průběhu účetního období a rozhodněte, zda daný účetní případ spadá do provozní (P), investiční (I), nebo finanční (F) činnosti účetní jednotky. Účetním dokladem pro všechny případy je výpis z bankovního účtu.

Č.	Název operace	Částka	MD	D	P/I/F
1.	Inkaso pohledávek od odběratelů	1 090 000	221	311	P
2.	Výplata podílů na zisku společníkům	200 000	364	221	F
3.	Výplata předepsaných mezd zaměstnancům	380 000	331	221	P
4.	Inkaso kupónu z dlouhodobého dluhopisu	5 000	221	065.K	P
5.	Úhrada úroků z bankovního úvěru	30 000	562	221	P
6.	Úhrada faktury za nakoupené HMOV	250 000	321.2	221	I
7.	Úhrada provozních dluhů k dodavatelům	490 000	321.1	221	P
8.	Splátka bankovního úvěru	160 000	461	221	F

Úkol 4: Vypočítejte obraty a konečný stav účtu 221 – Peněžní prostředky na účtech a doplňte je do obratové předvahy účetní jednotky.

Výňatek z obratové předvahy k 31. 12. 202X (v tis. Kč)					
Číslo účtu – název	PS	MD	D	KS	Změna stavu
221 – Peněžní prostředky na účtech	600	1 095	1 510	185	- 415

Úkol 5: Sestavte přehled o peněžních tocích účetní jednotky k 31. 12. 202X. Pro sestavení peněžních toků z hlavní výdělečné (provozní) činnosti využijte jednak nepřímou a jednak přímou metodu. Využijte vzorový přehled o peněžních tocích uvedený v příloze.

Přehled o peněžních tocích k 31. 12. 202X (v tis. Kč)	
Stav peněžních prostředků na začátku účetního období	610 ¹
a) PENĚŽNÍ TOKY Z HLAVNÍ VÝDĚLEČNÉ (PROVOZNÍ) ČINNOSTI - nepřímá metoda	
Účetní výsledek hospodaření před zdaněním	15
Úprava o nepeněžní operace	+ 245
- odpisy stálých aktiv (+)	+ 170
- změna stavu rezerv	+ 50
- vyúčtované nákladové úroky (+) a vyúčtované výnosové úroky (-)	+ 25
* Čistý peněžní tok z provozní činnosti před změnami prac. kap.	= 260
Změna stavu nepeněžních složek pracovního kapitálu	- 40
- změna stavu pohledávek z provozní činnosti	- 450
- změna stavu krátkodobých závazků z provozní činnosti	+ 270 ²
- změna stavu zásob	+ 140
Vyplacené úroky	- 30
Přijaté úroky	+ 5
*** Čistý peněžní tok z provozní činnosti	= 195
b) PENĚŽNÍ TOKY Z HLAVNÍ VÝDĚLEČNÉ (PROVOZNÍ) ČINNOSTI - přímá metoda	
Peněžní příjmy z prodeje výrobků	+ 1 090
Peněžní úhrady dodavatelům	- 490
Peněžní úhrady zaměstnancům	- 380
Peněžní příjmy plynoucí z dluhových cenných papírů	+ 5
Peněžní úhrady úroků z úvěru	- 30
*** Čistý peněžní tok z provozní činnosti	= 195
PENĚŽNÍ TOKY Z INVESTIČNÍ ČINNOSTI	
Výdaje spojené s nabytím stálých aktiv	- 250 ³
Příjmy z prodeje stálých aktiv	0
*** Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti	= - 250
PENĚŽNÍ TOKY Z FINANČNÍCH ČINNOSTÍ	
Dopady změn dlouhodobých závazků na peněžní prostředky	- 160
Vyplacené podíly na zisku	- 200
*** Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti	= - 360
Čisté zvýšení/snížení peněžních prostředků	- 415
Stav peněžních prostředků na konci období	195

Vysvětlivky:

- ¹ Součet peněžních prostředků v pokladně a peněžních prostředků na účtech.
- ² Do této položky se zahrnují všechny krátkodobé závazky z provozní činnosti, tj. také dluhy k zaměstnancům či např. daňové dluhy.
- ³ Položku je možné stanovit z účetní operace č. 6 nebo jako: přírůstek stálých aktiv (HMV) – změna stavu investičních závazků (321.2), tj. 290 – 40 = 250.

Úkol 6: Sestavte rozvahu účetní jednotky k 31. 12. 202X.

Rozvaha k 31. 12. 202X (v tis. Kč)					
AKTIVA	Brutto	Korekce	Netto	PASIVA	
Aktiva celkem	3 225	400	2 825	Pasiva celkem	2 825
Stálá aktiva	930	400	530	Vlastní kapitál	1 275
- DHM (HMV)	860	400	460	- Základní kapitál	1 200
- DFM (dluhové CP)	70	0	70	- Rezervní fond	60
Oběžná aktiva	2 295	0	2 295	- VH	15
- Materiál	780	0	780	Rezervy	150
- Výrobky	320	0	320	Závazky	1 400
- SR pohledávky	1 000	0	1 000	- LR závazky k úvěr. inst.	400
- PP v pokladně	10	0	10	- SR závazky z OV	790
- PP na účtech	185	0	185	- SR závazky k za-ncům	210

PP – peněžní prostředky; OV – obchodní vztahy; LR – dlouhodobé; SR – krátkodobé

LITERATURA

HÝBLOVÁ, Eva a Filip HAMPL. *Mezinárodní standardy účetního výkaznictví: Studijní text*. 1. elektronické vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2020. ISBN 978-80-210-9580-9.

MEJZLÍK, Ladislav, Libuše MÜLLEROVÁ, Jana SKÁLOVÁ et al. *Interpretace Národní účetní rady: s praktickými příklady a komentáři*. Praha: Grada Publishing, 2019. 384 s. ISBN 978-80-271-2216-5.

RYNEŠ, Petr. *Podvojný účetnictví a účetní závěrka: průvodce podvojným účetnictvím k1. 1. 2020*. 20. aktualizované vydání. Praha: ANAG, 2020. ISBN 978-80-7554-254-0.

SEDLÁČEK, Jaroslav, HÝBLOVÁ, Eva, KŘÍŽOVÁ, Zuzana a Petr VALOUCH. *Finanční účetnictví (postupy účtování)*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-644-6.

ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ. *Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví*. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-271-0048-4.

ACCA Applied knowledge: ACCA diploma in accounting and business (RQF level 4): financial accounting (FA/FFA): study text. Wokingham: Kaplan Publishing, 2019. ISBN 978-1-78740-389-5.

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer Česká republika.

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer Česká republika.

Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer Česká republika.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer Česká republika.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer Česká republika.

Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer Česká republika.

České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer Česká republika.

PŘÍLOHA Č. 1**Rozvaha (bilance) v plném rozsahu**

sestavená ke dni _____

v souladu s vyhláškou č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Označení	AKTIVA	Běžné účetní období			Minulé úč. obd.
		Brutto	Korekce	Netto	Netto
	AKTIVA CELKEM				
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál				
B.	Stálá aktiva				
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek				
B.I.1.	Nehmotné výsledky vývoje				
B.I.2.	Ocenitelná práva				
B.I.2.1.	Software				
B.I.2.2.	Ostatní ocenitelná práva				
B.I.3.	Goodwill				
B.I.4.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek				
B.I.5.	Poskytnuté zálohy na dl. nehmotný majetek a nedokončený dl. nehmotný majetek				
B.I.5.1.	Poskytnuté zálohy na dl. nehmotný majetek				
B.I.5.2.	Nedokončený dl. nehmotný majetek				
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek				
B.II.1.	Pozemky a stavby				
B.II.1.1.	Pozemky				
B.II.1.2.	Stavby				
B.II.2.	Hmotné movité věci a jejich soubory				
B.II.3.	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku				
B.II.4.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek				
B.II.4.1.	Pěstitelské celky trvalých porostů				
B.II.4.2.	Dospělá zvířata a jejich skupiny				
B.II.4.3.	Jiný dlouhodobý hmotný majetek				
B.II.5.	Poskytnuté zálohy na dl. hmotný majetek a nedokončený dl. hmotný majetek				
B.II.5.1.	Poskytnuté zálohy na dl. hmotný majetek				
B.II.5.2.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek				
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek				
B.III.1.	Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba				
B.III.2.	Zápůjčky a úvěry – ovládaná/ovládající osoba				
B.III.3.	Podíly – podstatný vliv				
B.III.4.	Zápůjčky a úvěry – podstatný vliv				
B.III.5.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly				
B.III.6.	Zápůjčky a úvěry – ostatní				
B.III.7.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek				
B.III.7.1.	Jiný dlouhodobý finanční majetek				
B.III.7.2.	Poskytnuté zálohy na dl. finanční majetek				

Označení	AKTIVA	Běžné účetní období			Minulé úč. obd.
		Brutto	Korekce	Netto	Netto
C.	Oběžná aktiva				
C.I.	Zásoby				
C.I.1.	Materiál				
C.I.2.	Nedokončená výroba a polotovary				
C.I.3.	Výrobky a zboží				
C.I.3.1.	Výrobky				
C.I.3.2.	Zboží				
C.I.4.	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny				
C.I.5.	Poskytnuté zálohy na zásoby				
C.II.	Pohledávky				
C.II.1.	Dlouhodobé pohledávky				
C.II.1.1.	Pohledávky z obchodních vztahů				
C.II.1.2.	Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba				
C.II.1.3.	Pohledávky - podstatný vliv				
C.II.1.4.	Odložená daňová pohledávka				
C.II.1.5.	Pohledávky - ostatní				
C.II.1.5.1.	Pohledávky za společníky				
C.II.1.5.2.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy				
C.II.1.5.3.	Dohadné účty aktivní				
C.II.1.5.4.	Jiné pohledávky				
C.II.2.	Krátkodobé pohledávky				
C.II.2.1.	Pohledávky z obchodních vztahů				
C.II.2.2.	Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba				
C.II.2.3.	Pohledávky - podstatný vliv				
C.II.2.4.	Pohledávky - ostatní				
C.II.2.4.1.	Pohledávky za společníky				
C.II.2.4.2.	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění				
C.II.2.4.3.	Stát - daňové pohledávky				
C.II.2.4.4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy				
C.II.2.4.5.	Dohadné účty aktivní				
C.II.2.4.6.	Jiné pohledávky				
C.II.3.	Časové rozlišení aktiv				
C.II.3.1.	Náklady příštích období				
C.II.3.2.	Komplexní náklady příštích období				
C.II.3.3.	Příjmy příštích období				
C.III.	Krátkodobý finanční majetek				
C.III.1.	Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba				
C.III.2.	Ostatní krátkodobý finanční majetek				
C.IV.	Peněžní prostředky				
C.IV.1.	Peněžní prostředky v pokladně				
C.IV.2.	Peněžní prostředky na účtech				

Označení	AKTIVA	Běžné účetní období			Minulé úč. obd.
		Brutto	Korekce	Netto	Netto
D.	Časové rozlišení aktiv				
D.1.	Náklady příštích období				
D.2.	Komplexní náklady příštích období				
D.3.	Příjmy příštích období				

Označení	PASIVA	Běžné účetní období	Minulé účetní období
	PASIVA CELKEM		
A.	Vlastní kapitál		
A.I.	Základní kapitál		
A.I.1.	Základní kapitál		
A.I.2.	Vlastní podíly (-)		
A.I.3.	Změny základního kapitálu		
A.II.	Ážio a kapitálové fondy		
A.II.1.	Ážio		
A.II.2.	Kapitálové fondy		
A.II.2.1.	Ostatní kapitálové fondy		
A.II.2.2.	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků (+/-)		
A.II.2.3.	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních korporací (+/-)		
A.II.2.4.	Rozdíly z přeměn obchodních korporací (+/-)		
A.II.2.5.	Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací (+/-)		
A.III.	Fondy ze zisku		
A.III.1.	Ostatní rezervní fondy		
A.III.2.	Statutární a ostatní fondy		
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let (+/-)		
A.IV.1.	Nerozdělený zisk nebo neuhrazená ztráta minulých let (+/-)		
A.IV.2.	Jiný výsledek hospodaření minulých let (+/-)		
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)		
A.VI.	Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku (-)		
B.+C.	Cizí zdroje		
B.	Rezervy		
B.1.	Rezerva na důchody a podobné závazky		
B.2.	Rezerva na daň z příjmů		
B.3.	Rezervy podle zvláštních právních předpisů		
B.4.	Ostatní rezervy		
C.	Závazky		
C.I.	Dlouhodobé závazky		
C.I.1.	Vydané dluhopisy		
C.I.1.1.	Vyměnitelné dluhopisy		
C.I.1.2.	Ostatní dluhopisy		
C.I.2.	Závazky k úvěrovým institucím		

Označení	PASIVA	Běžné účetní období	Minulé účetní období
C.I.3.	Dlouhodobé přijaté zálohy		
C.I.4.	Závazky z obchodních vztahů		
C.I.5.	Dlouhodobé směnky k úhradě		
C.I.6.	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba		
C.I.7.	Závazky - podstatný vliv		
C.I.8.	Odložený daňový závazek		
C.I.9.	Závazky - ostatní		
C.I.9.1.	Závazky ke společníkům		
C.I.9.2.	Dohadné účty pasivní		
C.I.9.3.	Jiné závazky		
C.II.	Krátkodobé závazky		
C.II.1.	Vydané dluhopisy		
C.II.1.1.	Vyměnitelné dluhopisy		
C.II.1.2.	Ostatní dluhopisy		
C.II.2.	Závazky k úvěrovým institucím		
C.II.3.	Krátkodobé přijaté zálohy		
C.II.4.	Závazky z obchodních vztahů		
C.II.5.	Krátkodobé směnky k úhradě		
C.II.6.	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba		
C.II.7.	Závazky - podstatný vliv		
C.II.8.	Závazky ostatní		
C.II.8.1.	Závazky ke společníkům		
C.II.8.2.	Krátkodobé finanční výpomoci		
C.II.8.3.	Závazky k zaměstnancům		
C.II.8.4.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění		
C.II.8.5.	Stát - daňové závazky a dotace		
C.II.8.6.	Dohadné účty pasivní		
C.II.8.7.	Jiné závazky		
C.III.	Časové rozlišení pasiv		
C.III.1.	Výdaje příštích období		
C.III.2.	Výnosy příštích období		
D.	Časové rozlišení pasiv		
D.1.	Výdaje příštích období		
D.2.	Výnosy příštích období		

PŘÍLOHA Č. 2**Výkaz zisku a ztráty (výsledovka) v plném rozsahu**

sestavený ke dni _____

v souladu s vyhláškou č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Ozn.	Text	Skutečnost v účetním období	
		běžném	minulém
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb		
II.	Tržby za prodej zboží		
A.	Výkonová spotřeba		
A.1.	Náklady vynaložené na prodané zboží		
A.2.	Spotřeba materiálu a energie		
A.3.	Služby		
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)		
C.	Aktivace (-)		
D.	Osobní náklady		
D.1.	Mzdové náklady		
D.2.	Náklady na soc. zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady		
D.2.1.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění		
D.2.2.	Ostatní náklady		
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti		
E.1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku		
E.1.1.	Úpravy hodnot dl. nehmotného a hmotného majetku - trvalé		
E.1.2.	Úpravy hodnot dl. nehmotného a hmotného majetku - dočasné		
E.2.	Úpravy hodnot zásob		
E.3.	Úpravy hodnot pohledávek		
III.	Ostatní provozní výnosy		
III.1.	Tržby z prodaného dlouhodobého majetku		
III.2.	Tržby z prodaného materiálu		
III.3.	Jiné provozní výnosy		
F.	Ostatní provozní náklady		
F.1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku		
F.2.	Prodaný materiál		
F.3.	Daně a poplatky		
F.4.	Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období		
F.5.	Jiné provozní náklady		
*	Provozní výsledek hospodaření (+/-)		

Ozn.	TEXT	Skutečnost v účetním období	
		běžném	minulém
IV.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku - podíly		
IV.1.	Výnosy z podílů - ovládaná nebo ovládající osoba		
IV.2.	Ostatní výnosy z podílů		
G.	Náklady vynaložené na prodané podíly		
V.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku		
V.1.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku - ovládaná nebo ovládající osoba		
V.2.	Ostatní výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku		
H.	Náklady související s ostatním dlouhodobým finančním majetkem		
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy		
VI.1.	Výnosové úroky a podobné výnosy - ovládaná nebo ovládající osoba		
VI.2.	Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy		
I.	Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti		
J.	Nákladové úroky a podobné náklady		
J.1.	Nákladové úroky a podobné náklady - ovládaná/ovládající osoba		
J.2.	Ostatní nákladové úroky a podobné náklady		
VII.	Ostatní finanční výnosy		
K.	Ostatní finanční náklady		
*	Finanční výsledek hospodaření (+/-)		
**	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)		
L.	Daň z příjmů		
L.1.	Daň z příjmů splatná		
L.2.	Daň z příjmů odložená (+/-)		
**	Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)		
M.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)		
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)		
*	Čistý obrat za účetní období = I. + II. + III. + IV. + V. + VI. + VII.		

PŘÍLOHA Č. 3**Přehled o peněžních tocích (výkaz cash flow)**

sestavený k _____ za období od _____ do _____ v souladu s vyhláškou
č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a Českým účetním standardem č. 023

Pol.	Text	Částka
P.	Stav peněžních prostředků a ekvivalentů na začátku účetního období	
PENĚŽNÍ TOKY Z HLAVNÍ VÝDĚLEČNÉ ČINNOSTI (PROVOZNÍ ČINNOST)		
Z.	Účetní zisk nebo ztráta před zdaněním	
A.1.	Úprava o nepeněžní operace	
A.1.1.	Odpisy stálých aktiv (+) s výjimkou zůstatkové ceny prodaných stálých aktiv, a dále umořování oceňovacího rozdílu k nabytému majetku a goodwillu	
A.1.2.	Změna stavu opravných položek	
A.1.3.	Zisk (ztráta) z prodeje stálých aktiv (vyúčtování do výnosů (-), do nákladů (+))	
A.1.4.	Výnosy z podílů na zisku (-)	
A.1.5.	Vyúčtované nákladové úroky (+) s výjimkou úroků zahrnovaných do ocenění dlouhodobého majetku, a vyúčtované výnosové úroky (-)	
A.1.6.	Přípravné úpravy o ostatní nepeněžní operace	
A.*	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před změnami pracovního kapitálu	
A.2.	Změny stavu nepeněžních složek pracovního kapitálu	
A.2.1.	Změna stavu pohledávek z provozní činnosti (+/-), aktivních účtů časového rozlišení a dohadných účtů aktivních	
A.2.2.	Změna stavu krátkodobých závazků z provozní činnosti (+/-), pasivních účtů časového rozlišení a dohadných účtů pasivních	
A.2.3.	Změna stavu zásob	
A.2.4.	Změna stavu krátkodobého finančního majetku nespádajícího do peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů	
A.**	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním	
A.3.	Vyplacené úroky s výjimkou úroků zahrnovaných do ocenění dlouhodobého majetku (-)	
A.4.	Přijaté úroky (+)	
A.5.	Zaplacená daň z příjmů a za doměrky daně za minulá období (-)	
A.7.	Přijaté podíly na zisku (+)	
A.***	Čistý peněžní tok z provozní činnosti	
PENĚŽNÍ TOKY Z INVESTIČNÍ ČINNOSTI		
B.1.	Výdaje spojené s nabytím stálých aktiv	
B.2.	Příjmy z prodeje stálých aktiv	
B.3.	Zápůjčky a úvěry spřízněným osobám	
B.***	Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti	

Pol.	Text	Částka
PENĚŽNÍ TOK Z FINANČNÍCH ČINNOSTÍ		
C.1.	Dopady změn dlouhodobých závazků, popř. krátkodobých závazků, které spadají do oblasti finanční činnosti, na peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty	
C.2.	Dopady změn vlastního kapitálu na peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty	
C.2.1.	Zvýšení peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů z titulu zvýšení základního kapitálu, ážia, popřípadě fondů ze zisku včetně složených záloh na toto zvýšení (+)	
C.2.2.	Vyplacení podílu na vlastním kapitálu společníkům (-)	
C.2.3.	Další vklady peněžních prostředků společníků a akcionářů (+)	
C.2.4.	Úhrada ztráty společníky (+)	
C.2.5.	Přímé platby na vrub fondů (-)	
C.2.6.	Vyplacené podíly na zisku vč. zaplacené srážkové daně vztahující se k těmto nárokům a vč. finančního vypořádání se společníky veřejné obchodní společnosti a komplementáři u komanditní společnosti	
C.***	Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti	
F.	Čisté zvýšení nebo snížení peněžních prostředků	
R.	Stav p. prostředků a ekvivalentů na konci účetního období	

PŘÍLOHA Č. 4

Směrná účtová osnova

dle přílohy č. 4 k vyhlášce č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Účtová třída 0 – Dlouhodobý majetek

- 01 - Dlouhodobý nehmotný majetek
- 02 - Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný
- 03 - Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný
- 04 - Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek
- 05 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek
- 06 - Dlouhodobý finanční majetek
- 07 - Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku
- 08 - Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku
- 09 - Opravné položky k dlouhodobému majetku

Účtová třída 1 – Zásoby

- 11 - Materiál
- 12 - Zásoby vlastní činnosti
- 13 - Zboží
- 15 - Poskytnuté zálohy na zásoby
- 19 - Opravné položky k zásobám

Účtová třída 2 – Krátkodobý finanční majetek a peněžní prostředky

- 21 - Peněžní prostředky v pokladně
- 22 - Peněžní prostředky na účtech
- 23 - Krátkodobé úvěry
- 24 - Krátkodobé finanční výpomoci
- 25 - Krátkodobý finanční majetek
- 26 - Převody mezi finančními účty
- 29 - Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku

Účtová třída 3 – Zúčtovací vztahy

- 31 - Pohledávky (krátkodobé i dlouhodobé)
- 32 - Závazky (krátkodobé)
- 33 - Zúčtování se zaměstnanci a institucemi
- 34 - Zúčtování daní a dotací
- 35 - Pohledávky za společníky
- 36 - Závazky ke společníkům
- 37 - Jiné pohledávky a závazky
- 38 - Přejícné účty aktiv a pasiv
- 39 - Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování

Účtová třída 4 – Kapitálové účty a dlouhodobé závazky

- 41 - Základní kapitál a kapitálové fondy
- 42 - Fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření
- 43 - Výsledek hospodaření
- 45 - Rezervy
- 46 - Dlouhodobé závazky k úvěrovým institucím
- 47 - Dlouhodobé závazky
- 48 - Odložený daňový závazek a pohledávka
- 49 - Individuální podnikatel

Účtová třída 5 – Náklady

- 50 - Spotřebované nákupy
- 51 - Služby
- 52 - Osobní náklady
- 53 - Daně a poplatky
- 54 - Jiné provozní náklady
- 55 - Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky v provozní oblasti
- 56 - Finanční náklady
- 57 - Rezervy a opravné položky ve finanční oblasti
- 58 - Změna stavu zásob vlastní činnosti a aktivace
- 59 - Daně z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů

Účtová třída 6 – Výnosy

- 60 - Tržby za vlastní výkony a zboží
- 64 - Jiné provozní výnosy
- 66 - Finanční výnosy
- 69 - Převodové účty

Účtová třída 7 – Závěrkové a podrozvahové účty

- 70 - Účty rozvažné
- 71 - Účet zisků a ztrát
- 75 až 79 - Podrozvahové účty

Účtové třídy 8 a 9 – Vnitropodnikové účetnictví

Vzorový účtový rozvrh sestavený na základě směrné účtové osnovy

0 – Dlouhodobý majetek

01 – Dlouhodobý nehmotný majetek

- 012 - Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje
- 013 - Software
- 014 - Ostatní ocenitelná práva
- 015 - Goodwill
- 019 - Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek

02 – Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný

- 021 - Stavby
- 022 - Hmotné movité věci a jejich soubory
- 025 - Pěstitelské celky trvalých porostů
- 026 - Dospělá zvířata a jejich skupiny
- 029 - Jiný dlouhodobý hmotný majetek

03 – Dlouhodobý hmotný majetek neodepisovaný

- 031 - Pozemky
- 032 - Umělecká díla a sbírky

04 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek

- 041 - Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek
- 042 - Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek

05 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek

- 051 - Poskytnuté zálohy a závadky na dlouhodobý nehmotný majetek
- 052 - Poskytnuté zálohy a závadky na dlouhodobý hmotný majetek
- 053 - Poskytnuté zálohy a závadky na dlouhodobý finanční majetek

06 – Dlouhodobý finanční majetek

- 061 - Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba
- 062 - Podíly – podstatný vliv
- 063 - Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly
- 065 - Dluhové cenné papíry držené do splatnosti
- 066 - Zápůjčky a úvěry – ovládaná nebo ovládající osoba
- 067 - Zápůjčky a úvěry – podstatný vliv, ostatní
- 068 - Ostatní dlouhodobý finanční majetek
- 069 - Pořízení dlouhodobého finančního majetku

07 – Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku

- 072 - Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje
- 073 - Oprávky k softwaru
- 074 - Oprávky k ostatním ocenitelným právům
- 075 - Oprávky ke goodwillu
- 079 - Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku

08 – Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku

- 081 - Oprávky ke stavbám
- 082 - Oprávky k hmotným movitým věcem a jejich souborům
- 085 - Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů
- 086 - Oprávky k dospělým zvířatům a jejich skupinám
- 089 - Oprávky k jinému dlouhodobému hmotnému majetku

09 – Opravné položky k dlouhodobému majetku

- 091 - Opravná položka k dlouhodobému nehmotnému majetku
- 092 - Opravná položka k dlouhodobému hmotnému majetku
- 093 - Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému nehmotnému majetku
- 094 - Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému hmotnému majetku
- 095 - Opravná položka k poskytnutým zálohám a závadkám na dlouhodobý majetek
- 096 - Opravná položka k dlouhodobému finančnímu majetku
- 097 - Oceňovací rozdíly k nabytému majetku
- 098 - Oprávky k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku

1 – Zásoby

11 – Materiál

- 111 - Pořízení materiálu
- 112 - Materiál na skladě
- 119 - Materiál na cestě

12 – Zásoby vlastní činnosti

- 121 - Nedokončená výroba
- 122 - Polotovary
- 123 - Výrobky
- 124 - Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny

13 – Zboží

- 131 - Pořízení zboží
- 132 - Zboží na skladě a v prodejnách
- 139 - Zboží na cestě

15 – Poskytnuté zálohy na zásoby

- 151 - Poskytnuté zálohy a závadky na materiál
- 152 - Poskytnuté zálohy a závadky na zvířata
- 153 - Poskytnuté zálohy a závadky na zboží

19 – Opravné položky k zásobám

- 191 - Opravná položka k materiálu
- 192 - Opravná položka k nedokončené výrobě
- 193 - Opravná položka k polotovarům vlastní výroby
- 194 - Opravná položka k výrobkům
- 195 - Opravná položka k mladým a ostatním zvířatům a jejich skupinám
- 196 - Opravná položka ke zboží
- 197 - Opravná položka k zálohám a závadkám na materiál

- 198 - Opravná položka k zálohám a závadkám na zboží

- 199 - Opravná položka k zálohám a závadkám na zvířata

2 – Krátkodobý finanční majetek a peněžní prostředky

21 – Peněžní prostředky v pokladně

- 211 - Pokladna
- 213 - Ceniny

22 – Peněžní prostředky na účtech

- 221 - Peněžní prostředky na účtech

23 – Krátkodobé úvěry

- 231 - Krátkodobé dluhy k úvěrovým institucím
- 232 - Eskontní úvěry

24 – Krátkodobé finanční výpomoci

- 241 - Emitované krátkodobé dluhopisy
- 249 - Ostatní krátkodobé finanční výpomoci

25 – Krátkodobý finanční majetek

- 251 - Majetkové cenné papíry k obchodování
- 252 - Vlastní podíly
- 253 - Dluhové cenné papíry k obchodování
- 254 - Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba
- 255 - Vlastní dluhopisy
- 256 - Dluhové cenné papíry se splatností do jednoho roku držené do splatnosti
- 257 - Ostatní cenné papíry
- 258 - Směnky k inkasu
- 259 - Pořízení krátkodobého finančního majetku

26 – Převody mezi finančními účty

- 261 - Peníze na cestě

29 – Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku

- 291 - Opravná položka ke krátkodobému finančnímu majetku

3 – Zúčtovací vztahy

31 – Pohledávky (krátkodobé i dlouhodobé)

- 311 - Pohledávky z obchodních vztahů (Odběratelé)
- 313 - Pohledávky za eskontované cenné papíry
- 314 - Poskytnuté provozní zálohy a závadky (dlouhodobé i krátkodobé)
- 315 - Ostatní pohledávky

32 – Závazky (krátkodobé)

- 321 - Dluhy z obchodních vztahů (Dodavatelé)
- 322 - Směnky k úhradě (krátkodobé)
- 324 - Přijaté provozní zálohy a závadky
- 325 - Ostatní dluhy

33 – Zúčtování se zaměstnanci a institucemi

- 331 - Zaměstnanci
- 333 - Ostatní dluhy vůči zaměstnancům
- 335 - Pohledávky za zaměstnanci
- 336 - Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění

34 – Zúčtování daní a dotací

- 341 - Daň z příjmů
- 342 - Ostatní přímé daně
- 343 - Daň z přidané hodnoty
- 345 - Ostatní daně a poplatky
- 346 - Dotace ze státního rozpočtu
- 347 - Ostatní dotace

35 – Pohledávky za společníky

- 351 - Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba
- 352 - Pohledávky - podstatný vliv
- 353 - Pohledávky za upsaný základní kapitál
- 354 - Pohledávky za společníky při úhradě ztráty obchodní korporace
- 355 - Ostatní pohledávky za společníky obchodní korporace
- 358 - Pohledávky za společníky sdruženými ve společnosti

36 – Závazky ke společníkům

- 361 - Dluhy - ovládaná nebo ovládající osoba
- 362 - Dluhy - podstatný vliv
- 364 - Dluhy ke společníkům obchodní korporace při rozdělování zisku
- 365 - Ostatní dluhy ke společníkům obchodní korporace
- 366 - Dluhy ke společníkům obchodní korporace ze závislé činnosti
- 367 - Dluhy z upsaných nesplacených cenných papírů a vkladů
- 368 - Dluhy ke společníkům sdruženými ve společnosti

37 – Jiné pohledávky a závazky

- 371 - Pohledávky z prodeje obchodního závodu
- 372 - Dluhy z koupě obchodního závodu
- 373 - Pohledávky a dluhy z pevných termínovaných operací
- 374 - Pohledávky z pachtu obchodního závodu
- 375 - Pohledávky z emitovaných dluhopisů
- 376 - Nakoupené opce
- 377 - Prodané opce
- 378 - Jiné pohledávky
- 379 - Jiné dluhy

38 – Přechnodné účty aktiv a pasiv

- 381 - Náklady přístích období
- 382 - Komplexní náklady přístích období
- 383 - Výdaje přístích období
- 384 - Výnosy přístích období
- 385 - Příjmy přístích období

- 388 - Dohadné účty aktivní
- 389 - Dohadné účty pasivní

39 – Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování

- 391 - Opravná položka k pohledávkám
- 395 - Vnitřní zúčtování
- 398 - Spojovací účet při společnosti

4 – Kapitálové účty a dlouhodobé závazky

41 – Základní kapitál a kapitálové fondy

- 411 - Základní kapitál
- 412 - Ážio
- 413 - Ostatní kapitálové fondy
- 414 - Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a dluhů
- 416 - Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací
- 417 - Rozdíly z přeměn obchodních korporací
- 418 - Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních korporací
- 419 - Změny základního kapitálu

42 – Fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření

- 421 - Rezervní fond
- 423 - Statutární fond
- 426 - Jiný výsledek hospodaření minulých let
- 427 - Ostatní fondy
- 428 - Nerozdělený zisk minulých let
- 429 - Neuhrazená ztráta minulých let

43 – Výsledek hospodaření

- 431 - Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení
- 436 - Zálohy na podíly na zisku

45 – Rezervy

- 451 - Rezervy podle zvláštních právních předpisů
- 453 - Rezerva na daň z příjmu
- 459 - Ostatní rezervy

46 – Dlouhodobé závazky k úvěrovým institucím

- 461 - Dlouhodobé dluhy k úvěrovým institucím

47 – Dlouhodobé závazky

- 471 - Dlouhodobé dluhy - ovládaná nebo ovládající osoba
- 472 - Dlouhodobé dluhy - podstatný vliv
- 473 - Emitované dluhopisy
- 474 - Dluhy z pachtu obchodního závazku
- 475 - Dlouhodobé přijaté zálohy a závadky
- 478 - Dlouhodobé směnky k úhradě
- 479 - Jiné dlouhodobé dluhy

48 – Odložený daňový závazek a pohledávka

- 481 - Odložený daňový dluh a pohledávka

49 – Individuální podnikatel

- 491 - Účet individuálního podnikatele

5 – Náklady

50 – Spotřebované nákupy

- 501 - Spotřeba materiálu
- 502 - Spotřeba energie
- 503 - Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek
- 504 - Prodané zboží

51 – Služby

- 511 - Opravy a udržování
- 512 - Cestovné
- 513 - Náklady na reprezentaci
- 518 - Ostatní služby

52 – Osobní náklady

- 521 - Mzdové náklady
- 522 - Příjmy společníků obchodní korporace ze závislé činnosti
- 523 - Odměny členům orgánů obchodních korporací
- 524 - Zákonné sociální a zdravotní pojištění
- 525 - Ostatní sociální pojištění
- 526 - Sociální a zdravotní náklady individuálního podnikatele
- 527 - Zákonné sociální náklady
- 528 - Ostatní sociální náklady

53 – Daně a poplatky

- 531 - Daň silniční
- 532 - Daň z nemovitých věcí
- 538 - Ostatní daně a poplatky

54 – Jiné provozní náklady

- 541 - Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
- 542 - Prodaný materiál
- 543 - Dary
- 544 - Smluvní pokuty a úroky z prodlení
- 545 - Ostatní pokuty a penále
- 546 - Odpis pohledávek
- 547 - Mimořádné provozní náklady
- 548 - Ostatní provozní náklady
- 549 - Manka a škody z provozní činnosti

55 – Odpisy, rezervy, komplexní náklady přístích období a opravné položky v provozní oblasti

- 551 - Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
- 552 - Tvorba a zúčtování rezerv podle zvláštních právních předpisů
- 554 - Tvorba a zúčtování ostatních rezerv
- 555 - Tvorba a zúčtování komplexních nákladů přístích období
- 557 - Zúčtování oprávek k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku

- 558 - Tvorba a zúčtování zákonných opravných položek v provozní činnosti

- 559 - Tvorba a zúčtování ostatních opravných položek v provozní činnosti

56 – Finanční náklady

- 561 - Prodané cenné papíry a podíly
- 562 - Úroky
- 563 - Kurzové ztráty
- 564 - Náklady z přecenění cenných papírů
- 565 - Mimořádné finanční náklady
- 566 - Náklady z finančního majetku
- 567 - Náklady z derivátových operací
- 568 - Ostatní finanční náklady
- 569 - Manka a škody na finančním majetku

57 – Rezervy a opravné položky ve finanční oblasti

- 574 - Tvorba a zúčtování finančních rezerv
- 579 - Tvorba a zúčtování opravných položek ve finanční činnosti

58 – Změna stavu zásob vlastní činnosti a aktiva

- 581 - Změna stavu nedokončené výroby
- 582 - Změna stavu polotovarů vlastní výroby
- 583 - Změna stavu výrobků
- 584 - Změna stavu zvířat
- 585 - Aktivace materiálu a zboží
- 586 - Aktivace vnitropodnikových služeb
- 587 - Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku
- 588 - Aktivace dlouhodobého hmotného majetku

59 – Daně z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů

- 591 - Daň z příjmů - splatná
- 592 - Daň z příjmů - odložená
- 595 - Dodatečné odvody daně z příjmů
- 596 - Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům obchodní korporace
- 597 - Převod provozních nákladů
- 598 - Převod finančních nákladů
- 599 - Tvorba a zúčtování rezervy na daň z příjmů

6 – Výnosy

60 – Tržby za vlastní výkony a zboží

- 601 - Tržby za vlastní výrobky
- 602 - Tržby z prodeje služeb
- 604 - Tržby za zboží

64 – Jiné provozní výnosy

- 641 - Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
- 642 - Tržby z prodeje materiálu
- 644 - Smluvní pokuty a úroky z prodlení
- 646 - Výnosy z odepsaných pohledávek
- 648 - Ostatní provozní výnosy
- 649 - Mimořádné provozní výnosy

66 – Finanční výnosy

- 661 - Tržby z prodeje cenných papírů a podílů
- 662 - Úroky
- 663 - Kurzové zisky
- 664 - Výnosy z přecenění cenných papírů
- 665 - Výnosy z dlouhodobého finančního majetku
- 666 - Výnosy z krátkodobého finančního majetku
- 667 - Výnosy z derivátových operací
- 668 - Ostatní finanční výnosy
- 669 - Mimořádné finanční výnosy

69 – Převodové účty

- 697 - Převod provozních výnosů
- 698 - Převod finančních výnosů

7 – Závěrkové a podrozvahové účty

70 – Účty rozvažné

- 701 - Počáteční účet rozvažný
- 702 - Konečný účet rozvažný

71 – Účet zisků a ztrát

- 710 - Účet zisků a ztrát

Podrozvahové účty

75 – Majetek

- 751 - Majetek na leasing
- 754 - Majetek přijatý do úschovy, komise, zápůjčky atd.
- 755 - Zásoby přijaté ke zpracování
- 758 - Najaté věci

76 – Pohledávky

- 761 - Odepsané pohledávky
- 762 - Nabyté pohledávky

77 – Závazky

- 771 - Závazky z leasingu

78 – Finanční nástroje

79 – Evidenční účty

- 799 - Vyrovnávací účet k podrozvahovým účtům

8 a 9 – Vnitropodnikové účetnictví

Finanční účetnictví 2
Sbírka příkladů

doc. Ing. Jana Vodáková, Ph.D.
Ing. Eva Hýblová, Ph.D.
Ing. Zuzana Křížová, Ph.D.
Ing. Petr Valouch, Ph.D.
Mgr. Ing. Filip Hampl

Formátování a grafická úprava: Mgr. Ing. Filip Hampl

Vydala Masarykova univerzita, Žerotínovo náměstí 617/9, 601 77 Brno
1., elektronické vydání, 2020

ISBN 978-80-210-9619-6

